

Monitor Sociale Kracht Nieuwegein 2024

Sociale kracht, leefbaarheid,
veiligheid en voorzieningen

- De meting van 2024
- De Monitor Sociale Kracht
- Zelfredzaamheid
- Participatie
- (Mate van) eenzaamheid
- Financiële zelfredzaamheid
- Sociale samenhang in de buurt
- Leefbaarheidsbeleving
- Veiligheidsbeleving
- Wonen
- Inclusie
- De wijken en buurten
- Onderzoeksverantwoording en
- achtergrondkenmerken

Gemeenten hebben de taak een goede sociale infrastructuur neer te zetten voor de inwoners die hulp of ondersteuning nodig hebben. Het is relevant om te meten of gemeenten op het goede spoor zitten. Registratiecijfers geven hier enig inzicht in, maar het is naast het hebben van objectieve cijfers ook van belang dat vanuit het perspectief van de inwoners wordt gekeken naar de mogelijkheden en kansen in wijken en buurten. Daarom staat de beleving van de inwoners in deze monitor centraal: redden ze zichzelf, hoe gaan ze om met buurtbewoners, in hoeverre nemen ze deel aan het maatschappelijk leven, wat kunnen ze (zelf en met anderen) doen en wat willen ze doen? Deze aspecten komen in de rapportage aan de orde. In het tweede kwartaal van 2024 is de vijfde meting van de vragenlijst van de Monitor Sociale Kracht uitgezet onder een steekproef van de inwoners van de gemeente Nieuwegein.

Steekproef en respons

- ✓ De basisvragenlijst is voor de gemeente Nieuwegein aangevuld met vragen over inclusie, preventie en vroeg signalering en de Sociale Kaart.
- ✓ Er is informatie verzameld op wijk- en buurtniveau. In de rapportage wordt onderscheid gemaakt in de 16 wijken van Nieuwegein: Batau-Noord, Batau-Zuid, Blokhoeve, Doorslag, Fokkesteege, Galecop, Hoogzandveld, Huis de Geer, Jutphaas Wijkersloot, Lekboulevard, Vreeswijk, Merwestein, Stadscentrum, Zandveld en Zuilenstein. Dit jaar is de wijk Rijnhuizen nieuw. Voor de wijken Batau-Noord, Batau-Zuid, Fokkesteege, Jutphaas Wijkersloot, Merwestein en Zuilenstein is nog ingezoomd op een aantal buurten. Daarnaast zijn de resultaten weergegeven voor de Centale As. Deze bestaat uit de volgende buurten Merwestein Zuidoost/Noord, Merwestein Zuidwest, Kerkveld, Kruyderlaan, Makadocentrum, Bendienlaan, Bazuinlaan, Carillonlaan, Kokkebogaard, Melodieënbuurt, Gebouwenbuurt (Citadeldrift), Edelstenenbuurt, Rijtuigenbuurt (Karrespoor), Apollobrug, Muntenbuurt, Vesten, Schansen Noord, Schansen Zuid en de Gravenbuurt. Op de sheet 5 is te zien om welke 16 wijken het gaat.
- ✓ Voor het onderzoek is een willekeurige steekproef getrokken van 13.500 inwoners (18 t/m 85 jaar). De steekproefbepaling is gebaseerd op de indeling in wijken en buurten. In sommige (kleinere) wijken en buurten is de steekproef opgehoogd om in absolute zin voldoende respons te behalen.
- ✓ Er hebben 2.489 inwoners meegedaan aan het onderzoek, een respons van 18% (ten opzichte van de bruto steekproef). Dat is iets lager dan bij de vorige meting toen deze op 21% lag. Dat kan deels worden verklaard omdat nu is ingezoomd op moeilijkere buurten waar de respons veelal lager is dan gemiddeld. De ophoging van de steekproef in deze buurten trekt het responspercentage omlaag.
- ✓ Om een zo hoog en zo representatief mogelijke respons te behalen, konden de inwoners de enquêtevragen naar keuze online, op papier of telefonisch beantwoorden. Twee derde van de inwoners heeft de enquête online ingevuld (58%), 40% heeft schriftelijk meegewerkt en 1% telefonisch.

Rapportage en tabellen

De belangrijkste uitkomsten zijn in deze factsheet-rapportage weergegeven en verwoord. De zeven indicatoren van sociale kracht (te herkennen aan de verschillende kleuren) vormen de belangrijkste componenten van dit rapport. Per indicator wordt inzicht gegeven in de vragen die bij de berekening van de scores zijn meegenomen. Daarnaast worden vragen beantwoord die aan het onderwerp gerelateerd zijn, maar niet zijn meegenomen in de score.

- ✓ Waar mogelijk is een vergelijking in de tijd gemaakt en wordt gekeken naar verschillen tussen de wijken inclusief de Centrale As en inwonersgroepen. Omwille van de overzichtelijkheid hebben we de uitkomsten van de buurten weergegeven in de bijlagerapportage “Wijken en buurten in Nieuwegein”.
- ✓ De uitkomsten voor de Centrale As zijn in een aparte rapportage opgenomen.
- ✓ Naast deze rapportage is een tabellenrapport opgesteld, waarin de uitkomsten op alle vragen, per wijk en per buurt, zijn opgenomen.
- ✓ De uitkomsten zijn gewogen op basis van de verdeling naar wijk/buurt, sekse en leeftijdsgroep.
- ✓ Door afronding kunnen de percentages niet altijd optellen tot 100%.
- ✓ In grafieken wordt gewerkt met cijfers achter de komma, wat betekent dat wijken / jaartallen met dezelfde score iets kortere of langere balkjes kunnen hebben.
- ✓ Wanneer de vragen betrekking hebben op alle respondenten wordt de N niet vermeld. Dit gebeurt wel wanneer de vragen betrekking hebben op een deel van de respondenten.

De wijken van de gemeente Nieuwegein

Voor de Monitor Sociale Kracht is de gemeente Nieuwegein verdeeld in 16 wijken. Daarnaast worden er 29 buurten uitgelicht. De buurten zijn niet in deze kaart weergegeven, maar wel vermeld achter de naam van de wijk.

1. Batau-Noord (4 buurten: Apollobrug, De buurt, Muntenbuurt, overig)
2. Batau-Zuid (5 buurten: Gebouwenbuurt, Donkeregaarde, Edestenenbuurt, Rijtuigenbuurt, overig)
3. Blokhoeve
4. Doorslag
5. Fokkesteeg (4 buurten: Gravenbuurt, Schansen-Noord, Schansen-Zuid, Vesten)
6. Galecop
7. Hoogzandveld
8. Huis de Geer
9. Jutphaas Wijkersloot (5 buurten: Bendienlaan, Kerkveld, Kruidlerlaan, Makadocentrum, overig)
10. Lekboulevard
11. Merwestein (2 buurten: Merwestein-Zuidoost/Noord, Merwestein Zuidwest)
12. Stadscentrum
13. Vreeswijk
14. Zandveld
15. Zuilenstein (5 buurten: Bazuinlaan, Carillonlaan, Kokkebogaard, Melodieënbuurt, overig)
16. Rijnhuizen

Omwillen van de overzichtelijkheid van de rapportage is hierin alleen onderscheid gemaakt naar de wijken. De buurten worden in een apart bijlage-rapport beschreven. In de grafieken waarin de cijfers van de wijken naast elkaar worden gezet zijn omwillen van de leesbaarheid de cijfers uit voorgaande metingen (2022, 2020 en 2018) weggelaten. Indien relevant worden de cijfers in de tekst vermeld.

- [De Monitor Sociale Kracht](#)
- [De zeven componenten van Sociale Kracht](#)
- [Sociale Kracht in Nieuwegein](#)
- [Sociale Kracht in de wijken](#)

De Monitor Sociale Kracht

De Monitor Sociale Kracht is opgezet door Dimensus, samen met (voorheen) Lokaal Centraal en de gemeente Houten. Voor de monitor wordt uitgegaan van de veronderstelling dat de Sociale Kracht van het collectief van inwoners (i.c. een groep of een buurt) wordt bepaald door zeven componenten c.q. pijlers die enerzijds betrekking hebben op persoonlijke kenmerken en de deelname aan de samenleving (zelfredzaamheid, participatie, mate van eenzaamheid en financiële zelfredzaamheid) en anderzijds de leefomgeving van inwoners typeren (beleving van leefbaarheid en veiligheid, sociale samenhang in de buurt).

Voor elke component wordt een indicatorscore berekend. Deze indicator-scores zijn samengestelde waarden op een schaal van 0 tot 10. Het zijn géén rapportcijfers. De scores hebben vooral een relatieve waarde: door de uitkomsten van de enquête om te rekenen naar scores worden ijkpunten vastgelegd en zijn benchmarks mogelijk tussen gemeenten, kernen, wijken of buurten, maar ook in de tijd. De scores lopen van 'slecht' naar 'goed': hoe hoger de waarde, hoe beter.

Samen bepalen de scores de Sociale Kracht van een gemeente, wijk of buurt. Beproefde en gevalideerde vragen vormen de basis voor het berekenen van de scores. Met deze achterliggende informatie kunnen de scores worden geduid en verklaard. Soms worden met de vragen ook nog sub-indicatoren berekend. Op de volgende pagina is aangegeven welke informatie uit de enquête wordt gebruikt om de zeven scores te berekenen.

In het tabellenboek is een overzicht van welke aspecten bepalend zijn voor de waarde van de indicator. Met kleuren wordt het verschil ten opzichte van het gemiddelde aangegeven. Met rood is een negatief verschil van tenminste 10% aangegeven, met roze een negatief verschil tussen 5% en 10%, met lichtgroen een positief verschil tussen 5% en 10% en met donkergroen een positief verschil van tenminste 10%.

De zeven componenten van sociale kracht

Zelfredzaamheid

Participatie

Mate van
eenzaamheid

Financiële
zelfredzaamheid

Sociale samenhang
in de buurt

Leefbaarheid

Veiligheid

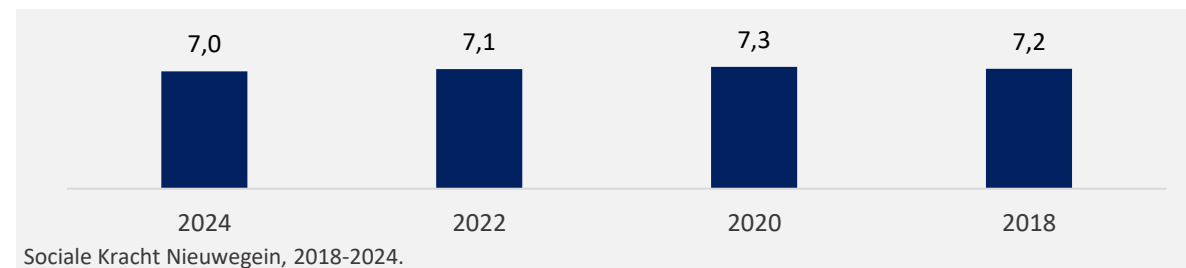
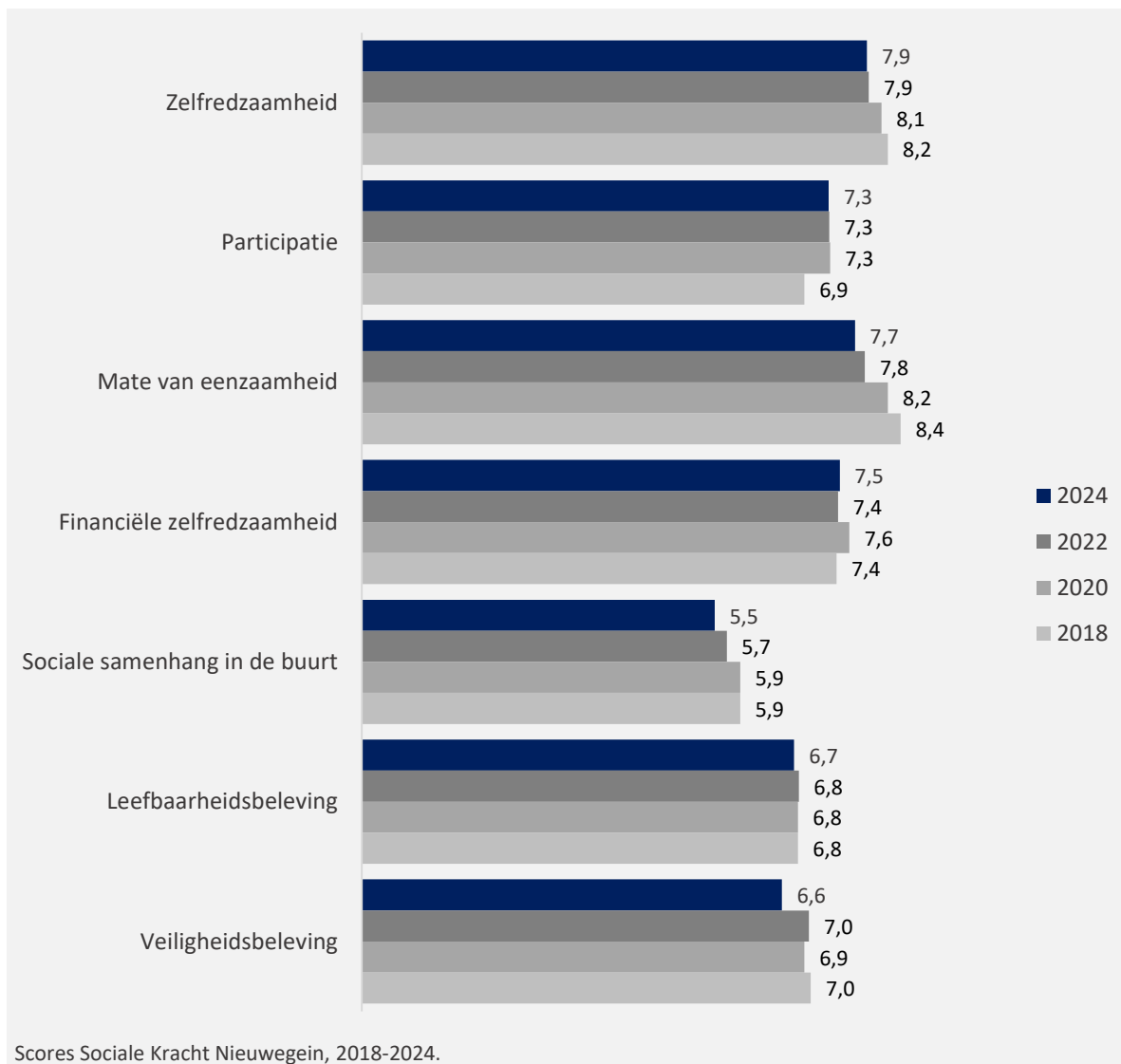
Persoonlijke kenmerken:

- **Zelfredzaamheid** is het vermogen van mensen om zichzelf te redden in geval van voortdurende veranderingen en gevolgen van een (chronische) ziekte, beperking of tegenslag, op alle levensterreinen. Zelfredzaamheid valt uiteen in het zich kunnen redden in het dagelijks leven (bijv. bij algemene dagelijkse levensverrichtingen zoals aankleden, opvoeding, bewegen en sociale contacten), het zelforganiserend vermogen (zelf hulp inschakelen, zelfregie) en de weerbaarheid (aanpassingsvermogen en veerkracht).
- **Participatie** heeft betrekking op de mate waarin iemand deelneemt aan de samenleving en aan het maatschappelijk leven. In kaart wordt gebracht hoe het sociale leven er uit ziet en wat de maatschappelijke betrokkenheid en inzet is van inwoners. Bij participatie gaat het om wel of geen werk hebben, re-integratie en opleiding, doen van mantelzorg (i.c. aan vrienden of burens) of vrijwilligerswerk en de betrokkenheid bij het verenigingsleven (actief of als lid) en deelname aan activiteiten.
- **Mate van eenzaamheid** wordt bepaald door een aantal uitspraken over het gevoel van eenzaamheid en het hebben van een al dan niet beperkt sociaal netwerk.
- **Financiële zelfredzaamheid** zegt iets over de financiële draagkracht en -last van mensen. Dit is een belangrijke indicator voor de mogelijkheden of capaciteiten van een individu of van buurtbewoners samen. Aspecten die een rol spelen zijn inkomen, opleidingsniveau en type woning, maar uiteindelijk wordt de financiële zelfredzaamheid bepaald door de vraag of men wel of niet kan rondkomen van het huishoudinkomen.

Wijkgerichte indicatoren:

- **Sociale samenhang in de buurt** gaat over de samenhang of cohesie in de buurt en de bereidheid om zich in te zetten voor de buurt. Sociale samenhang in de buurt is van belang voor het aanpakken en tegengaan van buurtverval. Het vormt een aanknopingspunt voor de ontwikkeling van buurten. Bij sociale samenhang in de buurt kan een onderscheid worden gemaakt in sociale cohesie en informele sociale controle. Met het laatste wordt de bereidheid tot ingrijpen als er iets gebeurt en de feitelijke inzet van mensen voor hun buurt bedoeld.
- **Leefbaarheidsbeleving** heeft betrekking op de kwaliteit van wijken in termen van fijn leven in de wijk en een prettige buurt om in te wonen. Het gaat vooral om de leef- en woonomgeving van mensen, inclusief de voorzieningen in de buurt. Aspecten van leefbaarheid zijn: de aanwezigheid van voorzieningen, het onderhoud (en verloedering) van de openbare ruimte en de beleving van de woonomgeving.
- **Veiligheidsbeleving** is ook een indicator die iets zegt over de kwaliteit van wijken. In relatie tot sociale kracht gaat het hierbij vooral om de beleving van veiligheid. De score voor de veiligheidsbeleving wordt bepaald door de veiligheidsbeleving en de mate waarin sociale overlast wordt ervaren.

Sociale Kracht in Nieuwegein

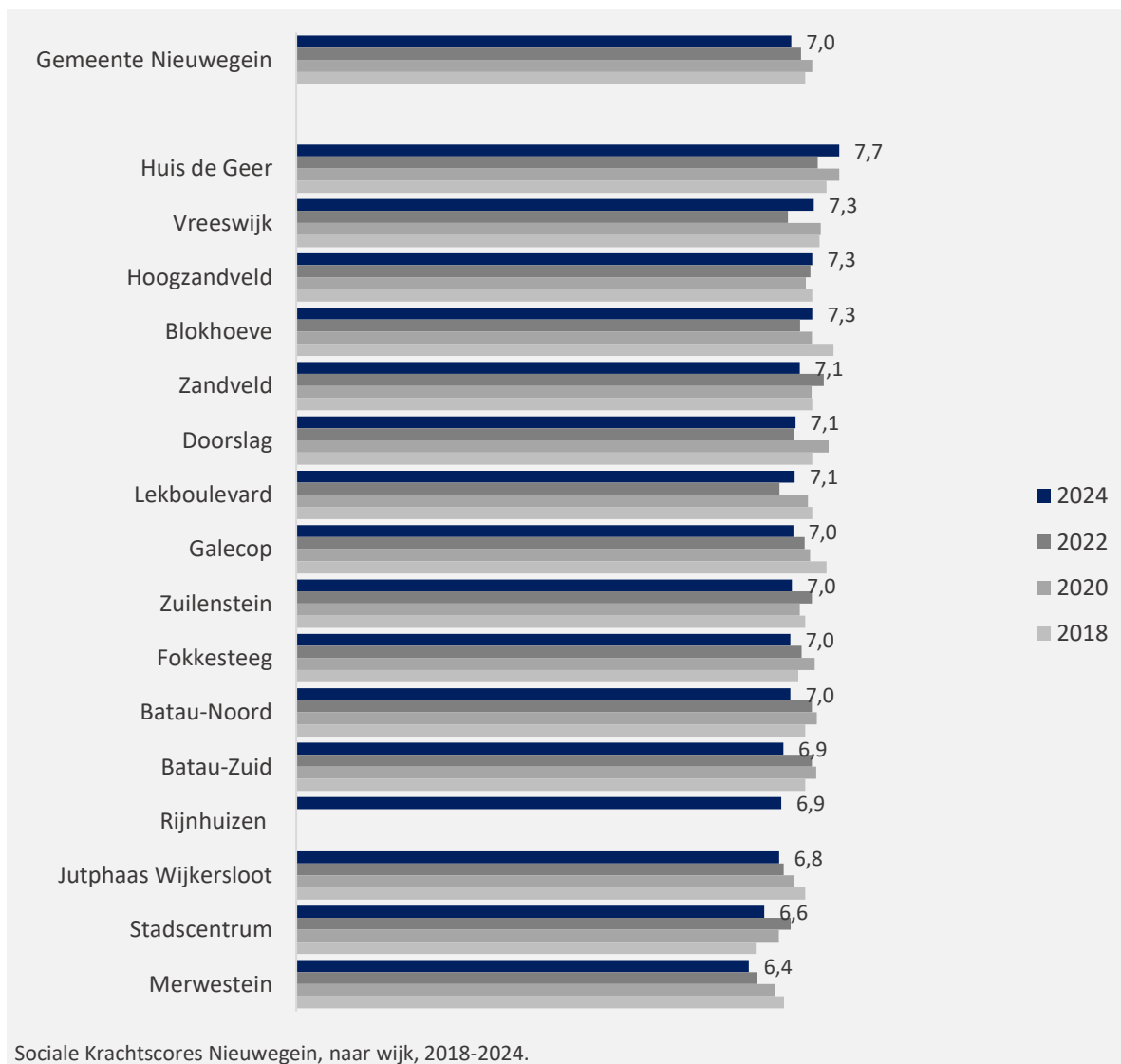

De gemiddelde score voor Sociale Kracht in Nieuwegein in 2024 is een 7,0. Dat is vergelijkbaar met 2022 toen de score op 7,1 lag.

Van de onderliggende scores zijn die voor de zelfredzaamheid (7,9) en (beperkte) mate van eenzaamheid (7,7) het hoogst. Dat betekent dat de meeste inwoners niet eenzaam zijn en zich goed zelf kunnen redden. De sociale samenhang in de buurt laat met een 5,5 de laagste score zien. Dat is niet onlogisch. Het is immers niet reëel om er vanuit te gaan dat alle inwoners zich inzetten voor de buurt. Gezien de score kan worden geconcludeerd dat een kleine meerderheid zich op de een of andere manier inzet voor de buurt.

Wanneer de scores vanaf 2018 worden bekeken dan is een dalende trend te zien als het gaat om eenzaamheid (8,4 in 2018, 8,2 in 2020, 7,8 in 2022 en 7,7 in 2024) en de sociale samenhang (5,9 in 2018 en 2020, 5,7 in 2022 naar 5,5 in 2024). Ook de score voor veiligheidsbeleving is in 2024 afgenomen na jaren van redelijke stabiliteit (van 7,0 in 2022 naar 6,6 in 2024). Dit komt met name door een flinke toename in de sociale overlast (van 7,5 in 2022 naar 6,7 in 2024). Na een daling van de zelfredzaamheid tussen 2018 en 2022 is de score in 2024 vergelijkbaar met 2022 (beide 7,9). Ook de scores voor participatie, financiële zelfredzaamheid en leefbaarheidsbeleving zijn vergelijkbaar met voorgaande metingen.

Sociale Kracht in de wijken

Als wordt ingezoomd op de wijken dan blijkt dat de score voor de sociale kracht in de meeste wijken op of rond het gemiddelde ligt. De wijken Huis de Geer (7,7), Vreeswijk (7,3), Hoogzandveld (7,3) en Blokhoeve (7,3) scoren het meest boven het gemiddelde. In Merwestein is de score lager (6,4). Dat was in 2022 ook het geval. Ook Stadscentrum (6,6) en Jutphaas Wijkersloot (6,8) scoren minimaal 0,2 onder het gemiddelde van Nieuwegein.

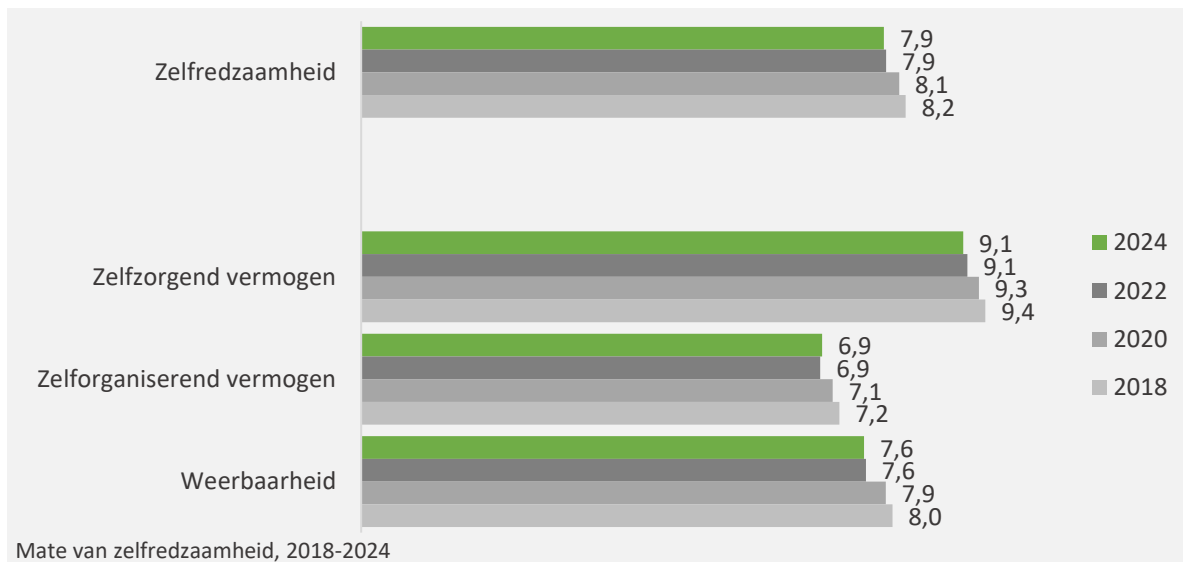
Het beeld van de sociale krachtscores per wijk wisselt. In Huis de Geer, Vreeswijk en Blokhoeve is de sociale krachtscore gestegen (resp. van 7,4 naar 7,7, van 7,0 naar 7,3 en van 7,1 naar 7,3). De sterkste daling in sociale kracht is te zien in Stadscentrum (van 7,0 naar 6,6), Batau-Zuid (van 7,3 naar 6,9) en Zandveld (van 7,5 naar 7,1). Ook in Zuilenstein (van 7,3 naar 7,0) en Batau-Noord is de score gedaald (van 7,3 naar 7,0). In de overige wijken (Hoogzandveld, Jutphaas Wijkersloot en Merwestein) bleven de scores vergeleken met de vorige meting ongeveer gelijk. Vergeleken met eerdere metingen laten Merwestein, Jutphaas Wijkersloot en Galecop vanaf 2018 een gestage daling zien.

Een toe- of afname van de score voor sociale kracht is het gevolg van veranderingen van de onderliggende scores en de hierachter liggende variabelen. In het navolgende wordt hierop dieper ingezoomd.

- Zelfredzaamheid
- Zelfredzaamheid in de wijken
- Zelfzorgend vermogen
- Zelforganiserend vermogen
- Weerbaarheid
- Sociale Kaart

Zelfredzaamheid

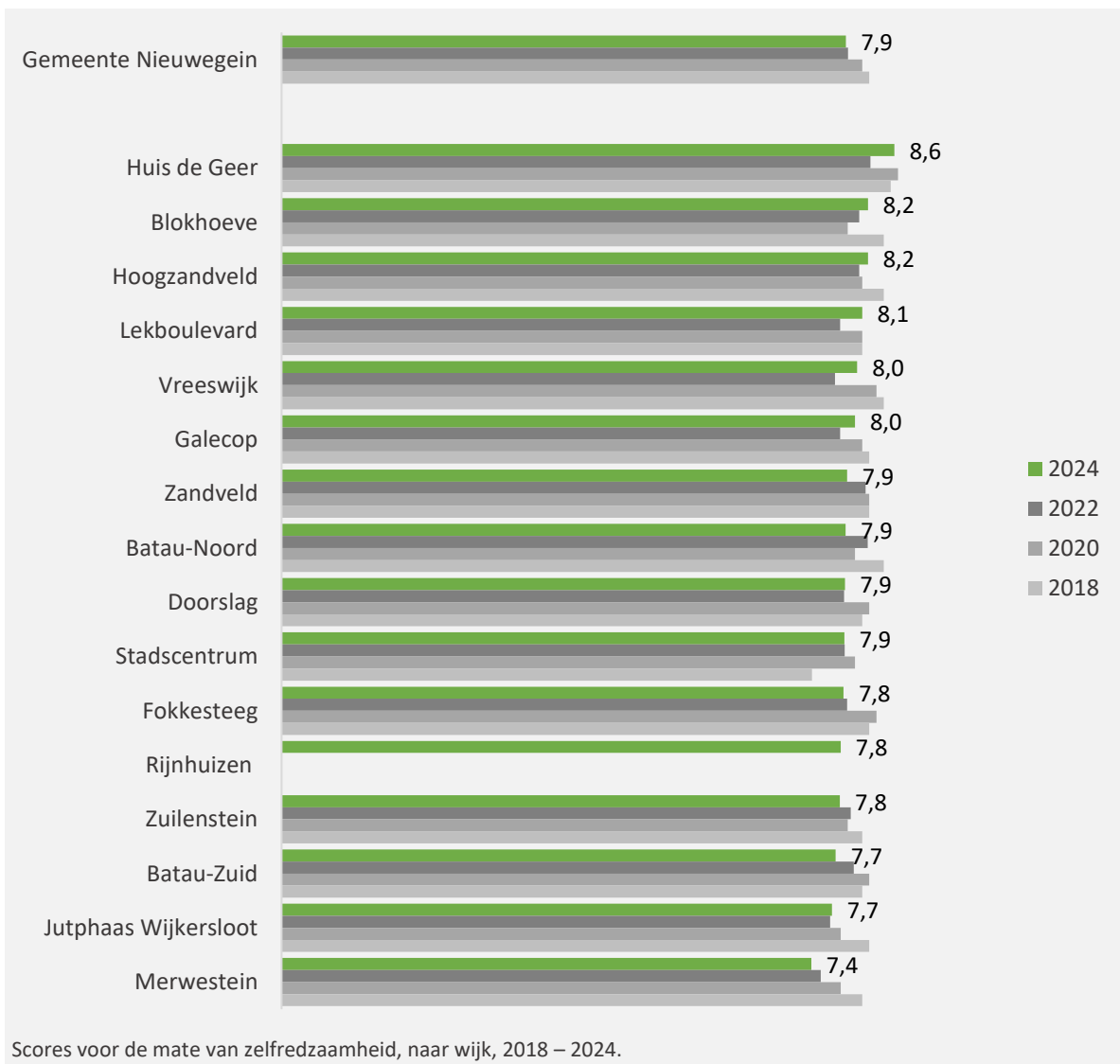
Zelfredzaamheid is het vermogen van mensen om zichzelf te redden in geval van voortdurende veranderingen en gevolgen van een ziekte, beperking of tegenslag. Zelfredzaamheid valt uiteen in: het *zelfzorgend vermogen* (zichzelf kunnen redden in het dagelijkse leven), het *zelforganiserend vermogen* (de mate waarin men terug kan vallen op anderen) en *weerbaarheid* (het kunnen omgaan met veranderingen). Voor deze pijlers zijn op basis van enquêtevragen scores berekend die samen de score voor ‘zelfredzaamheid’ vormen.

De score voor zelfredzaamheid (7,9) daalt in Nieuwegein sinds 2016 steeds een fractie (van een 8,3 in 2016, 8,2 in 2018, 8,1 in 2020 naar een 7,9 in 2022) om vervolgens te stabiliseren in 2024. Dat geldt ook voor alle onderliggende scores, zowel voor het zelfzorgend vermogen, het zelforganiserend vermogen als de weerbaarheid. De scores zijn hetzelfde gebleven in vergelijking met 2022.

De meeste inwoners van Nieuwegein kunnen zich heel goed redden in het dagelijks leven, getuige de nog altijd hoge score voor het zelfzorgend vermogen (9,1). Een beperkte lichamelijke gezondheid is de belangrijkste belemmering voor mensen die zich niet goed kunnen redden. De weerbaarheid is ook goed (7,6), wat betekent dat mensen zich over het algemeen gemakkelijk kunnen aanpassen aan veranderingen of tegenslag. De score voor het zelforganiserend vermogen is met een 6,9 lager dan de andere scores. Dat wil zeggen dat niet iedereen even gemakkelijk kan terugvallen op anderen, waaronder bijvoorbeeld ook buurtgenoten.

Er is sprake van een duidelijke samenhang tussen zelfredzaamheid en de mate van eenzaamheid en financiële zelfredzaamheid: inwoners die goed voor zichzelf kunnen zorgen, kunnen vaak ook terugvallen op naasten, zijn weerbaar, voelen zich minder eenzaam en kunnen gemakkelijker rondkomen van het huishoudinkomen.

Zelfredzaamheid in de wijken

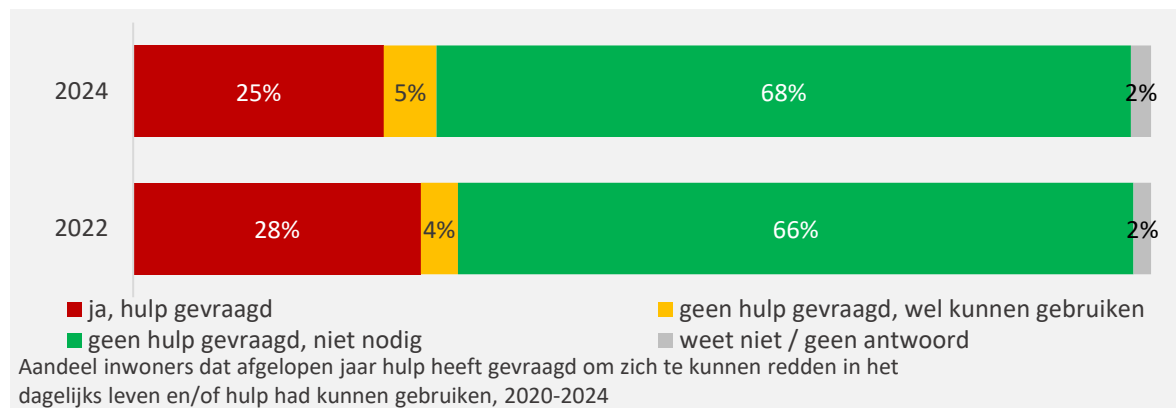
Scores voor de mate van zelfredzaamheid, naar wijk, 2018 – 2024.

De zelfredzaamheid wijkt in de meeste wijken nauwelijks af van het gemiddelde van Nieuwegein (7,9). Huis de Geer (8,6), Blokhoeve (8,2), Hoogzandveld (8,2) en Lekboulevard (8,2) springen er in positieve zin uit. Merwestein scoort met een 7,4 het laagst.

Vergeleken met 2022 is de score voor zelfredzaamheid met name gedaald in Batau-Noord (van 8,2 naar 7,9), Batau-Zuid (van 8,0 naar 7,7) en Zandveld (van 8,1 naar 7,9). Aan de andere kant zijn de scores in Huis de Geer (van 8,2 naar 8,6), Lekboulevard (van 7,8 naar 8,1), Vreeswijk (van 7,7 naar 8,0) en Galecop (van 7,8 naar 8,0) juist gestegen. In deze wijken was in 2022 een daling te zien in de score voor zelfredzaamheid. In 2024 zijn de scores weer meer vergelijkbaar met die van 2020. Merwestein valt op doordat in deze wijk sinds 2018 bij iedere meting sprake is van een daling.

Zelfzorgend vermogen: problemen in het dagelijks leven

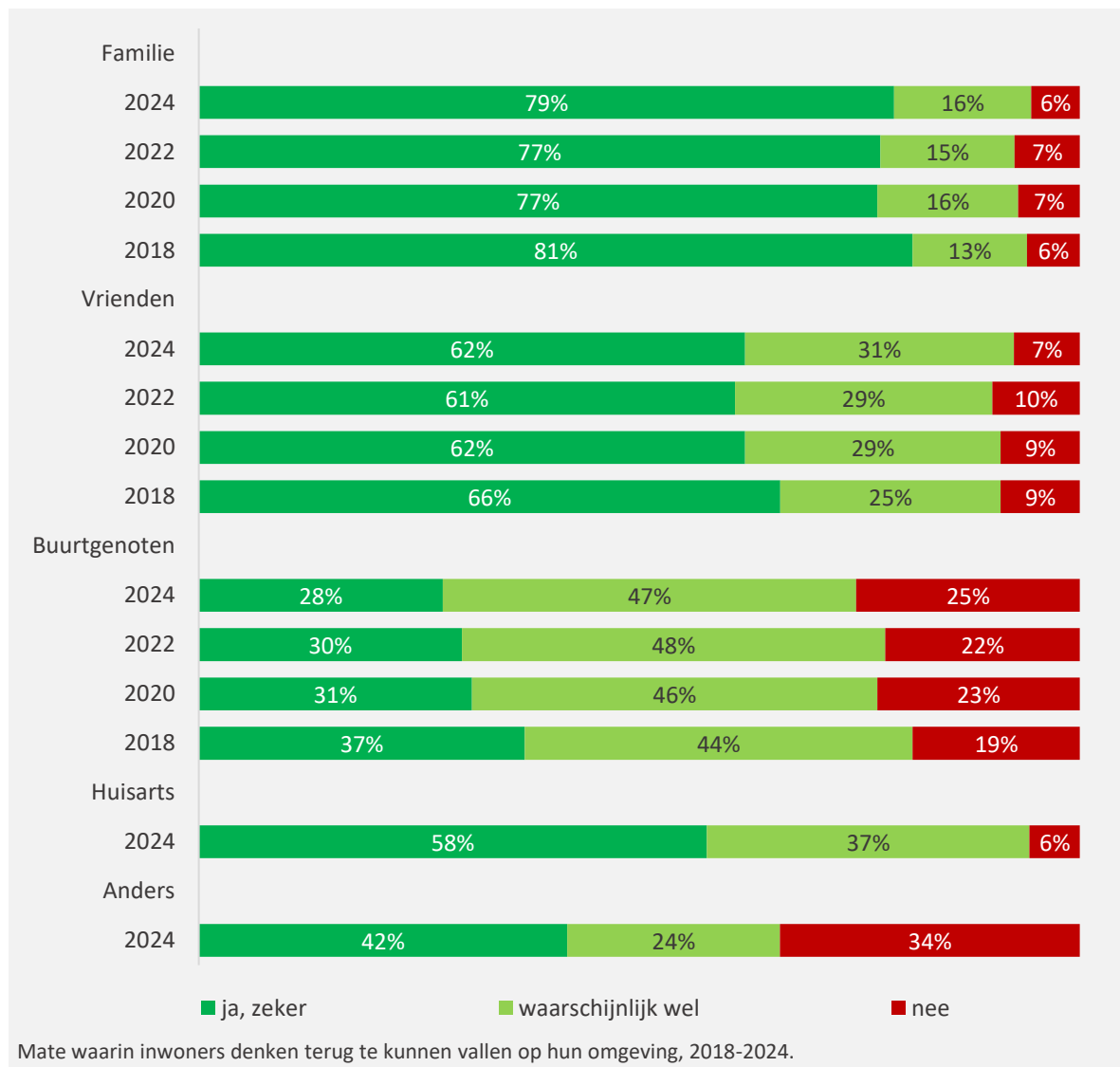

Iets meer dan de helft van de inwoners (52%) ondervinden niet of nauwelijks problemen in het dagelijks leven. Iets meer dan één op de tien inwoners ervaart veel problemen (12%), terwijl ruim een derde van de inwoners enkele problemen ervaart in het dagelijks leven (36%). Problemen met de lichamelijke gezondheid komen het meest voor (6% veel, 27% enkele problemen). Dit is vergelijkbaar met de vorige meting (5% veel, 27% enkele problemen in 2022). Daarnaast heeft iets meer dan één op de vijf inwoners (veel of enkele) problemen met de psychische gezondheid (resp. 4% veel en 18% enkele). Dit is ten opzicht van vorige meting iets gestegen (3% veel, 17% enkele problemen in 2022). Ook heeft 20% (veel of enkele) problemen met het aangaan van sociale contacten, 18% (veel of enkele) met huishoudelijke taken en 15% (veel of enkele) met het lopen, zitten en staan.

Naarmate men ouder wordt komen problemen bij één of meer dagelijkse activiteiten vaker voor. Zo geven zes op de tien 65-plussers vaker aan problemen te ervaren (60%). Ook lager opgeleiden ervaren meer problemen dan gemiddeld (59%). Ouderen ervaren met name vaker lichamelijke problemen en minder vaak psychische problemen en problemen bij het onderhouden van sociale contacten.

Een kwart van de inwoners (25%) heeft het afgelopen jaar voor één of meer onderdelen hulp gevraagd. Daarnaast heeft 5% geen hulp gevraagd, maar had dit wel kunnen gebruiken. Iets meer dan twee derde heeft geen hulp nodig (68%). Als alleen wordt gekeken naar de mensen die één of meer problemen hebben ervaren zijn de percentages hoger: van hen heeft 39% hulp gevraagd en 10% heeft geen hulp gevraagd maar had deze wel kunnen gebruiken. Aan de andere kant zegt ook bijna de helft van de mensen die problemen ervaren geen hulp nodig te hebben (48%) of ze hebben hierop geen antwoord gegeven (2%).

Zelforganiserend vermogen: terugvallen op anderen

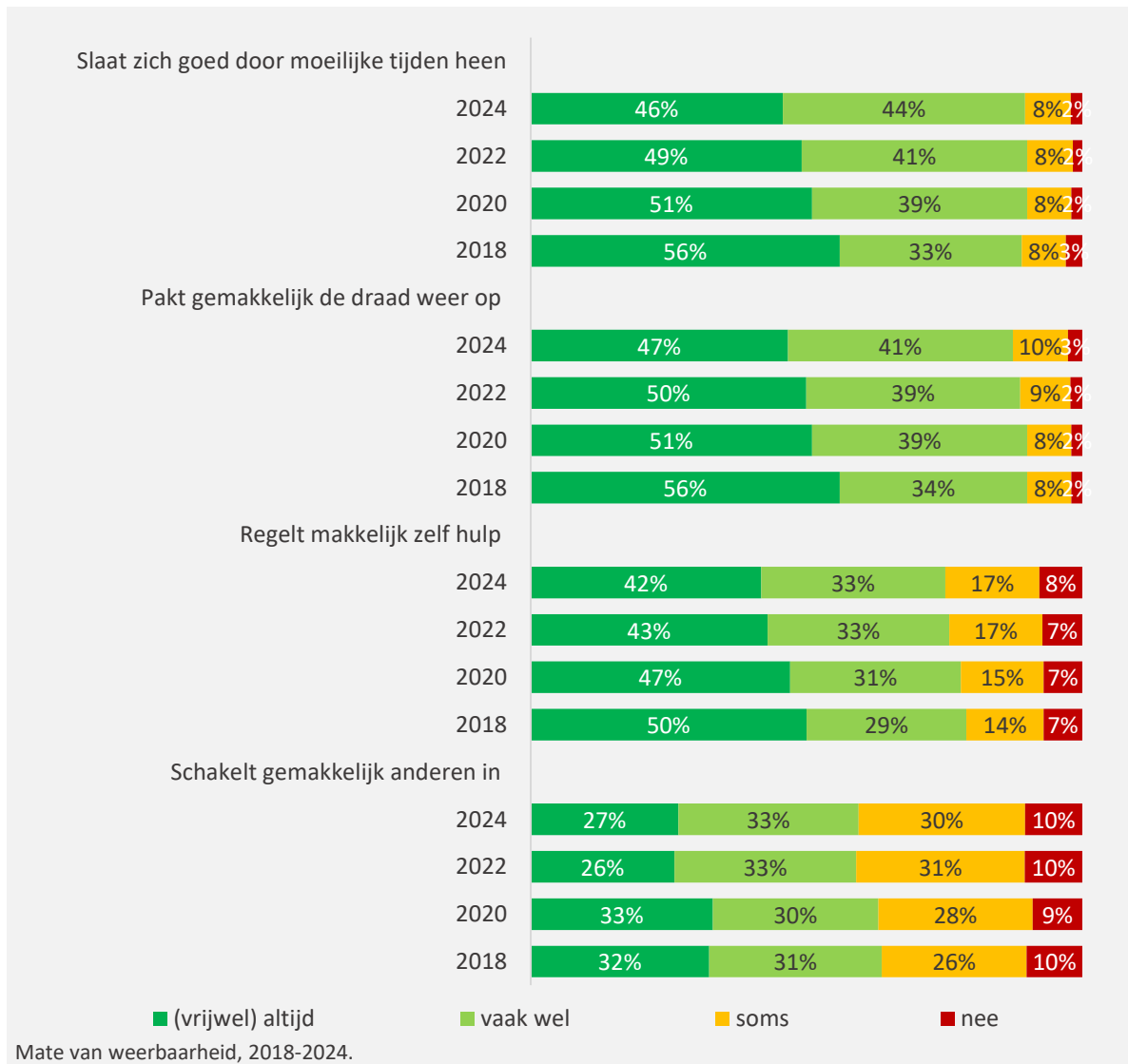
De meeste inwoners kunnen als men hulp of zorg nodig heeft, terugvallen op familie (96% zeker of waarschijnlijk), vrienden (93% zeker of waarschijnlijk), en/of buurtgenoten (75% zeker of waarschijnlijk). In vergelijking met de vorige meting is hierin vrijwel niets veranderd. Iets meer dan negen op de tien inwoners kunnen terugvallen op een huisarts (92% zeker of waarschijnlijk) en 66% geeft aan terug te kunnen vallen op iemand of iets anders zoals onder andere de WMO, collega's, vrijwilligersorganisaties, het ziekenhuis, de thuiszorg, de psycholoog, de kerk-gemeenschap en sportgenoten.

Bij elkaar genomen denkt 84% van de inwoners zeker te kunnen terugvallen op anderen (familie, vrienden en/of buurtgenoten) en 14% waarschijnlijk wel. Ongeveer 3% van de inwoners geeft aan niemand te hebben om op terug te vallen. De mensen die op niemand kunnen terugvallen geven als belangrijkste redenen hiervoor aan dat ze niet afhankelijk willen zijn van anderen (41% van de mensen die op niemand kunnen terugvallen noemt dit), ze niemand tot last willen zijn (33%) of dat ze niet goed weten bij wie ze terecht kunnen (29%). Daarnaast geeft één op de tien aan dat zij het vervelend vinden om te vragen (11%).

Vooraf inwoners van Merwestein, Batau-Noord en Stadscentrum kunnen minder dan gemiddeld terugvallen op familie (resp. 25%, 21% en 21% niet). In Jutphaas Wijkersloot kan men minder dan gemiddeld terugvallen op vrienden of kennissen (12% niet).

Mensen die minder kunnen terugvallen op familie, vrienden of burens hebben vaker dan gemiddeld problemen in het dagelijks leven. Daarnaast ervan inwoners die minder kunnen terugvallen op hun omgeving meer eenzaamheid.

Weerbaarheid: omgaan met tegenslag

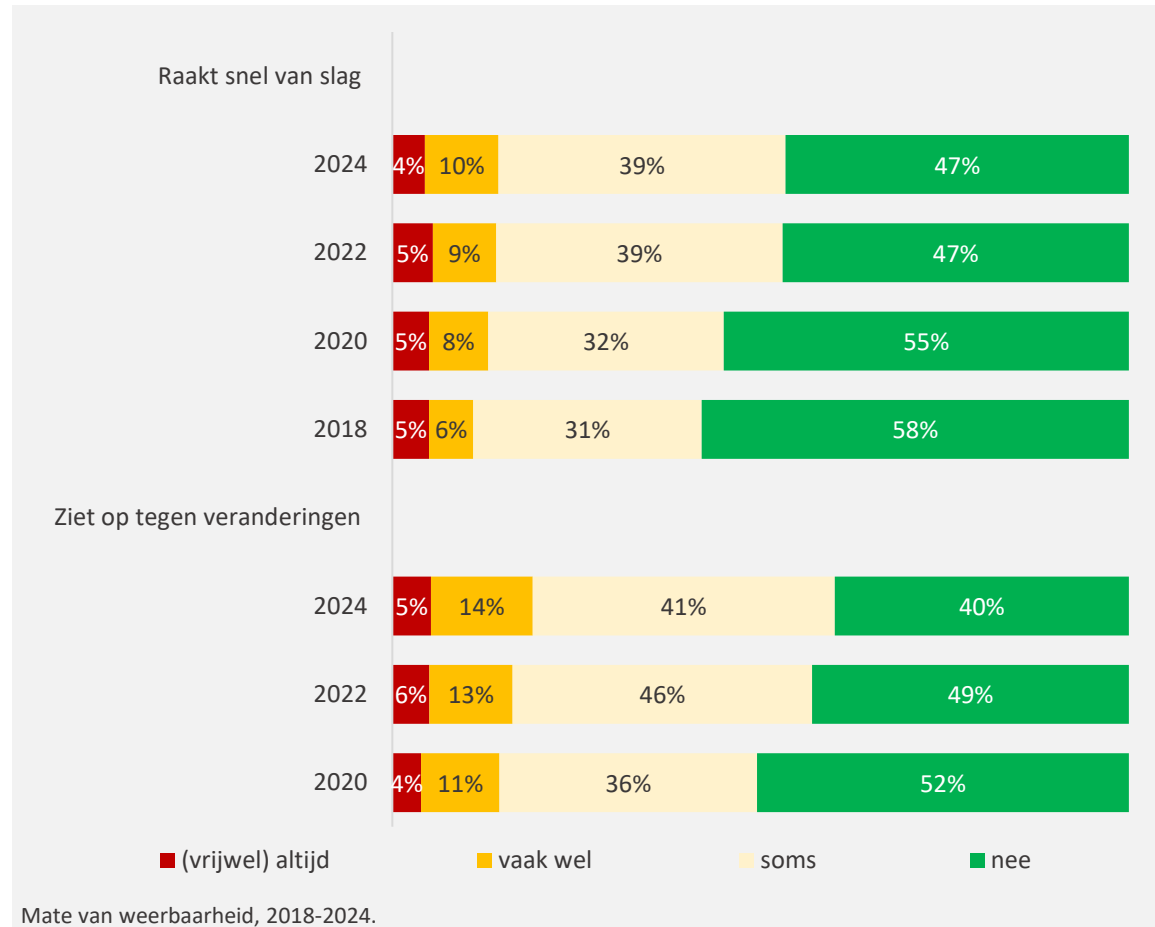

De meeste inwoners van Nieuwegein zijn weerbaar als het even niet mee zit. Dat blijkt uit de reactie van de respondenten op de stellingen hierover. De score voor weerbaarheid is met een 7,6 relatief hoog.

Zo slaat 90% zich goed door moeilijke tijden heen, pakt 88% gemakkelijk de draad weer op als het even tegen zit en is 75% van de inwoners goed in staat zelf hulp te organiseren. Het inschakelen van mensen in de directe omgeving is minder vanzelfsprekend, maar zes op de tien inwoners hebben hier geen moeite mee (60%). Voor (bijna) één op de tien inwoners is het echter wel lastig om vrienden, familie of kennissen in te schakelen als het nodig is (10%) en/of om zelf hulp te regelen (8%). Ten opzichte van de vorige meting zijn de verschillen niet groot.

Weerbaarheid: omgaan met tegenslag

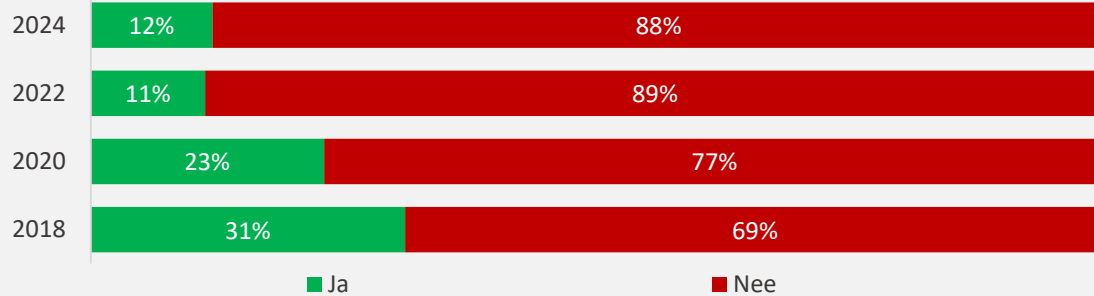

De meeste inwoners van Nieuwegein raken niet snel van slag als er iets verandert, iets tegenzit of onduidelijk is, 14% heeft hier echter wel vaak of altijd problemen mee. Het aandeel inwoners dat nooit snel van slag raakt als iets tegen zit en nooit opziet tegen veranderingen neemt wel elk jaar af, maar is dit jaar gestabiliseerd (van 58% in 2018, 55% in 2020, naar 47% in 2022 en 2024). Dit leidt er ook toe dat de score voor weerbaarheid daalt van een 8,0 in 2018 naar een 7,6 in 2024.

Mensen die één of meer problemen ervaren in het dagelijks leven en dan met name als ze vaak problemen ervaren, zijn op alle punten minder weerbaar dan mensen die geen problemen ervaren. Zo ziet bijv. 33% van degenen die wel problemen ervaren niet op tegen veranderingen vergeleken met 59% van degenen zonder problemen, schakelen zij minder gemakkelijk mensen uit hun netwerk in als dat nodig is (44% vergeleken met 73%) en raken sneller van slag (27% vergeleken met 12%). Dat geldt ook voor mensen die niet kunnen terugvallen op anderen (64% van degenen die niet kunnen terugvallen op anderen pakt de draad gemakkelijk op vergeleken met 94% van degenen die wel kunnen terugvallen op anderen, 31% raakt snel van slag vergeleken met 14% en 35% ziet op tegen veranderingen vergeleken met 19%). Ook lager opgeleiden scoren lager. Zo raken zij sneller van slag (24% vergeleken met 12% van de hoogopgeleiden), schakelen zij minder gemakkelijk hun netwerk in (51% vergeleken met 61% van de hoogopgeleiden) en weten zich minder gemakkelijk door moeilijke tijden heen te slaan (83% vergeleken met 93% van de hoogopgeleiden).

Sociale Kaart

Aandeel inwoners dat bekend is met de website Sociale Kaart, 2018-2024.

Hoe men de website Sociale Kaart kent, (n = 256), 2024.

Aandeel inwoners dat de website Sociale Kaart heeft gebruikt, (n = 272), 2024.

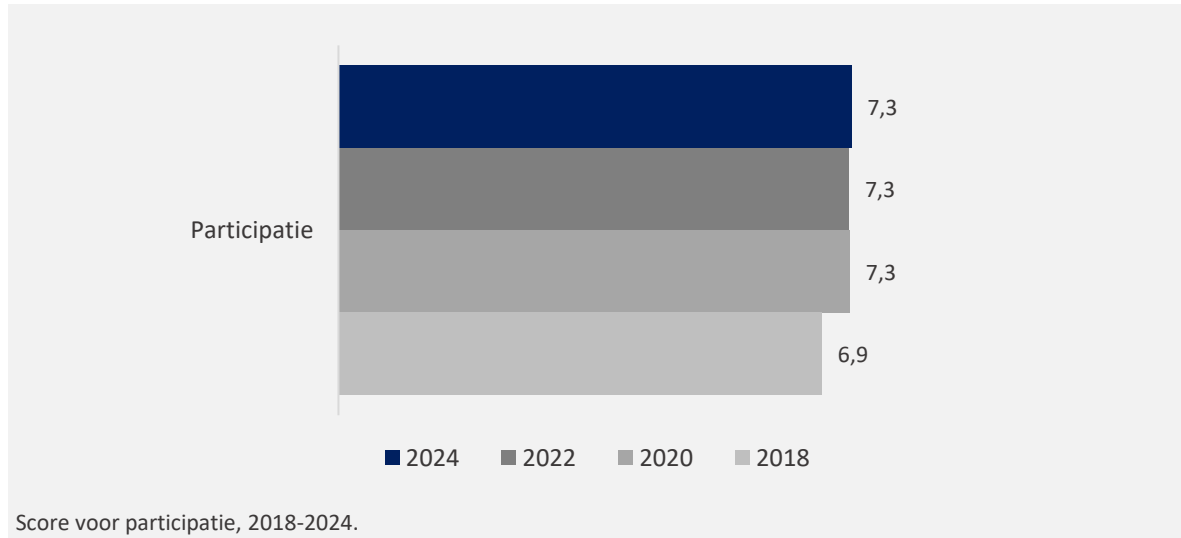
De gemeente Nieuwegein heeft een website 'Sociale Kaart', een wegwijzer voor haar inwoners met praktische informatie over bijvoorbeeld ondersteuning, zorg, wonen, werken, opgroeien en meedoen. Inwoners is gevraagd in hoeverre zij bekend zijn met deze website. Iets meer dan één op de tien inwoners (12%) is bekend met deze website. Dit is vergelijkbaar met de vorige meting in 2022, maar lager dan in 2020 (23%) en 2018 (31%).

Van de inwoners die bekend zijn met de Sociale Kaart weet ruim een kwart van de inwoners dit door de website van de gemeente Nieuwegein (28%), 18% via een zoekmachine zoals Google en circa één op de tien via de Molenkruier (11%), van familie/vrienden/buren (8%) of via Geynwijs (6%). Drie op de tien inwoners (29%) weten die op een andere manier, bijvoorbeeld via hun werk of opleiding.

Van de inwoners die bekend zijn met de Sociale Kaart heeft 9% hier ook daadwerkelijk gebruik van gemaakt. Van hen hebben bijna negen op de tien (87%) kunnen vinden wat men zocht en circa acht op de tien hebben informatie gevonden die hun verder heeft geholpen (83%) of zouden de website in de toekomst weer raadplegen bij een hulpvraag (79%). Ruim een derde heeft contact opgenomen met Geynwijs (37%) naar aanleiding van het bezoek aan de Sociale Kaart en iets meer dan de helft met een andere organisatie (55%). Wanneer inwoners gevraagd wordt of ze suggesties hebben voor verbetering van de website van de Sociale Kaart dan wordt eenvoudig taalgebruik, informatie aanbieden in meerdere talen en LGBTQI+ informatie onder andere naar voren gebracht. Gemiddeld scoort de website een 6,8 als rapportcijfer (op een schaal van 1 tot 10).

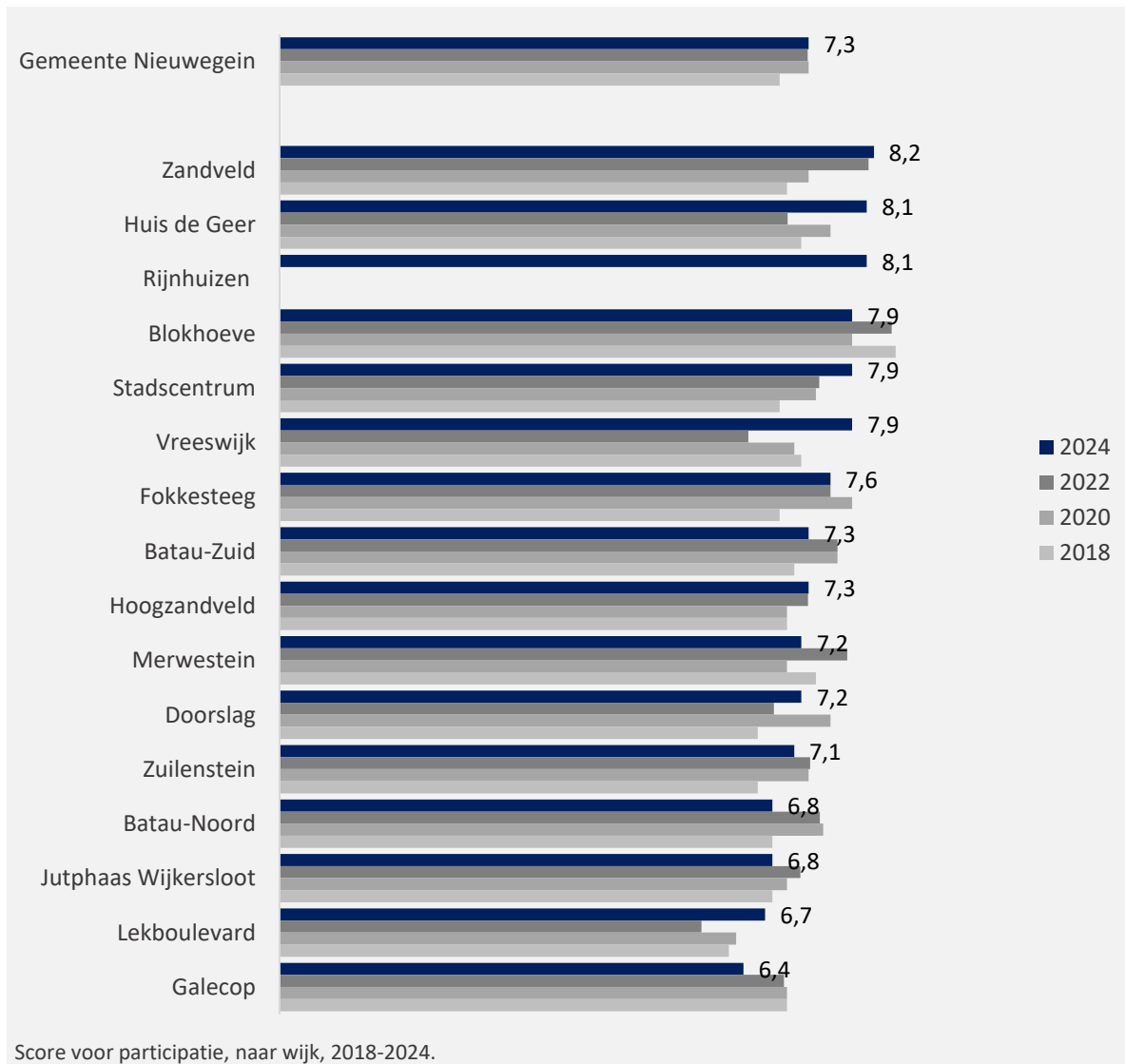

- Participatie
- Participatie in de wijken
- Mate van participatie
- Vrijwilligerswerk
- Mantelzorg
- Vrijwillige inzet
- Opvoeding van kinderen

De mate van participatie wordt in deze monitor gedefinieerd als de mate waarin iemand deelneemt aan het maatschappelijk leven. De score voor participatie komt voort uit de vragen die te maken hebben met het al dan niet hebben van betaald werk, het volgen van een opleiding of een re-integratietraject, het anderszins 'sociaal actief' zijn in de buurt (d.w.z. mantelzorg aan vrienden of burens, aandacht voor of hulp aan burens) en actieve deelname aan het verenigingsleven of vrijwilligerswerk. Daarbij krijgt betaald werk de hoogste waarde, gevolgd door opleiding en zo verder. De score voor participatie (7,3) is gelijk aan die van 2022 en is hoger dan in 2018 (6,9). Vergeleken met 2018 is het aandeel werkenden hoger waardoor de participatiescore nu hoger uitkomt.

Participatie in de wijken

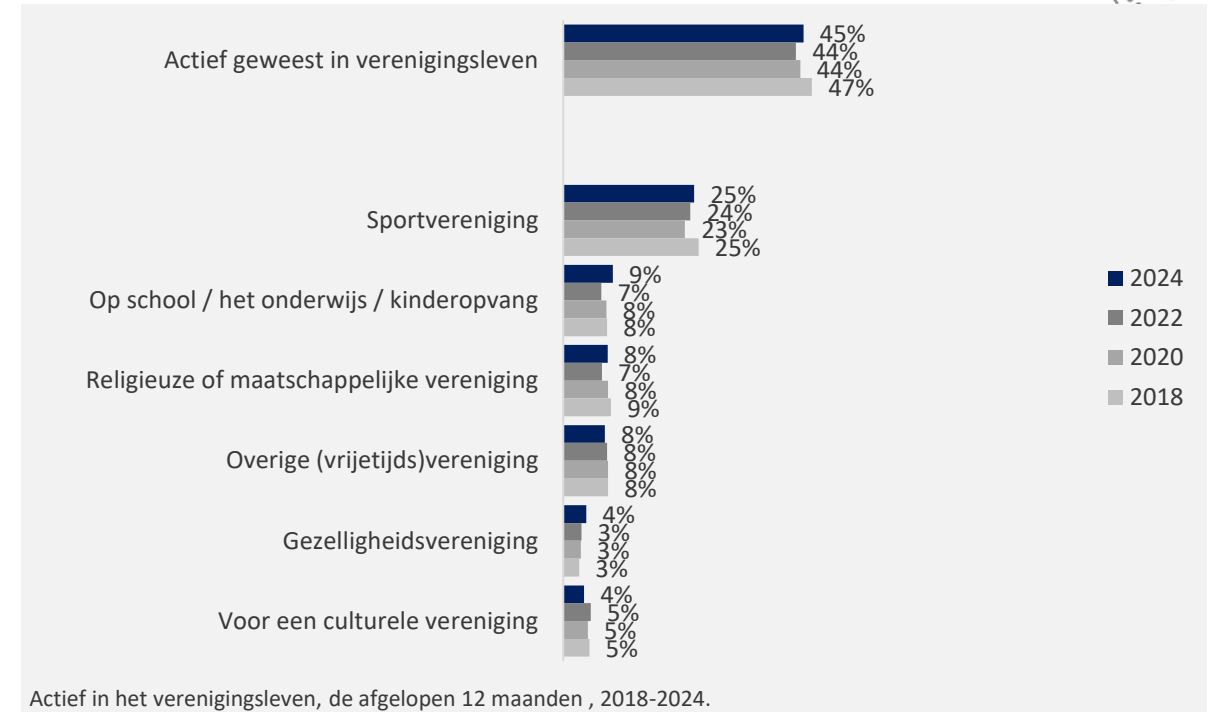
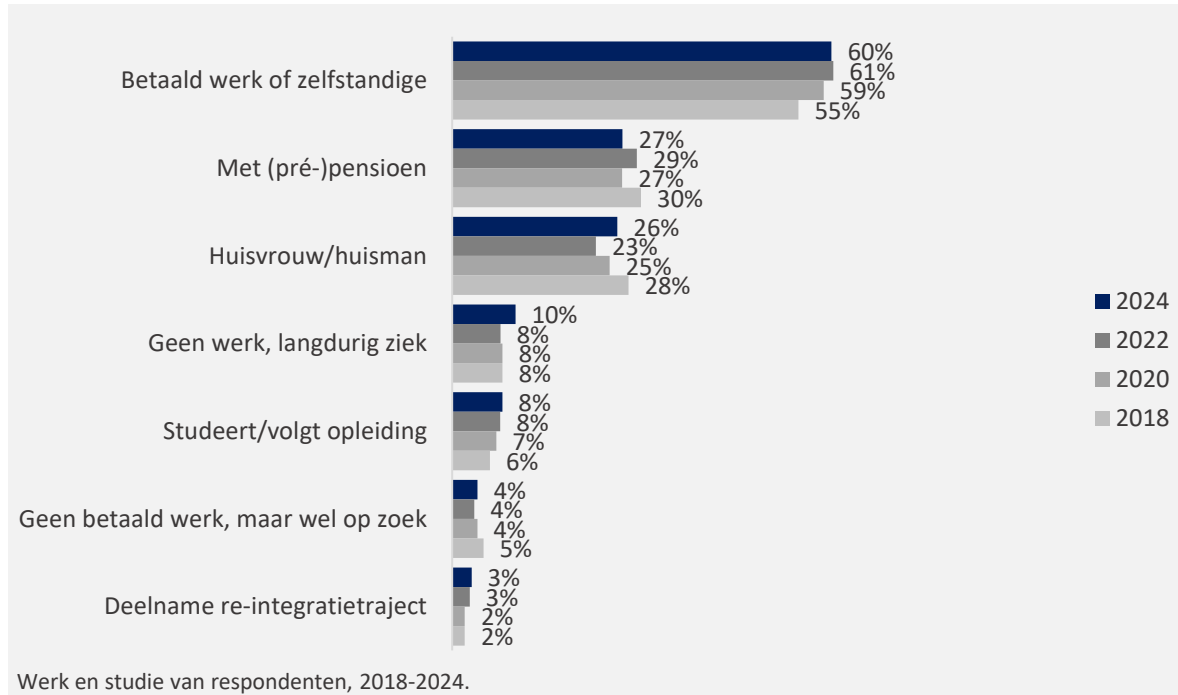

De score voor participatie varieert naar wijk en ligt tussen de 6,4 in Galecop en 8,2 in Zandveld.

De wijken Zandveld (8,2), Huis de Geer (8,1), Rijnhuizen (8,1), Blokhoeve (7,9), Vreeswijk (7,9) en Stadscentrum (7,9) scoren het hoogst op participatie. Galecop (6,4), Lekboulevard (6,7), Jutphaas Wijkersloot (6,8) en Batau-Noord (6,8) scoren juist ondergemiddeld.

In Batau-Noord (van 7,5 naar 6,8), Merwestein (van 7,8 naar 7,2), Galecop (van 7,0 naar 6,4), Blokhoeve (van 8,4 naar 7,9) en Batau-Zuid (van 7,7 naar 7,3) is er een afname van de scores voor participatie te zien. In Huis de Geer (van 7,0 naar 8,1), Vreeswijk (van 6,5 naar 7,9) en Lekboulevard (van 5,8 naar 6,7) is er juist een toename. Ook Stadscentrum (van 7,4 naar 7,9) laat een stijging zien in de score voor participatie.

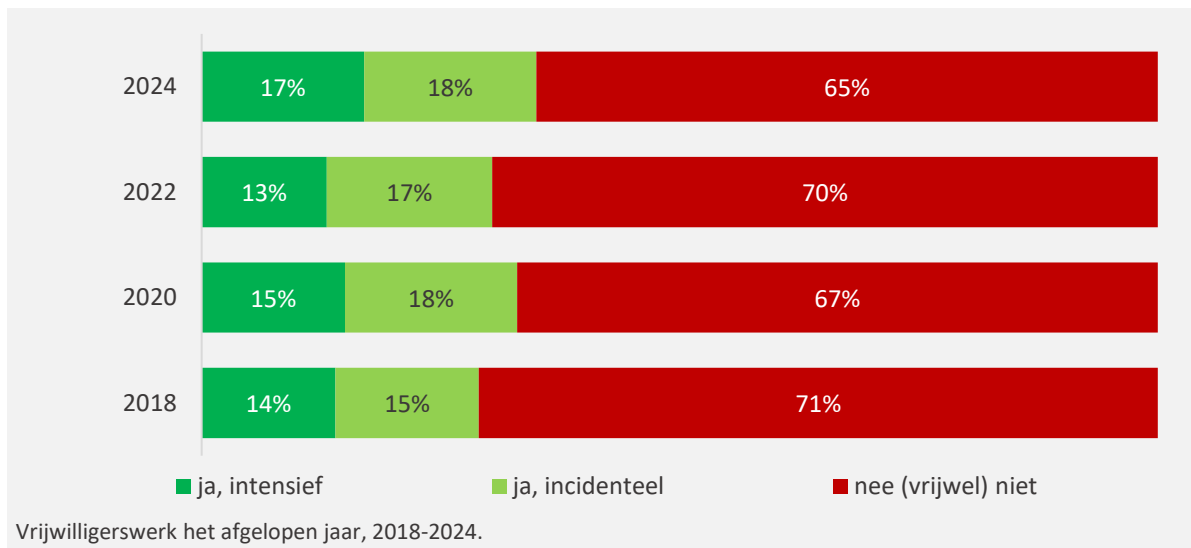
Participatie: werk, studie en sociaal actief

Zes op de tien respondenten (60%) hebben betaald werk voor tenminste 12 uur per week. Daarnaast is iets meer dan een kwart (27%) gepensioneerd en een kwart is huisvrouw/huisman (26%). Vergeleken met 2022 is het percentage gepensioneerden (van 29% naar 27%) iets gedaald. Het aandeel huisvrouwen- of mannen is juist iets gestegen in 2022 (van 23% naar 26%). Het aandeel werkzoekenden is beperkt (4%) en is niet veranderd vergeleken met 2020. De verhouding tussen werkenden en niet-werkenden is mede bepalend voor de score. Gezien de kleine verschillen met 2020 is de score voor participatie gelijk aan die van de vorige meting.

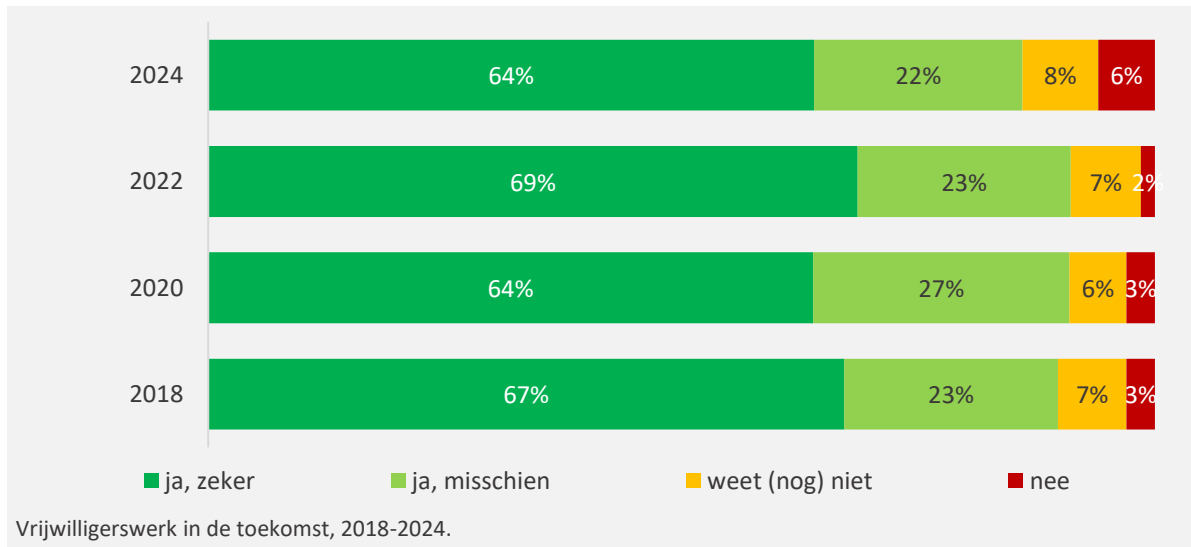
Ruim vier op de tien inwoners (45%) zijn actief in het verenigingsleven, als lid en/of als vrijwilliger. Dat is vergelijkbaar met 2020 en 2022 en is iets minder dan in 2018 (47%). Men is vooral actief bij sportverenigingen (25%). In de meeste wijken is het aandeel actieve mensen in het verenigingsleven ongeveer gemiddeld. In Merwestein zijn inwoners minder dan gemiddeld actief in het verenigingsleven (34%).

Vrijwilligerswerk

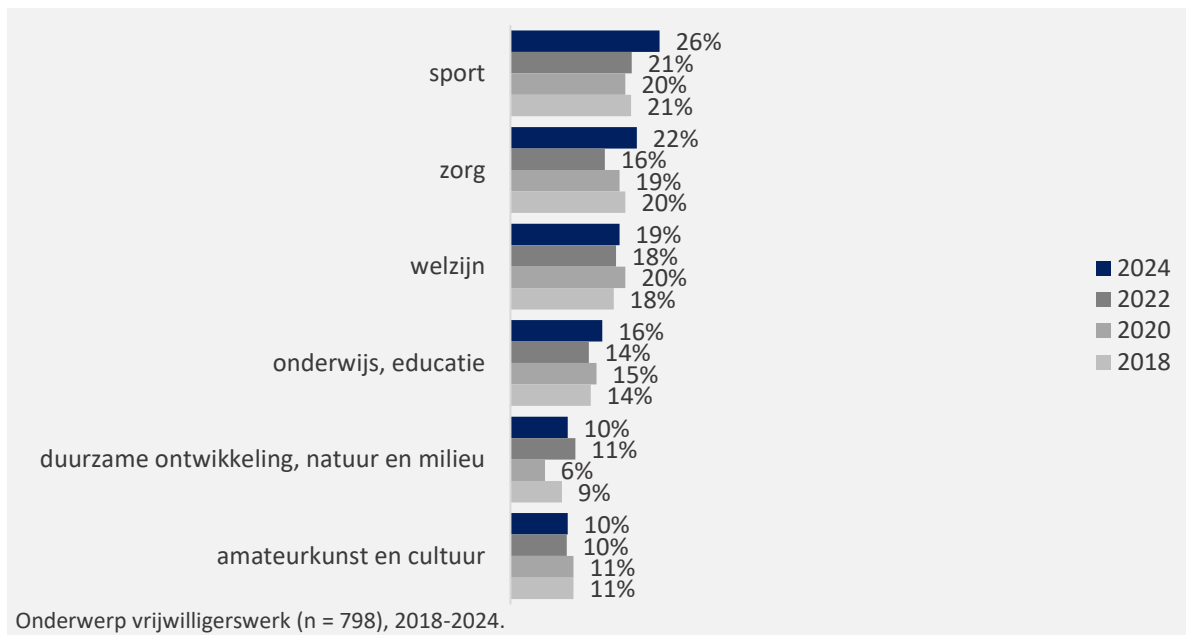

Iets meer dan een derde van de inwoners (35%) heeft het afgelopen jaar vrijwilligerswerk gedaan, waarvan 17% intensief en 18% incidenteel. Het aandeel vrijwilligers is iets hoger dan in 2022 (30%) en is nagenoeg gelijk aan dat in 2020 (33%).

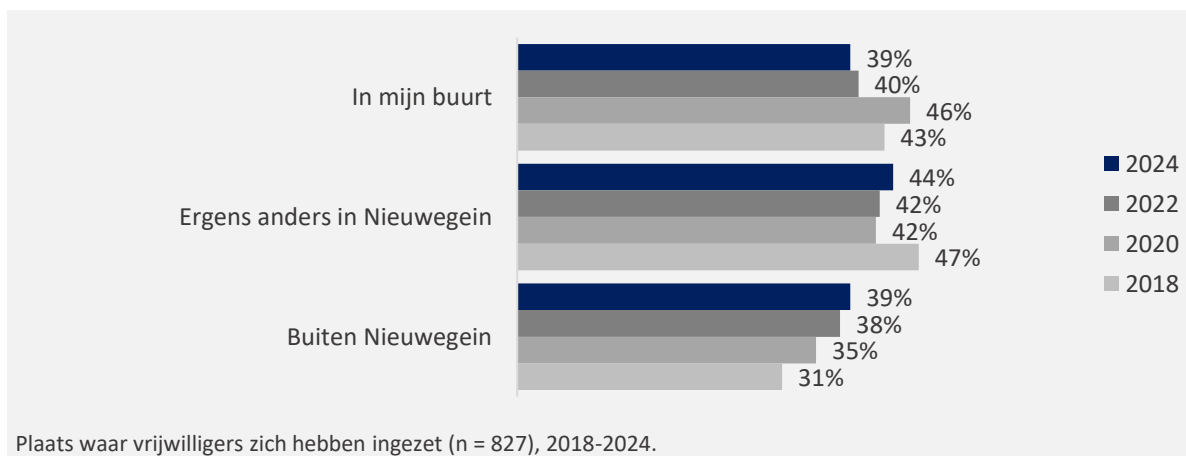
Onder lager opgeleiden (27%) is het percentage vrijwilligers lager dan gemiddeld. Hoger opgeleiden doen juist vaker vrijwilligerswerk (39%). Tussen de verschillende leeftijdscategorieën zijn de verschillen beperkt. Naar wijk is het percentage vrijwilligers het laagst in Rijnhuizen (20%), Galecop (27%), Merwestein (30%) en Stadscentrum (31%) en het hoogst in Vreeswijk (45%).

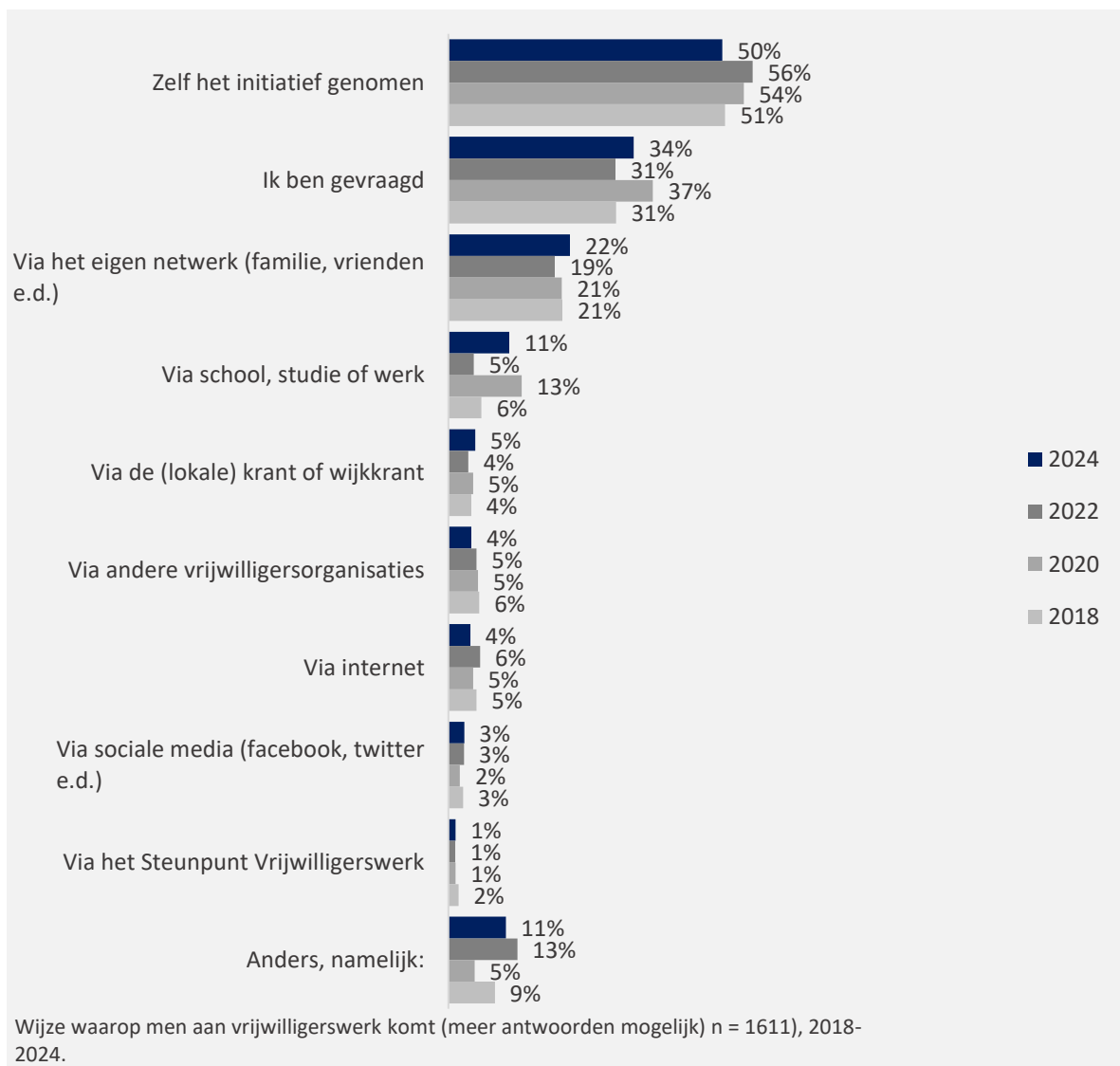
Van degenen die nu al vrijwilligerswerk doen wil 64% zich zeker blijven inzetten en 22% misschien. Een kleiner aandeel van 6% wil zich niet meer inzetten en 8% weet het nog niet. Deze percentages zijn vergelijkbaar over de jaren. Zo wilde in 2022 van degenen die vrijwilligerswerk deden 69% zeker actief blijven en 23% misschien. Het aandeel dat niet door wilde gaan lag destijds met 2% wat lager.

Net als bij de vorige metingen zijn de meeste vrijwilligers actief in de sectoren sport (26%), zorg (22%) en welzijn (19%). De aandelen die actief zijn in de zorg (van 16% in 2022 naar 22% in 2024), in sport (van 21% in 2022 naar 26% in 2024) en in onderwijs en educatie (van 14% in 2022 naar 16% in 2024) zijn gestegen. De vrijwillige inzet voor welzijn, duurzame ontwikkeling, natuur en milieu en amateurkunst en cultuur zijn vergelijkbaar met de vorige meting. Bijna een derde van de vrijwilligers noemt nog andere organisaties of terreinen waarvoor men zich heeft ingezet. De kerk wordt daarbij duidelijk het meest naar voren gebracht. Daarnaast worden onder andere dierenwelzijnsorganisaties, collecten, scouting, voedselbank en buurtinitiatieven genoemd.

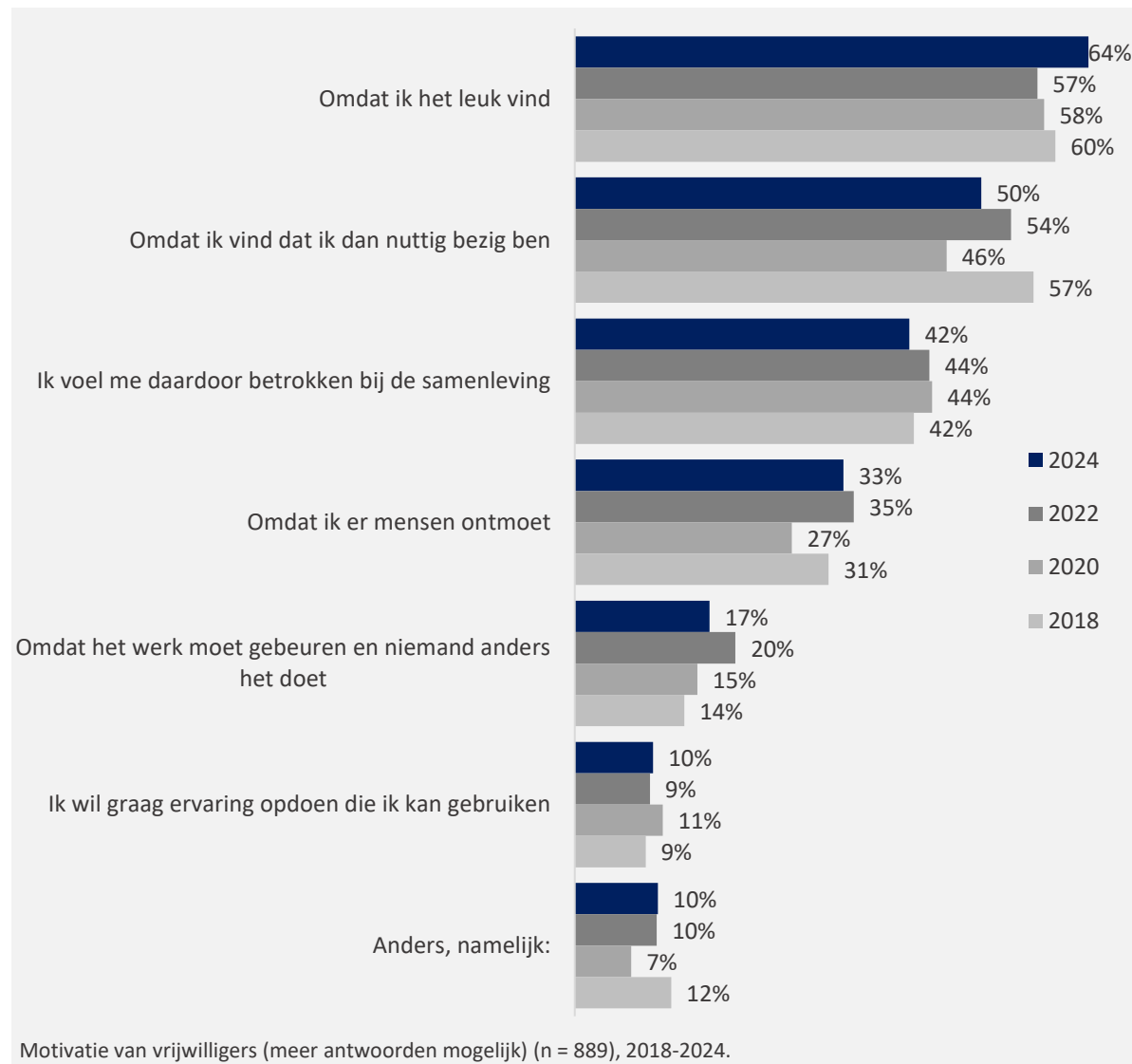

Vier op de tien vrijwilligers zetten zich in voor de eigen buurt (39%) en een net iets groter aandeel elders in Nieuwegein (44%). Daarnaast zijn vier op de tien inwoners (ook nog) actief als vrijwilliger buiten Nieuwegein (39%). Vergeleken met 2022 zijn de verschillen beperkt. Een vergelijking met 2018 laat zien dat inwoners zich in verhouding iets minder vaak inzetten als vrijwilliger voor Nieuwegein en iets meer voor buiten Nieuwegein.

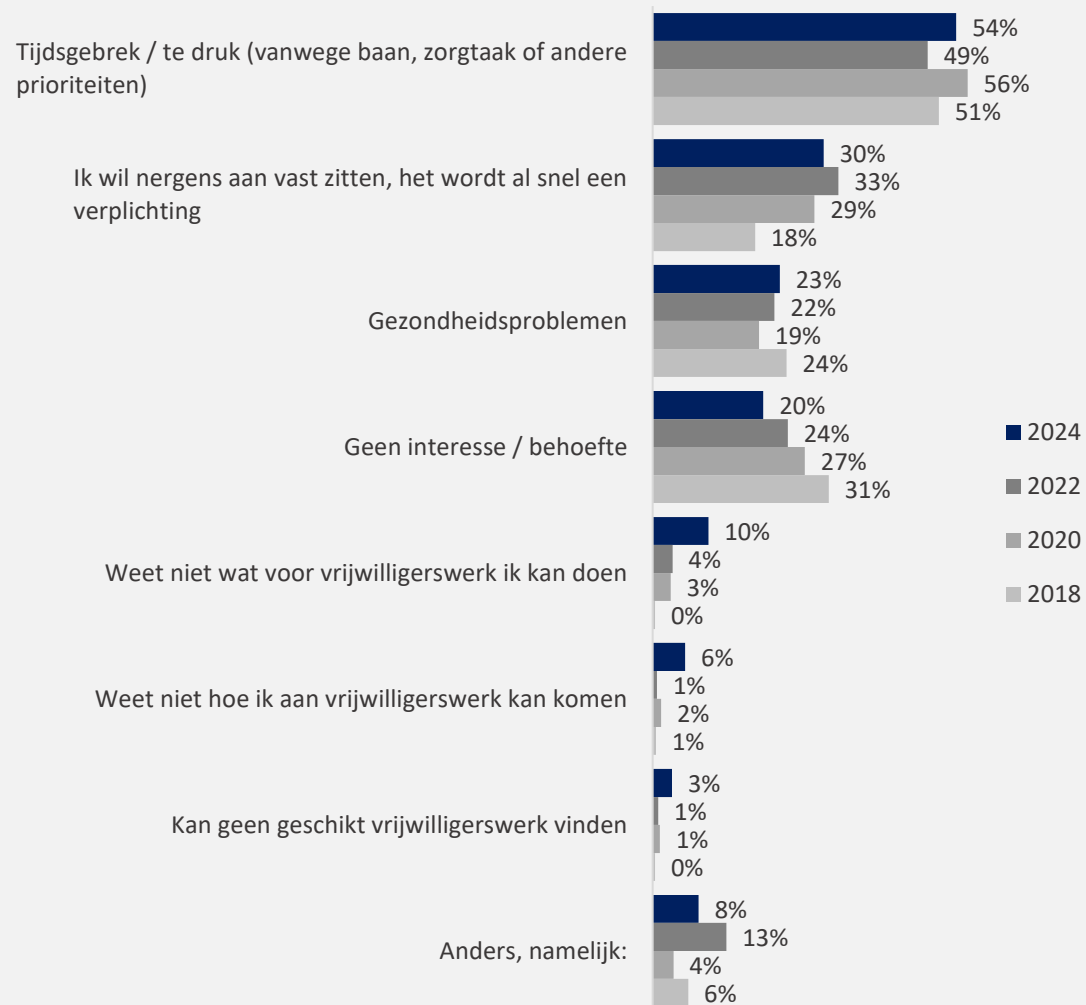
Als vrijwilligers wordt gevraagd hoe zij aan hun vrijwilligerswerk zijn gekomen, blijkt dat men vooral zelf het initiatief heeft genomen (50%). Daarnaast is één op de drie vrijwilligers gevraagd hiervoor (34%). Eén op de vijf is via het eigen netwerk aan het vrijwilligerswerk gekomen (22%). Het aandeel vrijwilligers dat zelf het initiatief hiervoor heeft genomen is de afgelopen jaren gestegen (van 51% in 2018, 54% in 2020, 56% in 2022) om vervolgens dit jaar weer te dalen naar 50%. Het aandeel vrijwilligers dat is gevraagd (van 31% in 2022 naar 34% in 2024), via het eigen netwerk aan vrijwilligerswerk is gekomen (van 19% in 2022 naar 22% in 2024) dan wel via school, studie of werk (van 5% in 2022 naar 11% in 2024) is juist gestegen.

Vrijwilligerswerk: motivatie

De meeste inwoners doen vrijwilligerswerk omdat zij het leuk vinden (64%) of om zichzelf nuttig te maken (50%). Vier op de tien vrijwilligers voelen zich hierdoor betrokken bij de samenleving (42%) en voor één derde speelt de reden dat men hierdoor mensen ontmoet (33%). Circa één op de zes doet vrijwilligerswerk omdat het werk moet gebeuren en niemand anders het doet (17%). Inwoners doen in mindere mate vrijwilligerswerk om ervaringen op te doen die ze kunnen gebruiken (10%). Het aandeel vrijwilligers dat vrijwilligerswerk doet omdat zij het leuk vinden is, na een lichte daling, weer gestegen. De reden dat men nuttig bezig is, is na een stijging, weer gedaald, evenals het aandeel dat vrijwilligerswerk doet om mensen te ontmoeten en omdat het werk moet gebeuren en niemand anders het doet. Het zou kunnen dat men in de coronatijd vrijwilligerswerk vaker als nuttig of noodzakelijk zag, en dat men nu weer vaker vrijwilligerswerk doet omdat men het leuk vindt. Ook zal men in de coronapandemie vaker op zoek zijn geweest naar contacten buitenshuis dan in de huidige tijd. De coronapandemie zal hier deels een verklaring voor zijn.

Vrijwilligerswerk: waarom niet

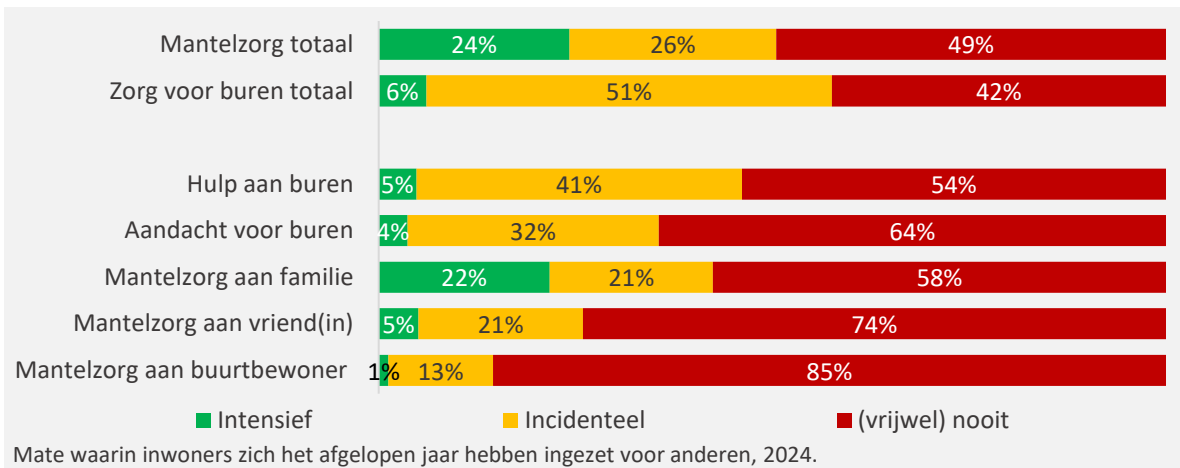

Redenen om geen vrijwilligerswerk te (blijven) doen (meer antwoorden mogelijk) (n = 1528), 2018-2024.

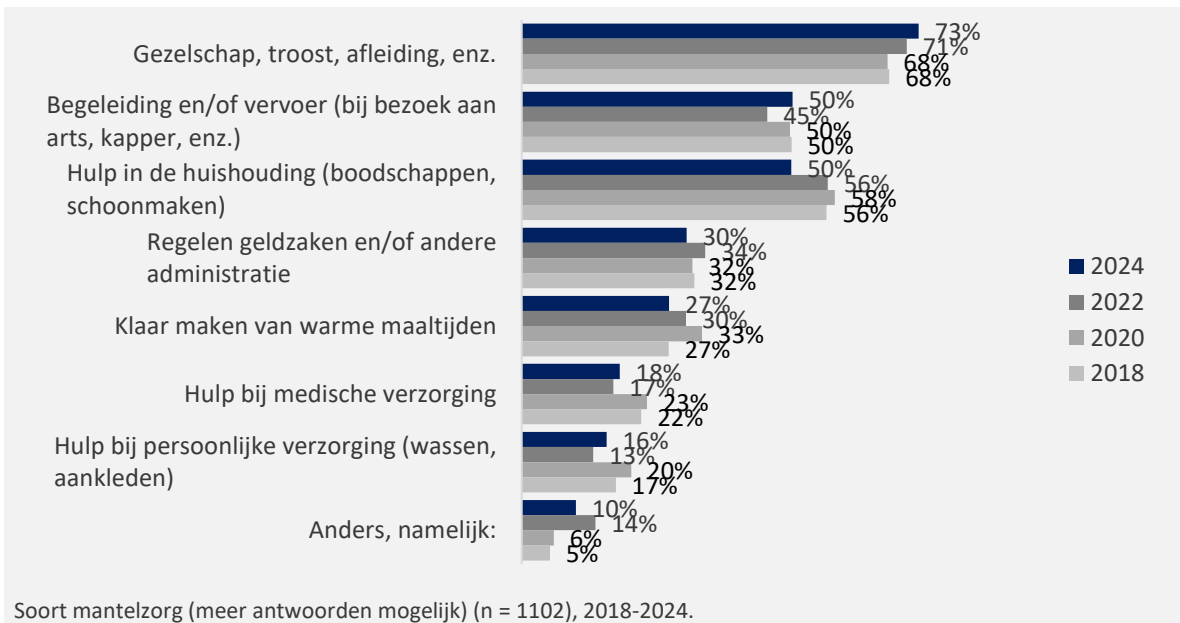
De belangrijkste reden waarom inwoners geen vrijwilligerswerk willen doen is tijdgebrek (54%). Daarnaast geven ruim drie op de tien inwoners aan dat ze niet ergens aan vast willen zitten (30%) en bij bijna een kwart spelen gezondheidsproblemen een rol (23%). Ook geeft één op de vijf aan geen behoefte/interesse te hebben in vrijwilligerswerk (20%).

Ten opzichte van de meting in 2022 lijkt tijdgebrek een grotere rol te spelen (van 49% in 2022 naar 54% in 2024), maar vinden iets minder inwoners het erg om ergens aan vast te zitten (van 33% in 2022 naar 30% in 2024). Het hebben van gezondheidsproblemen wordt bij iedere meting iets vaker genoemd als een reden om geen vrijwilligerswerk te doen (van 19% in 2020, 22% in 2022, naar 23% in 2024). Het gebrek aan interesse of behoefte om vrijwilligerswerk te doen neemt de afgelopen jaren juist af (van 31% in 2018, 27% in 2020, 24% in 2022, naar 20% in 2024).

Mantelzorg

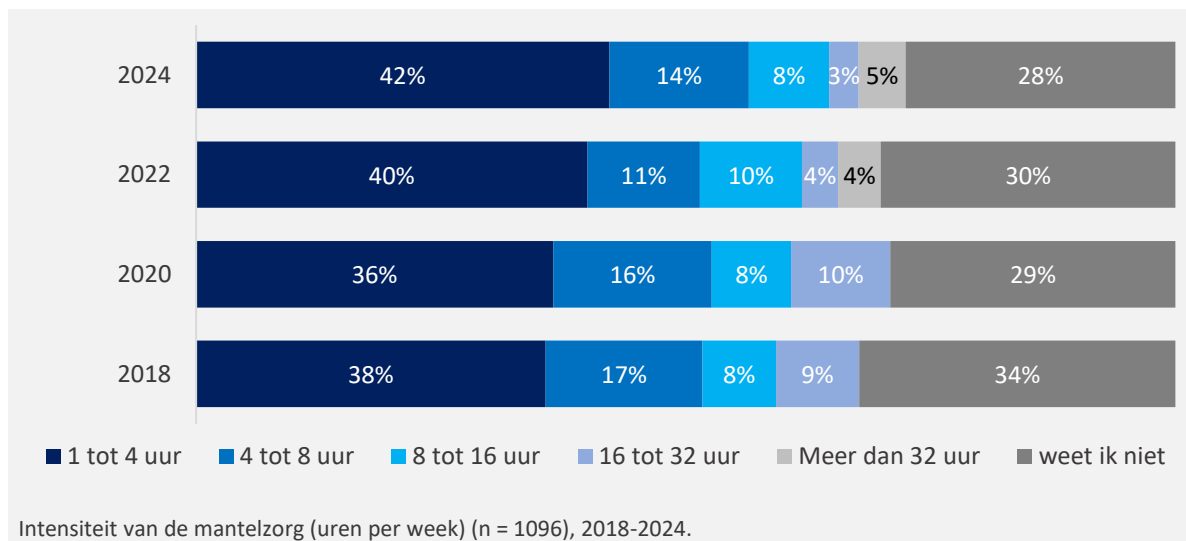
De helft van de inwoners van Nieuwegein (51%) is mantelzorger. Bij circa een kwart gaat het om intensieve zorg (24%) en bij circa een ander kwart om incidentele mantelzorg (26%). Ruim vier op de tien inwoners (43%) geven mantelzorg aan een familielid, waarvan 22% intensief en 21% incidenteel. In mindere mate komt de mantelzorg ten goede aan vrienden (26%) en/of aan buurtbewoners (14%). Deze cijfers zijn gestegen ten opzichte van 2022 (aan familie 38%, vriend(in) 21% en buurtbewoner 13%). Het gaat bij mantelzorg vooral om gezelschap houden of afleiding bieden (73%), begeleiding of vervoer (50%) en /of hulp bij het huishouden (50%).

Inwoners ouder dan 45 jaar geven vaker mantelzorg (resp. 61% voor inwoners tussen de 45 en 64 jaar en 55% voor inwoners tussen de 65 en 85 jaar) dan gemiddeld. Hoger, middelbaar en lager opgeleiden geven in gelijke mate mantelzorg. In Lekboulevard (62%) en Batau-Noord (60%) is het aandeel mantelzorgers iets hoger dan gemiddeld, in Rijnhuizen (29%), Merwestein (38%) en Jutphaas Wijkersloot (40%) is het aandeel mantelzorgers veel lager.

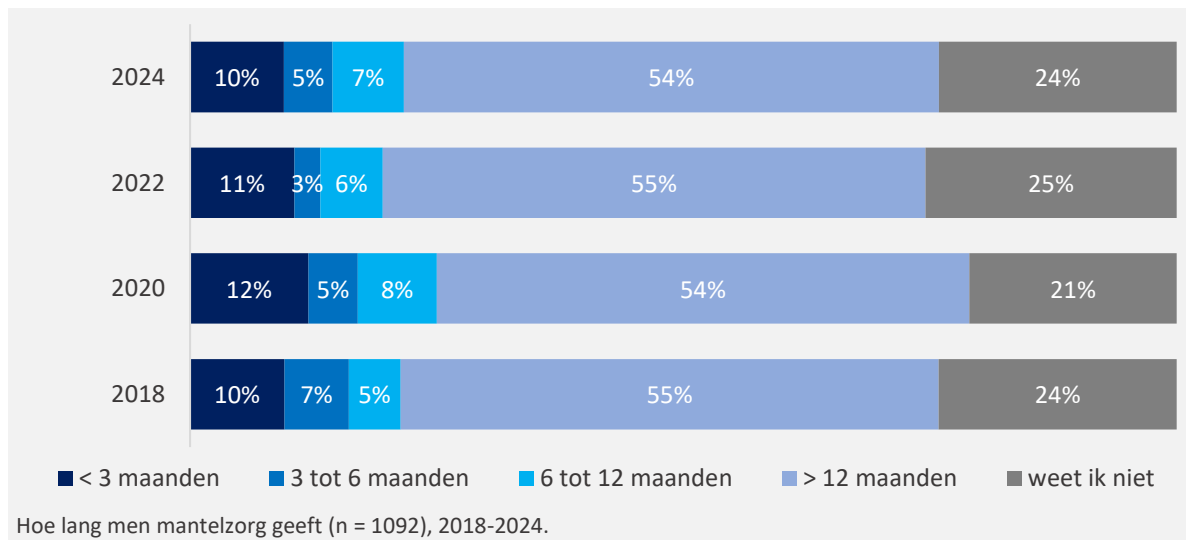
Bijna de helft van de inwoners van Nieuwegein (46%) heeft de buren het afgelopen jaar wel eens ergens mee geholpen (in de meeste gevallen (41%) is dat incidenteel) en 36% heeft aandacht (gehad) voor buren in een zorgwekkende situatie. Deze cijfers zijn vergelijkbaar met 2022. Burenhulp en aandacht voor buren is veelal incidenteel. 65-Plusers (64%) staan iets vaker klaar voor hun buren dan gemiddeld. Dat geldt ook voor inwoners van Lekboulevard (68%), Huis de Geer (62%), Zuilenstein (60%), Galecop (59%) en Batau-Noord (59%). Inwoners uit Rijnhuizen (37%), Stadscentrum (39%) en Merwestein (42%) laten hierbij de laagste cijfers zien.

Mantelzorg

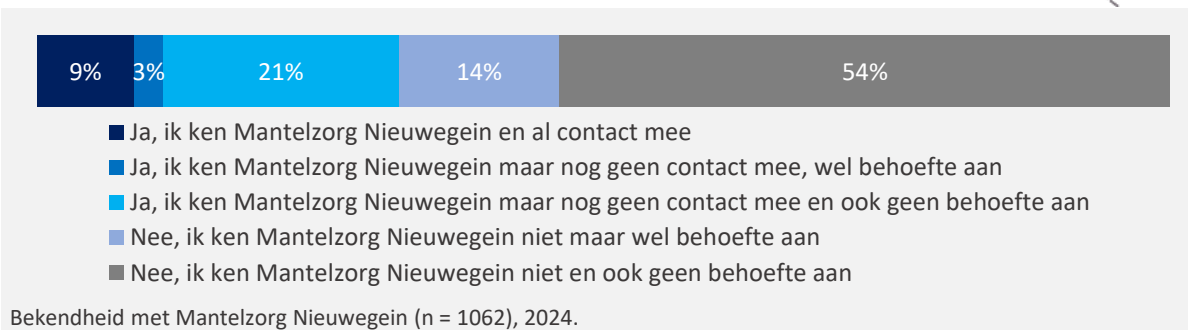
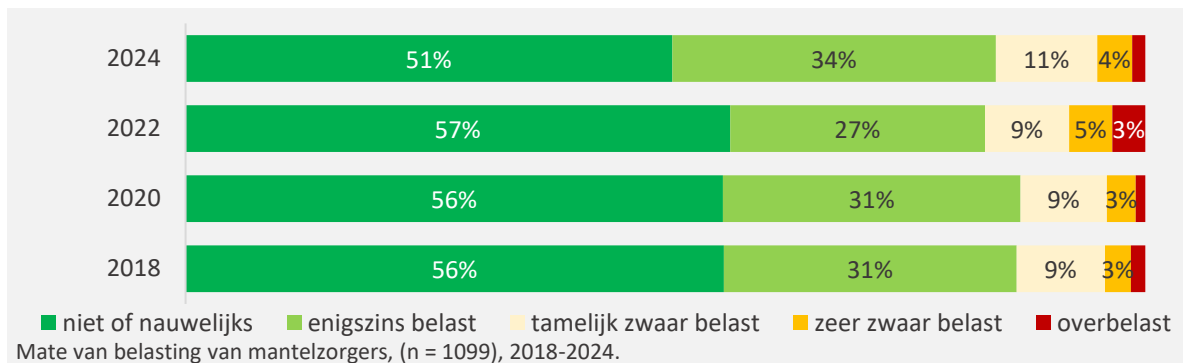

Als het gaat om de hoeveelheid mantelzorg die inwoners geven dan gaat het bij iets meer dan vier op de tien mantelzorgers (42%) om maximaal 4 uur per week. In 14% van de gevallen gaat het om 4 tot 8 uur en in 8% om 8 tot 16 uur per week. Van de mantelzorgers is 7% hier elke week meer dan twee dagen mee bezig. Ruim een kwart mantelzorgers kan niet aangeven hoeveel uur in de week men mantelzorg verricht (28%). Op hoofdlijnen verandert hier niet heel veel in vergeleken met voorgaande metingen.

Vaak geven mantelzorgers al lange tijd mantelzorg. Voor iets meer dan de helft is dit al langer dan een jaar (54%). Eén op de tien doet dit minder dan drie maanden (10%) en iets meer dan één op de tien tussen de drie maanden en een jaar (12%). Een kwart weet niet meer hoe lang men al mantelzorg geeft (24%). Ook hierin zijn de verschuivingen vergeleken met voorgaande metingen beperkt.

Mantelzorg

De helft van de mantelzorg vindt de mantelzorg niet of nauwelijks belastend (51%) en een derde voelt zich hierdoor enigszins belast (34%). De overige mantelzorgers voelen zich tamelijk zwaar belast (11%), zeer zwaar belast (4%) of zelfs overbelast (1%). Het aandeel dat zich niet of nauwelijks belast voelt is gedaald vergeleken met voorgaande metingen (van 56% in 2018 en 2020, 57% in 2022 naar 51% in 2024) en het aandeel dat zich enigszins belast voelt is juist gestegen (van 31% in 2018 en 2020, 27% in 2022 naar 34% in 2024). Het aandeel dat zich zeer zwaar belast dan wel overbelast voelt is na een stijging in 2022 (corona) weer gedaald (van 8% naar 5%). De mate van belasting correleert met de intensiteit van de zorg. Met name het aantal uren per week dat men mantelzorg verricht bepaalt de mate waarin de mantelzorg als belastend wordt ervaren. De termijn waarin men dit doet speelt echter een rol.

De gemeente Nieuwegein kent een Steunpunt Mantelzorg. Iets meer dan twee derde weet dit niet (68%) en circa één derde wel (32%). Eén op de tien mantelzorgers is hier al eens geweest (9%) of is er nog niet geweest maar heeft hier wel behoefte aan (3%). Iets meer dan de helft van de mantelzorgers weet van het bestaan van dit steunpunt maar geeft aan geen behoefte hieraan dan wel geen reden hiervoor te hebben (54%).

Mantelzorgers hebben met name behoefte aan een luisterend oor (22%) zodat zij de zorg kunnen blijven geven die zij nu geven. Daarnaast geeft één op de vijf mantelzorgers aan graag informatie en advies te willen (20%) en 17% heeft behoefte aan meer steun van directe familie en vrienden en kennissen. Aan contact met lotgenoten/andere mantelzorgers (5%) en met een mantelzorgorganisatie (4%) is minder behoefte.

Mantelzorg aan mensen met dementie

Aandeel inwoners dat mantelzorg geeft aan iemand met dementie of iemand kent die dat doet, (n = 1077), 2024.

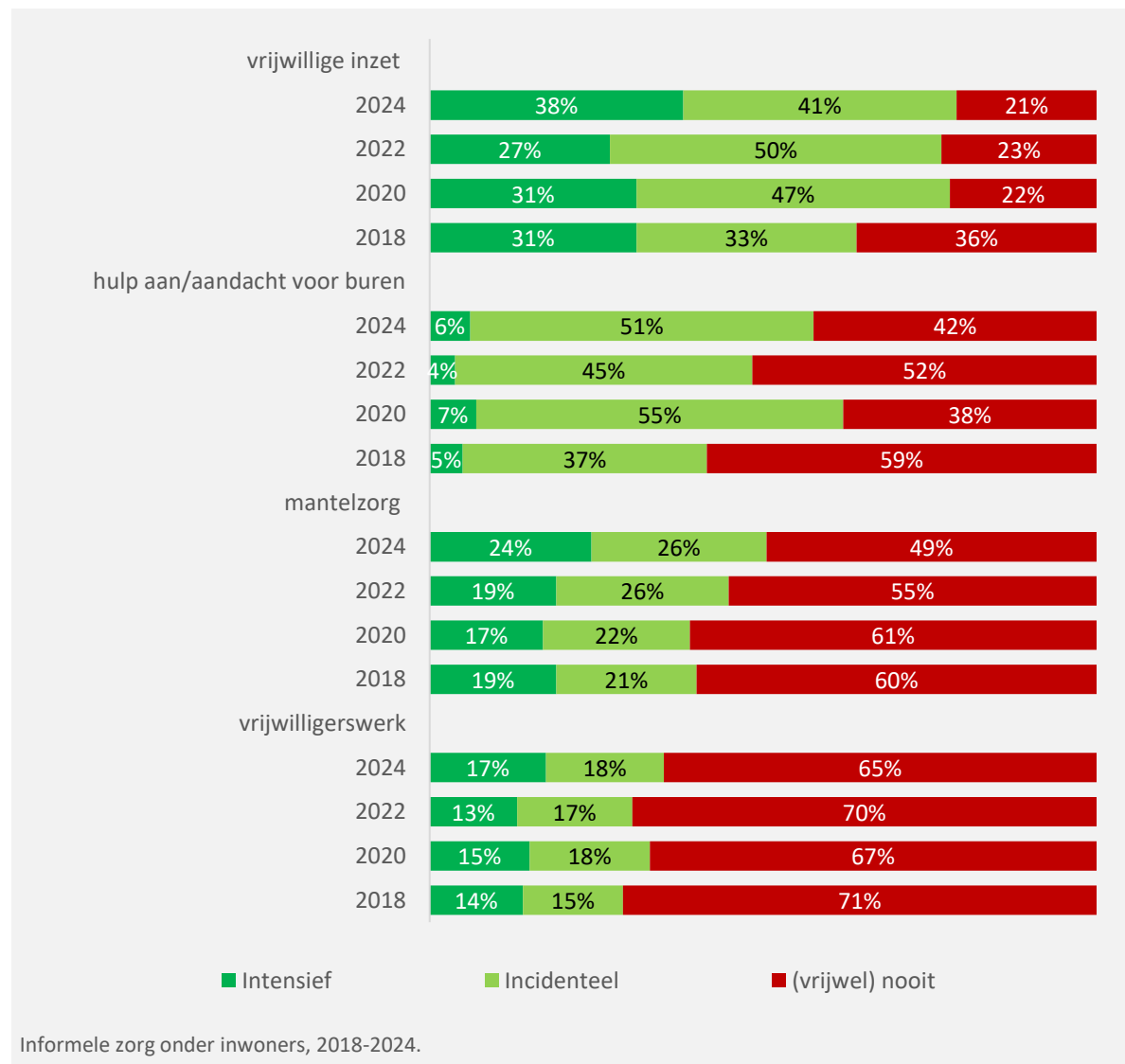

Aandeel inwoners met dementie dat gebruik maakt van bovenstaande organisaties, (n = 285), 2024.

Mantelzorgers is gevraagd of zij mantelzorg geven aan een inwoner met dementie of dat zij iemand kennen die dat doet. Het overgrote deel (75%) verleent geen mantelzorg aan iemand met dementie en kent ook niemand die dit doet, 8% doet dit wel (zelf) en 18% kent iemand in zijn of haar omgeving die dit doet.

Aan de mantelzorgers die zelf mantelzorg geven aan een inwoner met dementie of iemand kennen die dit doet is gevraagd in hoeverre deze inwoner gebruik maakt van het aanbod dat er in de gemeente Nieuwegein is voor inwoners met dementie. Vier op de tien inwoners met dementie maken geen gebruik hiervan (39%), vooral omdat men aangeeft dat de inwoner met dementie geen behoefte hieraan heeft (31%) of omdat deze niet weet dat dit bestaat (8%). Een derde van de mantelzorgers die zorgen voor iemand met dementie geeft aan niet te weten of men gebruik hiervan maakt (33%). Inwoners met dementie die wel gebruik maken van het aanbod dat er is maken vooral gebruik van de dagbesteding van het Zorgspectrum (15%), 4% van het ontmoetingscentrum van Sante partners (4%) en eveneens 4% van het aanbod van Vief - Movactor. Circa één op de tien maakt gebruik van iets anders (9%).

Vrijwillige inzet (burenhulp, mantelzorg en vrijwilligerswerk)

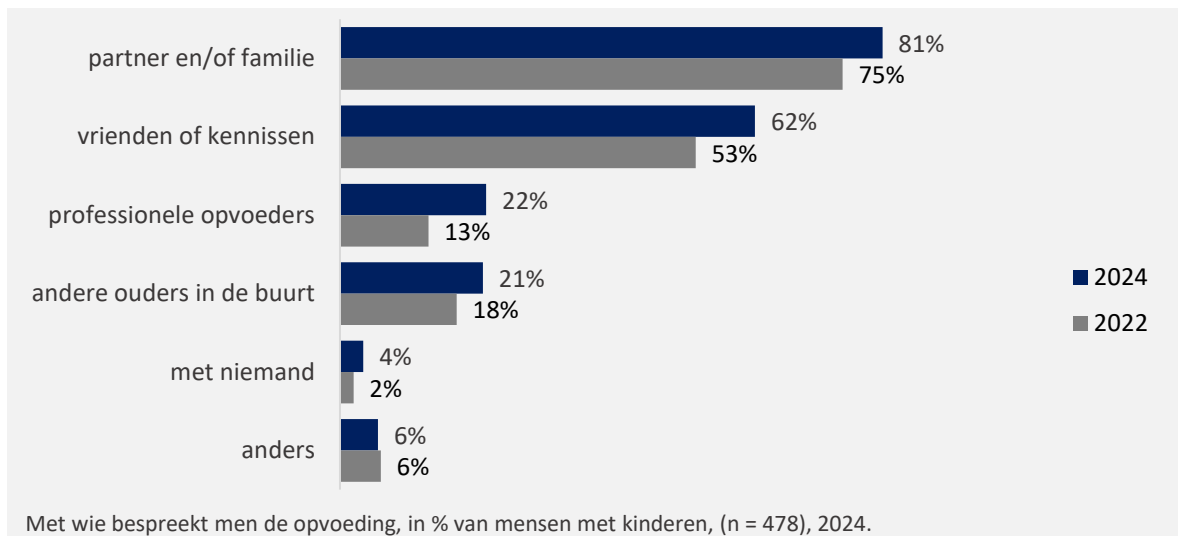

Als de inwoners die vrijwilligerswerk doen (17% intensief, 18% incidenteel), die mantelzorg geven aan familie, vrienden en/of buurtbewoners (24% intensief, 26% incidenteel) en/of hulp bieden aan of zorg hebben voor burenen (6% intensief, 51% incidenteel) worden samengenomen tot "vrijwillige inzet", dan zetten bijna acht op de tien inwoners van Nieuwegein (79%) zich op één of meer manieren vrijwillig in voor anderen. In de meeste gevallen (41%) gaat het om incidentele inzet, maar bijna vier op de tien (38%) inwoners zetten zich intensief in. Vergeleken met de vorige meting is er op hoofdlijnen niet veel veranderd als het gaat om de vrijwillige inzet. Alleen het aandeel dat dit intensief doet is iets gestegen en het aandeel dat dit incidenteel doet is juist iets gedaald.

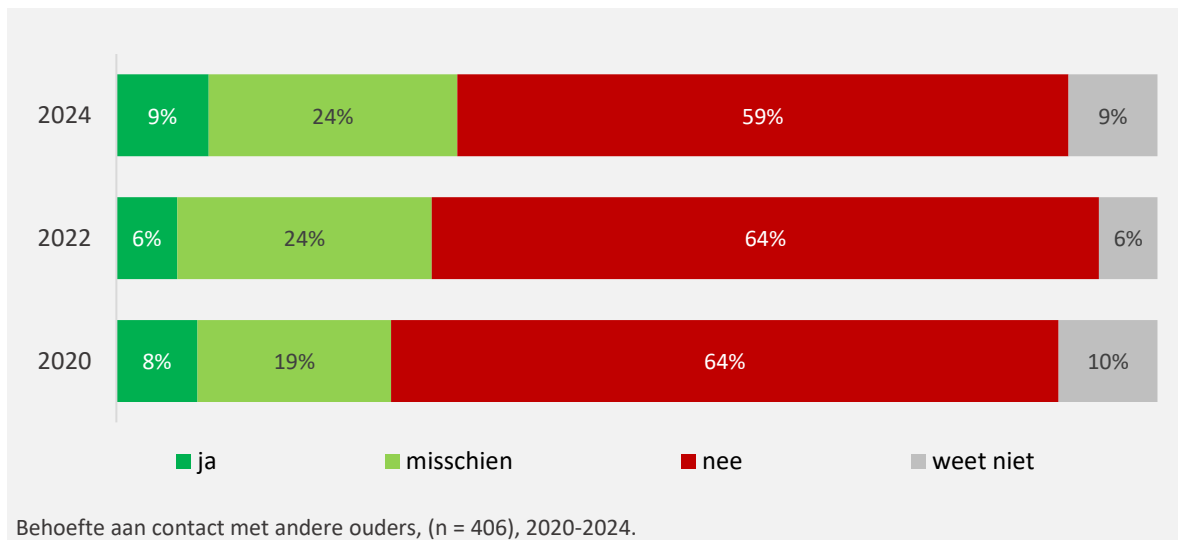
Wanneer het gaat om hulp aan/aandacht voor burenen dan bestaat dit uit het aandeel inwoners dat enerzijds aandacht heeft voor burenen in een zorgwekkende situatie (36% intensief en incidenteel) en anderzijds uit het helpen van burenen met bijvoorbeeld klussen of boodschappen doen (46% intensief en incidenteel). Jongeren tot 30 jaar bieden minder hulp aan burenen of hebben minder aandacht voor burenen dan ouderen (34% doet dit vergeleken met 65% van de ouderen boven de 65 jaar). Hulp aan burenen komt vaker voor in Lekboulevard (68%) en Huis de Geer (62%) en minder vaak in Rijnhuizen (37%), Stadscentrum (39%) en Merwestein (42%).

De inwoners in de leeftijdsgroep 45 tot 65 jaar zetten meer dan gemiddeld in als mantelzorger voor een gezinslid (32% intensief). Jongeren tot 30 jaar zetten zich minder vaak in als mantelzorger (35% vergeleken met 51% gemiddeld). Lager opgeleiden zijn minder actief in het vrijwilligerswerk (27% vergeleken met 35% gemiddeld).

Opvoeding van kinderen

Aan ouders met (thuiswonende) kinderen is gevraagd met wie men vragen en tips over de opvoeding van de kinderen bespreekt. Acht op de tien ouders bespreken dit met hun partner of familie (81%) en ook vrienden en kennissen worden vaak in de arm genomen om opvoedingszaken te bespreken (62%). Iets meer dan één op de vijf bespreekt dit met professionals (22%) of andere ouders uit de buurt (21%). In de categorie "anders" (6%) worden onder andere social media, de school/juf, Geynwijs en collega's genoemd.

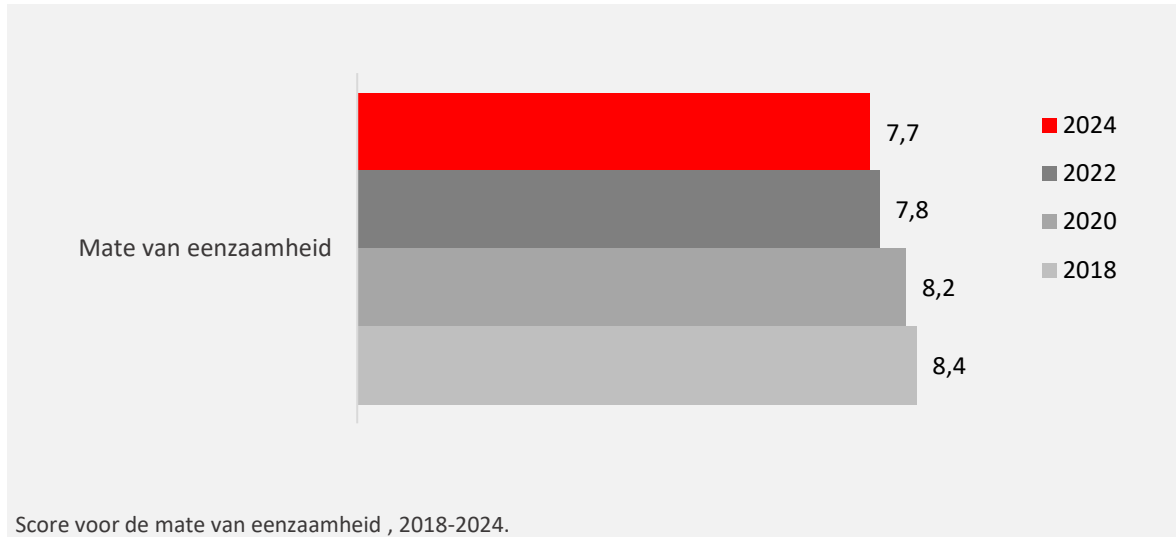
Op de vraag of men behoefte heeft aan contacten met andere ouders die in dezelfde situatie zitten om ervaringen over de opvoeding uit te wisselen is men terughoudend. Een meerderheid (59%) heeft hier expliciet geen behoefte aan. Eén op de tien ouders staan hier positief tegenover (9%) en nog eens 24% vindt dit misschien wel een idee. Vooral ouders tussen de 30 en 45 jaar vinden contact met andere ouders interessant: 15% heeft hier zeker behoefte aan en nog eens 32% misschien.

- Mate van eenzaamheid
- Mate van eenzaamheid in de wijken
- Eenzaamheid en sociale contacten
- Sociale contacten buitenshuis

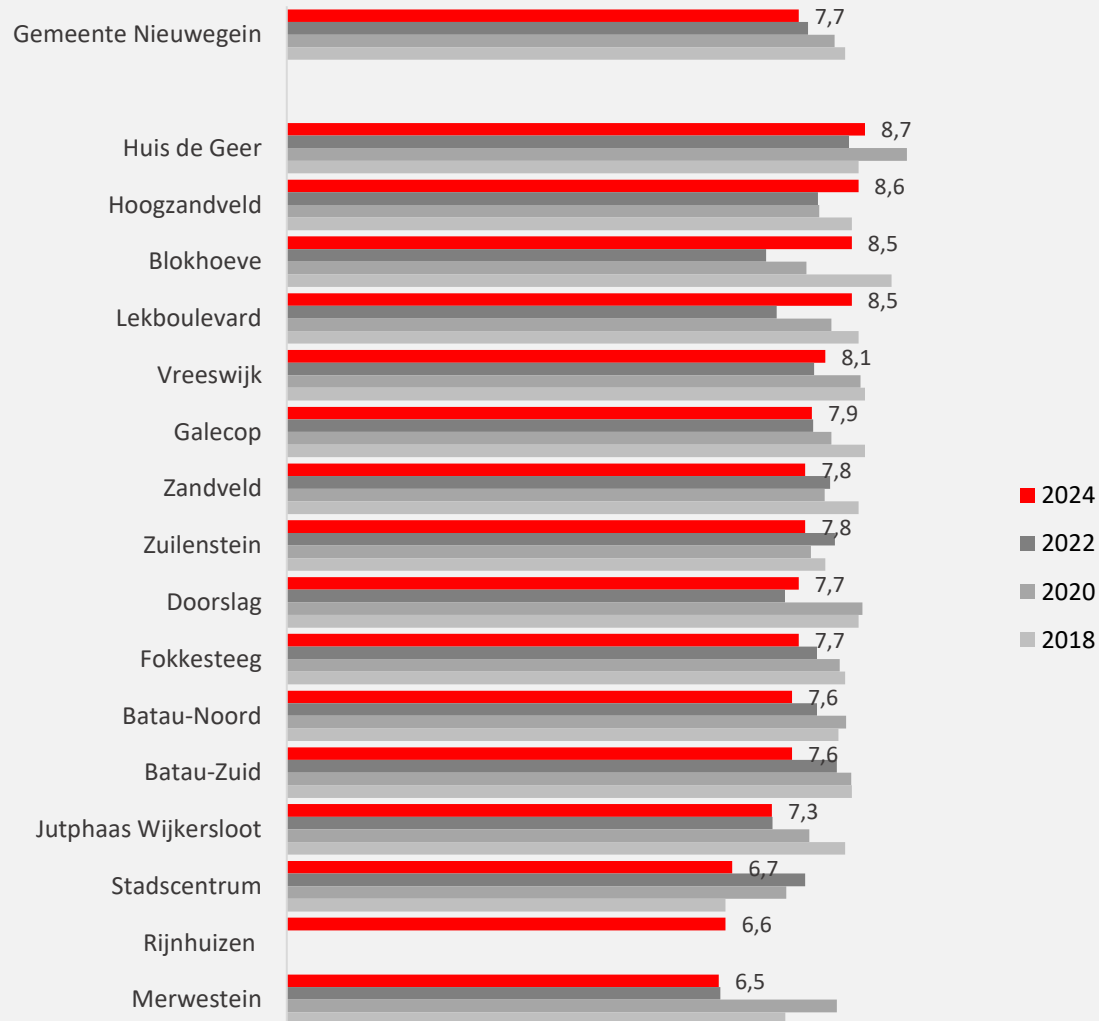
Mate van eenzaamheid

De indicator 'mate van eenzaamheid' heeft betrekking op de mate waarin mensen terug kunnen vallen op anderen, zich met anderen verbonden voelen en de mate waarin zij zich alleen voelen. Op basis van het model van Giersveld-De Jong zijn zes stellingen voorgelegd aan inwoners, die inzicht geven in de mate waarin mensen zich verbonden voelen met anderen. Op basis hiervan is een score berekend. De score voor de mate van eenzaamheid loopt van 'slecht' naar 'goed', dus: hoe hoger de waarde, des te minder er sprake is van eenzaamheid.

De gemiddelde score voor de mate van eenzaamheid in Nieuwegein is een 7,7. De score neemt bij iedere meting verder af (van 8,4 in 2018, 8,2 in 2020, 7,8 in 2022 naar 7,7 in 2024). Dit betekent dat steeds meer inwoners zich eenzaam voelen.

Mate van eenzaamheid in de wijken

Score voor de mate van eenzaamheid, naar wijk, 2018-2024.

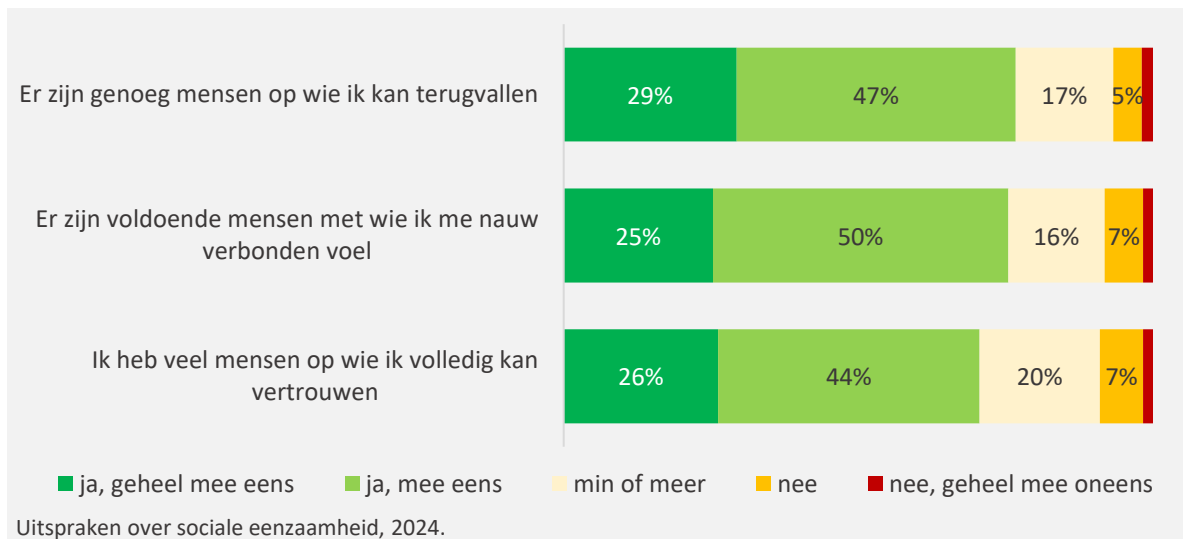
In veel wijken ligt de score voor eenzaamheid rond het gemiddelde. Huis de Geer (8,7), Hoogzandveld (8,6), Blokhoeve (8,5) en Lekboulevard (8,5) scoren boven gemiddeld. Het aandeel eenzame mensen is hier lager. Ook Vreeswijk (8,1) laat een gunstiger beeld zien. De laagste scores zijn voor Merwestein (6,5), Rijnhuizen (6,6), gevolgd door Stadscentrum (6,7) en Jutphaas Wijkersloot (7,3).

De mate van eenzaamheid is groter onder alleenstaanden (6,7), eenoudergezinnen (7,0) en inwoners tussen de 30 en 44 jaar (7,2).

Er blijkt een relatie te zijn tussen de mate van eenzaamheid en de zelfredzaamheid in die zin dat inwoners die zich goed kunnen redden zich in het dagelijks leven minder eenzaam voelen.

Sommige wijken laten ten opzichte van de vorige meting(en) een verbetering zien, zoals Blokhoeve (van 7,2 naar 8,5), Lekboulevard (van 7,4 naar 8,5), Hoogzandveld (van 8,0 naar 8,6) en Doorslag (van 7,5 naar 7,7). Stadscentrum (van 7,8 naar 6,7) en Batau-Zuid (van 8,3 naar 7,6) laten een achteruitgang zien in de score, wat duidt op een toename van de eenzaamheid in deze wijken evenals Batau-Noord (van 8,0 naar 7,6), Zandveld (van 8,2 naar 7,8), Zuilenstein (van 8,2 naar 7,8) en Fokkesteeg (van 8,0 naar 7,7).

Eenzaamheid en sociale contacten

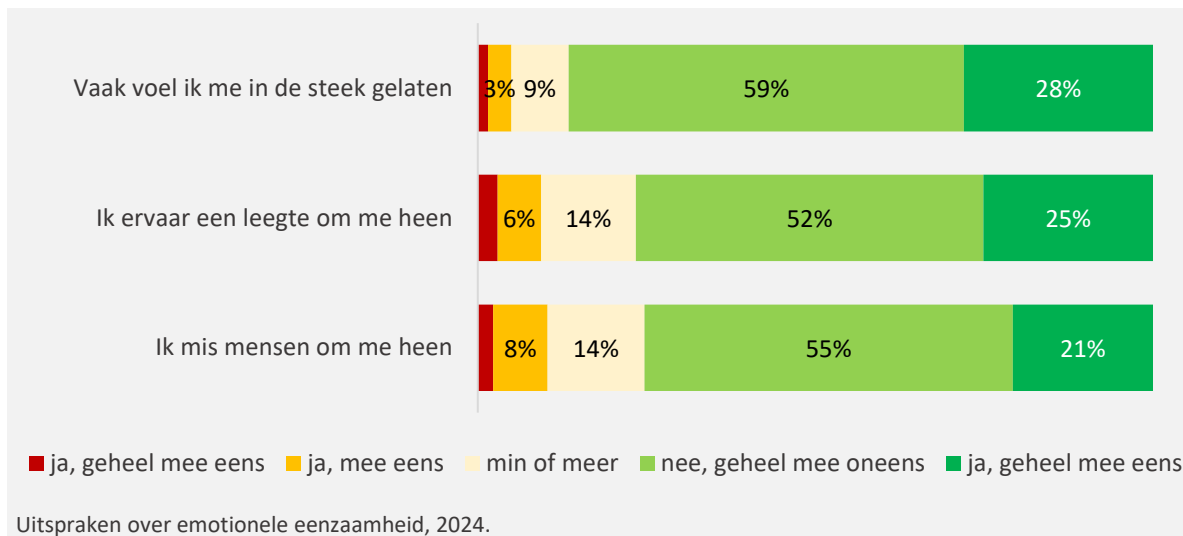

Op basis van het model van Giersveld-De Jong zijn zes uitspraken voorgelegd aan inwoners die inzicht geven in de mate waarin mensen zich verbonden voelen met anderen of zich eenzaam voelen.

Circa drie kwart van de inwoners heeft genoeg mensen om op terug te kunnen vallen (76%), waarmee men zich verbonden voelt (75%) en zeven op de tien hebben veel mensen op wie men volledig kan vertrouwen (70%). Tussen de 7% en 9% is het met deze stellingen (helemaal) niet eens. Daarnaast voelt 5% tot 10% zich vaak in de steek gelaten, ervaart een leegte om zich heen en/of mist mensen om zich heen.

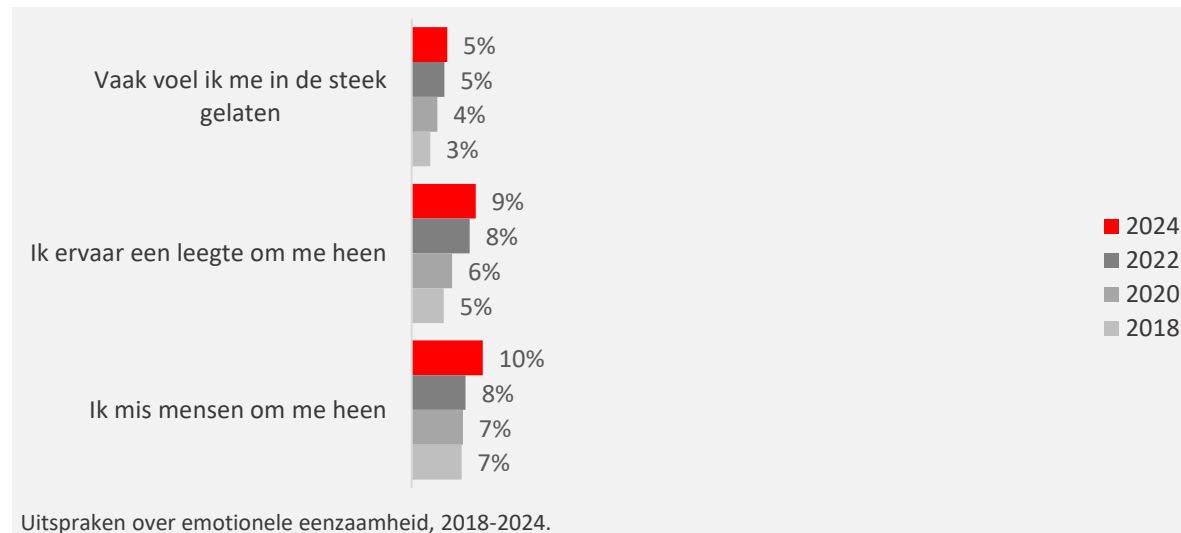
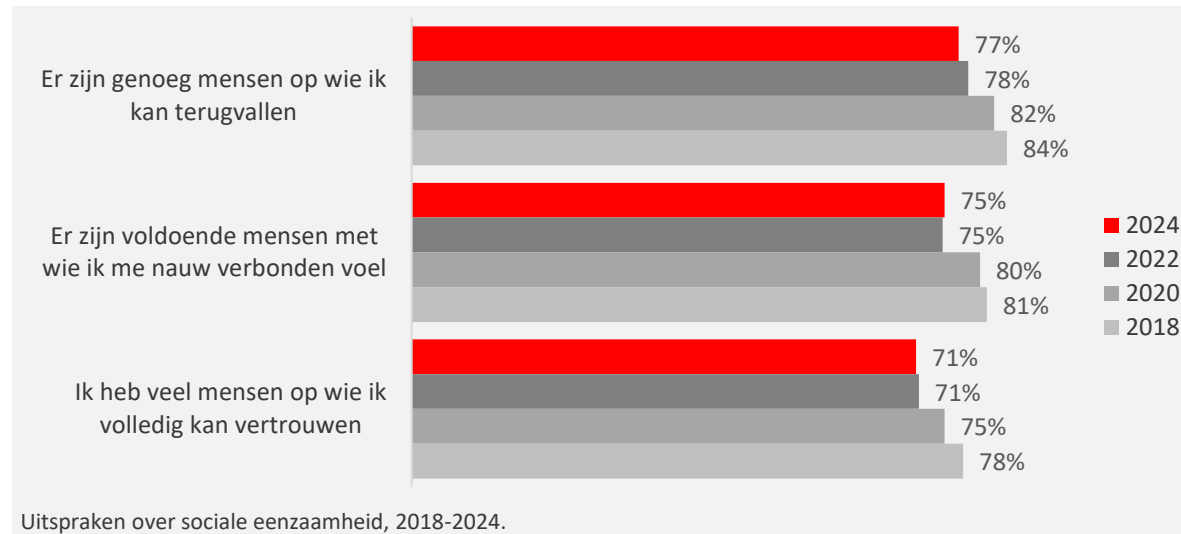
Jongeren tot 30 jaar ervaren meer dan gemiddeld een leegte om zich heen (16%) en zij missen ook meer dan gemiddeld mensen om zich heen (16%). Ook volwassenen tussen de 30 en 44 jaar ervaren dit meer dan gemiddeld (resp. 14% ervaart leegte en 16% mist mensen om zich heen).

In Merwestein, waar relatief veel jongeren wonen, scoren inwoners negatiever op nagenoeg alle stellingen. Zo ervaren zij vaker een leegte om zich heen (18%), geven zij minder vaak aan mensen te hebben op wie ze volledig kunnen vertrouwen (53%), met wie ze zich nauw verbonden voelen (65%), missen zij vaker mensen om zich heen (16%) en voelen zich vaker in de steek gelaten (13%). Ook inwoners van Stadscentrum scoren op een deel van de stellingen aanzienlijk negatiever. Zij ervaren vaker een leegte om hen heen (19%), hebben minder mensen op wie ze kunnen terugvallen (60%) of die ze volledig kunnen vertrouwen (52%) en voelen zich vaker in de steek gelaten (20%).

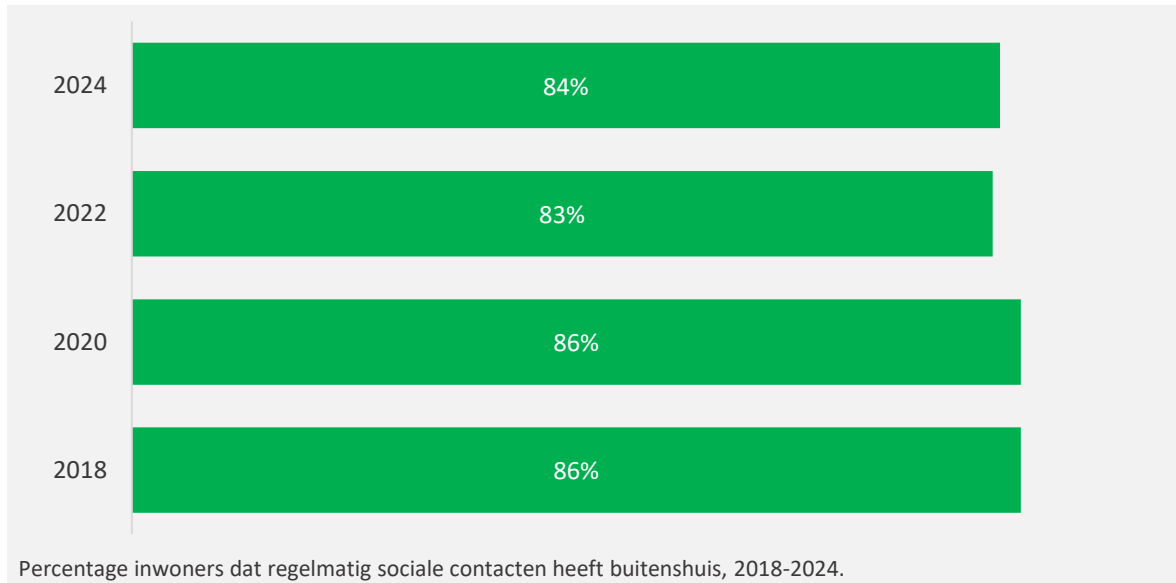
Eenzaamheid en sociale contacten - tijdsvergelijking

Een vergelijking in de tijd laat zien dat inwoners van Nieuwegein steeds iets minder vaak kunnen terugvallen op anderen (van 84% in 2018 naar 77% in 2024). Het aandeel dat voldoende mensen heeft met wie men zich nauw verbonden voelt (75%) en dat veel mensen heeft op wie men kan vertrouwen (71%) bleef echter gelijk vergeleken met 2022. Daarnaast is met name het aandeel inwoners dat een leegte om zich heen ervaart toegenomen (van 5% in 2018 naar 9% in 2024) evenals het aandeel inwoners dat mensen om zich heen mist (van 7% in 2018 naar 10% in 2024). Met andere woorden: steeds meer inwoners voelen zich eenzaam en men voelt zich ook steeds eenzamer.

Sociale contacten buitenshuis

De meeste respondenten (84%) hebben regelmatig, dat wil zeggen tenminste wekelijks, sociale contacten buitenshuis. Dit kan gaan om afspreken met vrienden of buren, uitstapjes, oppassen, cursussen volgen voor ontspanning en dergelijke. Eén op de zes inwoners (16%) heeft dit niet. Dit aandeel nam bij vrijwel elke meting iets verder toe (van 14% in 2018 en 2020 naar 17% in 2022), maar dit is in 2024 vergelijkbaar met 2022.

Inwoners in Blokhoeve en Zandveld hebben vaker dan gemiddeld contacten buitenshuis (resp. 94% en 93%). Inwoners uit Merwestein (77%) en Jutphaas Wijkersloot (78%) hebben dit juist minder vaak. Daarnaast hebben jongeren tot 30 jaar vaker (91%) en lager opgeleiden juist minder vaak contacten buitenshuis (79%).

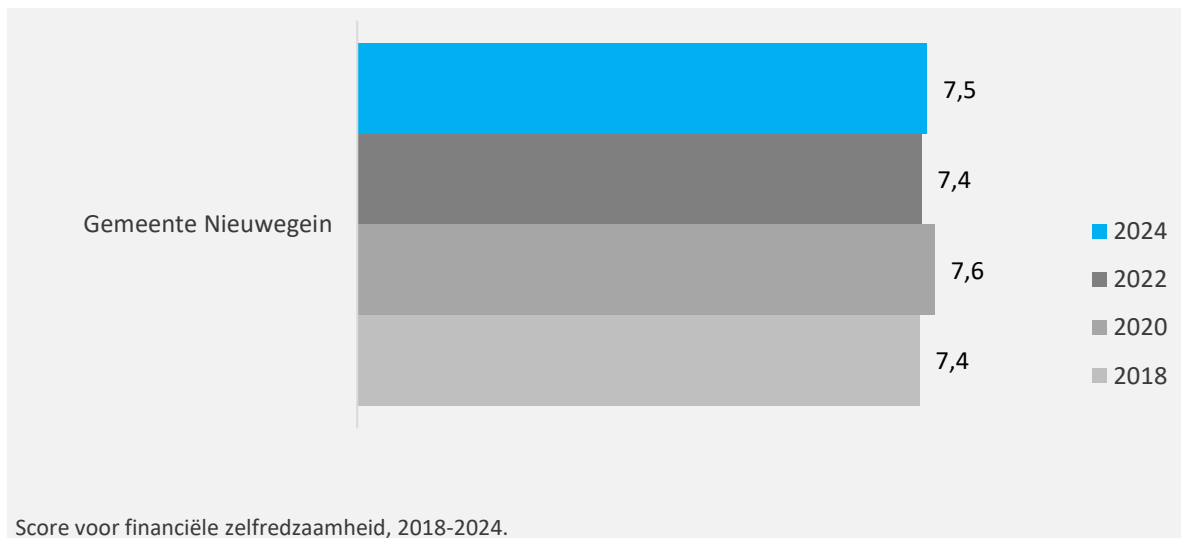
Inwoners die één of meer problemen hebben in het dagelijks leven hebben minder contacten buitenshuis (76%) dan gemiddeld, vooral als het gaat om problemen met de lichamelijke gezondheid (72% van de respondenten met veel lichamelijke problemen).

- Financiële zelfredzaamheid
- Financiële zelfredzaamheid in de wijken
- Rondkomen van het huishoudinkomen

Financiële zelfredzaamheid

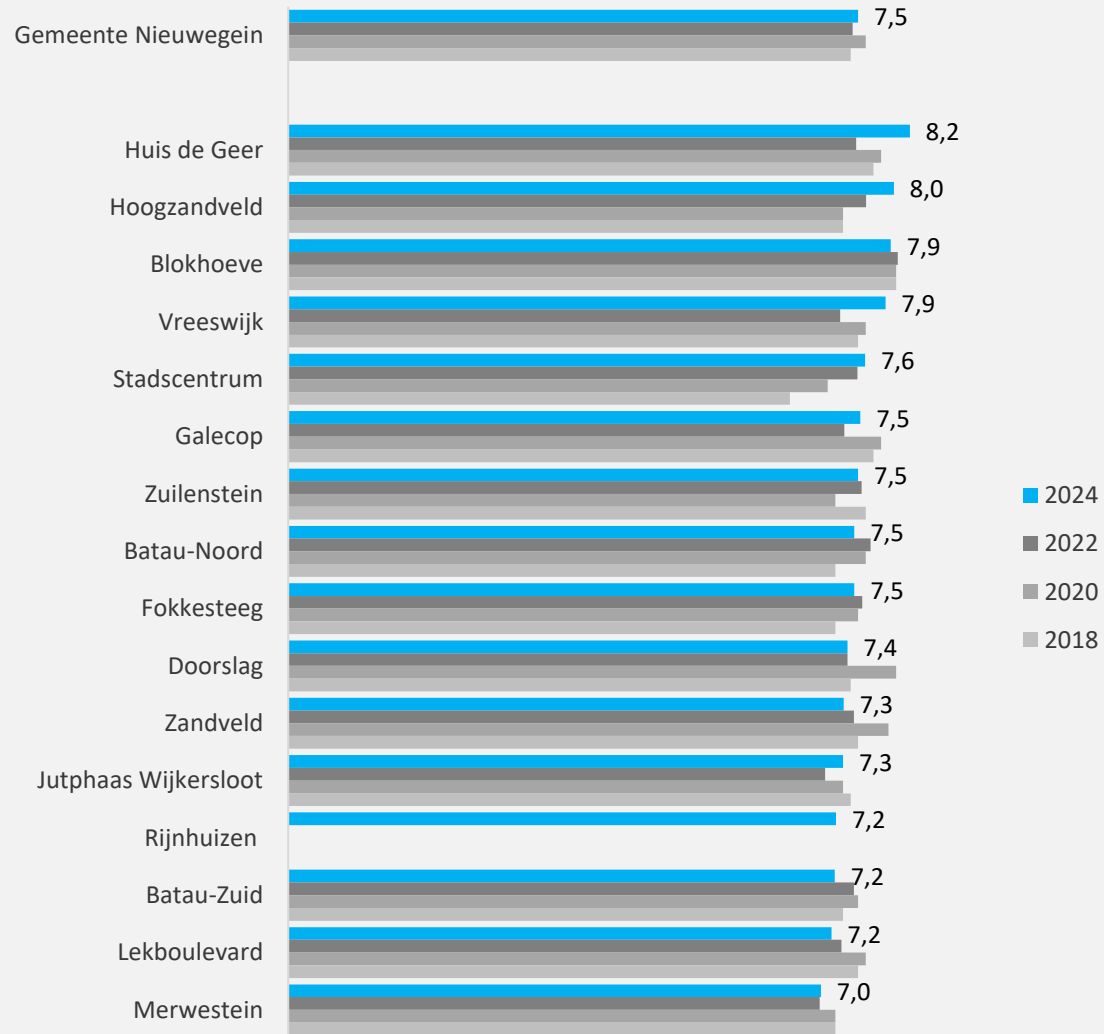

De financiële zelfredzaamheid van mensen zegt iets over hun financiële draagkracht en -last. De score is afgeleid van de mate waarin de inwoners kunnen rondkomen met het totale netto-inkomen van hun huishouden.

De gemiddelde score in Nieuwegein is een 7,5. De score schommelt enigszins tussen 2018 en 2024 (van een 7,4 in 2018 en 2022 tot een 7,6 in 2020).

Financiële zelfredzaamheid in de wijken

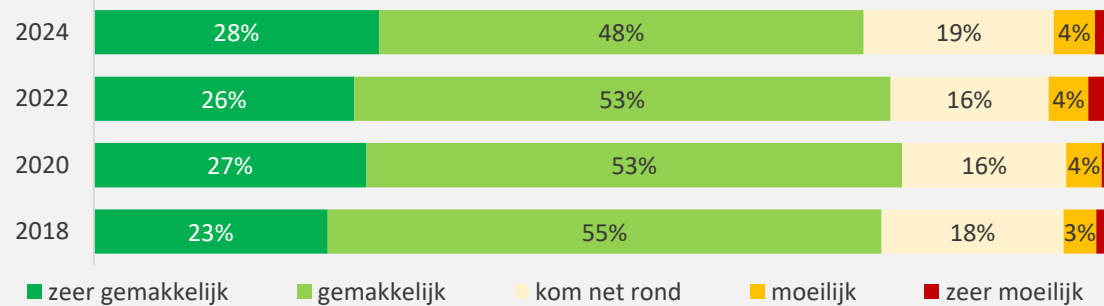
Score voor financiële zelfredzaamheid, naar wijk, 2018-2024.

Als wordt ingezoomd op de wijken dan blijkt dat enkele wijken er in positieve zin uitspringen als het gaat om de financiële zelfredzaamheid. Dit zijn Huis de Geer (8,2), Hoogzandveld (8,0), Blokhoeve (7,9) en Vreeswijk (7,9). Merwestein (7,0), Lekboulevard (7,2), Batau-Zuid (7,2) en Rijnhuizen (7,2) scoren juist lager. De financiële zelfredzaamheid steeg vergeleken met 2022 in Huis de Geer (van 7,5 naar 8,2), Vreeswijk (van 7,3 naar 7,9), Hoogzandveld (van 7,6 naar 8,0), Galecop (van 7,3 naar 7,5) en Jutphaas Wijkersloot (van 7,1 naar 7,3). In Batau-Noord (van 7,7 naar 7,5) en Batau-Zuid (van 7,4 naar 7,2) daalde de score voor de financiële zelfredzaamheid licht.

De financiële zelfredzaamheid verschilt niet veel naar leeftijd, maar jongeren tot en met 29 hebben de laagste score (7,2) en 65-plussers de hoogste (7,7). Het verschil is groter als wordt gekeken naar opleidingsniveau (hoger opgeleiden 7,9, lager opgeleiden 6,7) en naar huishoudensamenstelling: de score is lager onder alleenstaanden (7,2) en met name onder eenoudergezinnen (6,6) en hoger onder twee volwassenen zonder kinderen (7,9). Er bestaat ook een duidelijke relatie tussen financiële zelfredzaamheid en zelfredzaamheid. Onder inwoners die één of meer problemen ervaren in het dagelijks leven is de score lager (6,6) dan gemiddeld.

Rondkomen van het huishoudinkomen

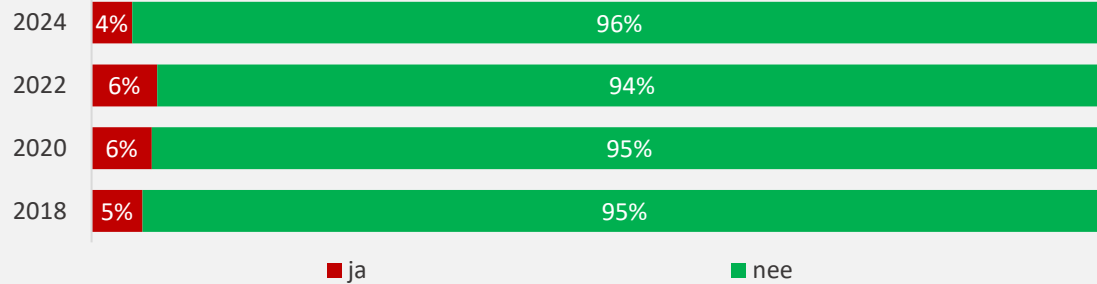

Rondkomen met het netto-inkomen van het gezin, 2018-2024.

Drie kwart van de inwoners kan (zeer) gemakkelijk rondkomen met hun netto huishoudinkomen (76%). Dit aandeel nam tussen 2016 en 2020 geleidelijk toe (van 67% naar 80%), maar nam dit jaar enigszins af (van 79% naar 76%). Dat neemt niet weg dat circa één op de vijf inwoners aangeeft net rond te kunnen komen (19%) en dat 4% moeilijk en 1% zelfs zeer moeilijk kan rondkomen. In Lekboulevard (10% (zeer) moeilijk), Doorslag (9%) en Batau-Zuid (8%) hebben meer inwoners dan gemiddeld moeite om rond te komen. In Huis de Geer (87%), Blokhoeve (80%), Vreeswijk (80%) en Zuilenstein (80%) kunnen inwoners meer dan gemiddeld (zeer) gemakkelijk rondkomen.

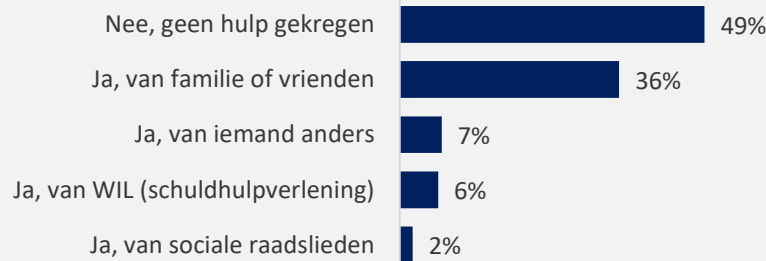
Rondkomen van het huishoudinkomen

Percentage inwoners met betalingsachterstanden of schulden, 2018-2024.

Of men hulp gaat vragen (n = 53), 2024.

Hulp bij het oplossen van betalingsachterstanden, (n = 68), 2024.

Een klein aandeel van de inwoners heeft een betalingsachterstand of schulden (4%). Het merendeel van deze inwoners geeft aan dat zij hiervoor geen hulp zijn gaan vragen: zes op de tien willen dit zelf oplossen (62%) en nog eens 9% schaamt zich om hulp te vragen. Een kleine minderheid vraagt hulp (2%).

Van degenen die hulp vragen, wil twee derde hulp vragen bij de gemeente (65%) en iets meer dan één op de vijf bij familie (22%). Onder anders wordt genoemd dat dit niet (meer) nodig is.

De helft van de inwoners met betalingsachterstanden (49%) krijgt geen hulp bij het oplossen hiervan. Dit aandeel is vergelijkbaar met 2022 (49%). Als men wel hulp krijgt is dat meestal van familie of vrienden (36%), anderen (7%), via WIL (schuldhulpverlening (6%)) en nauwelijks via sociale raadslieden (2%) of Movactor (thuisadministratie) (0%).

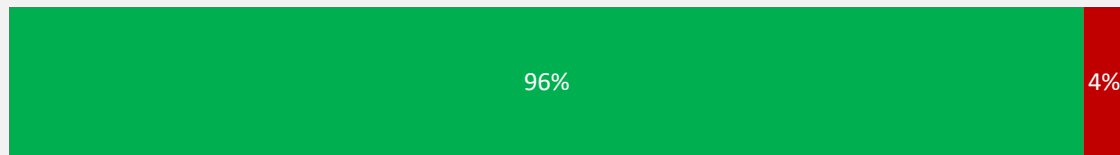

Rondkomen van het huishoudinkomen

- ja en ik weet ook (ongeveer) waarvoor deze kan worden gebruikt
- ja, maar ik weet niet waarvoor ik deze kan gebruiken

Of men weet dat de Nieuwegein Stadspas er is, 2024.

- nee
- ja

Of men de afgelopen 12 maanden moeite heeft gehad om de energierekening te betalen, 2024.

- ja en daar heb ik gebruik van gemaakt
- ja, maar daar heb ik geen gebruik van gemaakt
- Nee dat wist ik niet

Of men wist dat er een hulpcoach is (n = 153), 2024.

Aan de inwoners is gevraagd of ze weten dat de gemeente Nieuwegein de Nieuwegein Stadspas heeft voor mensen met een laag inkomen. Bijna zes op de tien inwoners kennen de Stadspas en weten ook waarvoor deze gebruikt kan worden (57%). Circa één op de zeven kent de Stadspas maar weet niet waarvoor ze deze kunnen gebruiken (16%) en 27% kent de Stadspas niet.

Wanneer inwoners de vraag krijgen of ze de afgelopen 12 maanden moeite hebben gehad om de energierekening te betalen, dan geeft 4% aan dat dit het geval was (4%). Bij de overgrote meerderheid speelde dit dus niet (96%).

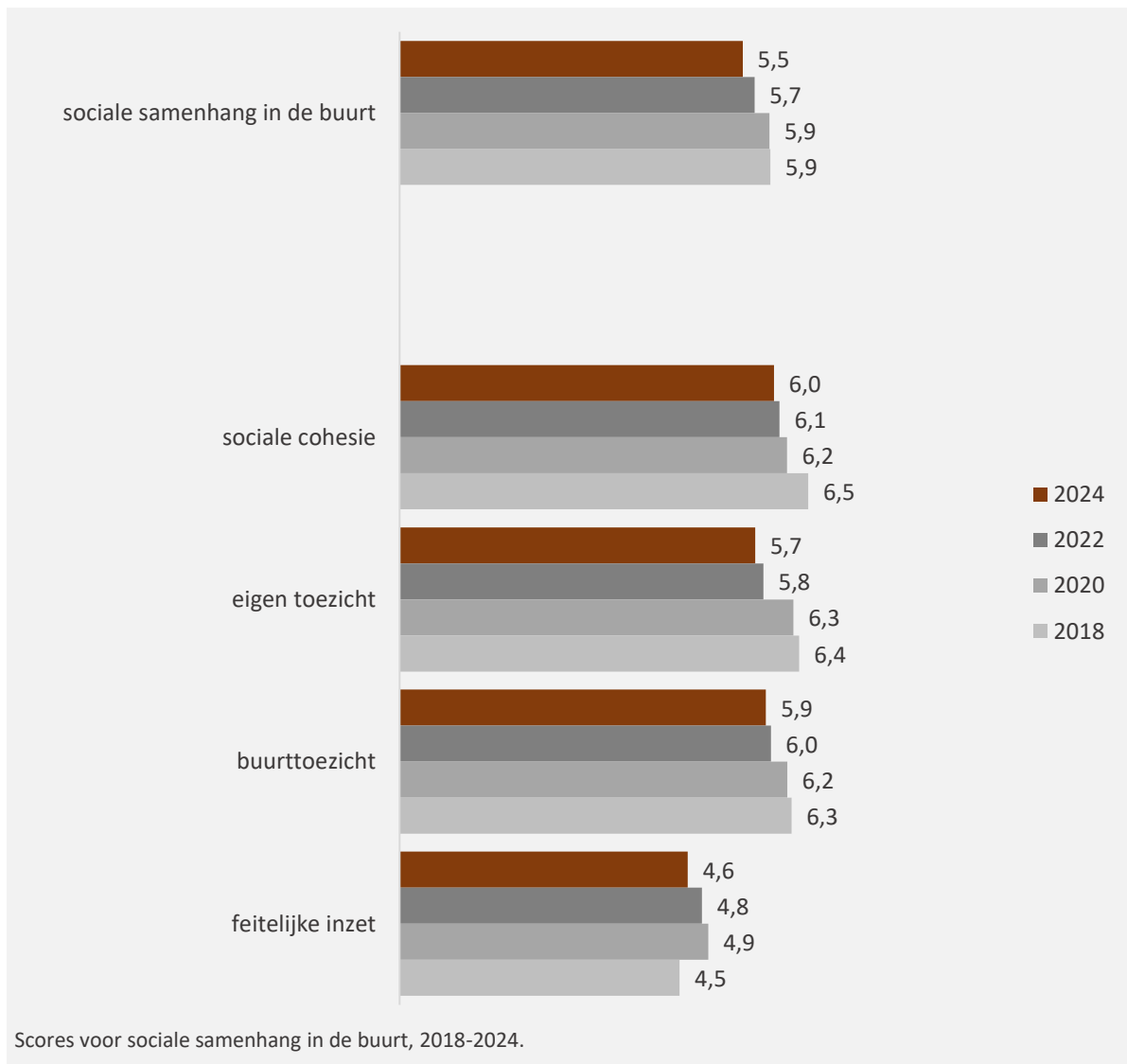
Aan de inwoners die moeite hebben gehad met het betalen van de energierekening is gevraagd of ze wisten dat ze hulp konden krijgen van een energiecoach. Iets meer dan de helft is hiervan niet op de hoogte (55%) en 13% wist dit wel en heeft ook gebruik hiervan gemaakt. De overige 32% wist van het bestaan van de energiecoach maar heeft zelf geen gebruik hiervan gemaakt (32%).

De inwoners die wisten van het bestaan van de energiecoach maar die geen gebruik hiervan hebben gemaakt brengen hiervoor verschillende redenen naar voren zoals dit regelen we zelf, geen interesse, verdienen teveel om in aanmerking te komen voor een energiecoach, vinden de regeling te omslachtig of vinden het niet nodig.

- Sociale samenhang
- Sociale samenhang in de wijken
- Sociale cohesie
- Eigen toezicht en buurttoezicht
- Aanspreken van buurtgenoten
- Sociaal klimaat
- Het vermoeden van illegale activiteiten
- Inzet voor de buurt

Sociale samenhang

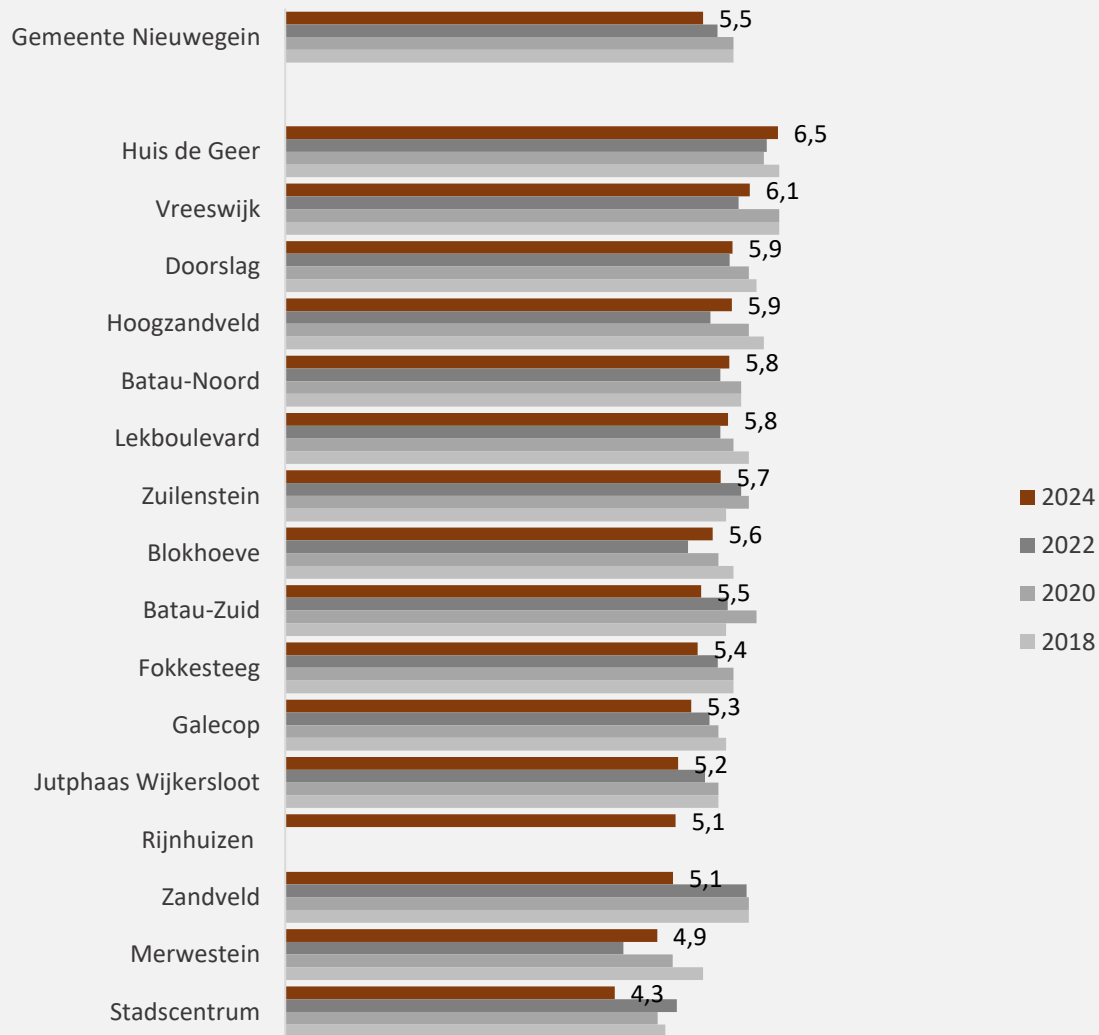

Bij sociale samenhang in de buurt gaat het zowel om de sociale cohesie als om de bereidheid om zich in te zetten voor de buurt. Deze aspecten vormen een aanknopingspunt voor de ontwikkeling van buurten en zijn van belang voor het aanpakken en tegengaan van buurtverval. Achter de score voor sociale samenhang in de buurt zitten onderliggende scores voor sociale cohesie (ofwel betrokkenheid bij de buurt en buurtcontacten), sociale controle (het eigen toezicht en buurttoezicht: hoe reageert men zelf op voorvallen in de buurt en wat verwacht men van buurtgenoten) en de feitelijke inzet voor de buurt (het afgelopen jaar en in de toekomst).

De gemiddelde score voor sociale samenhang in de buurt in Nieuwegein is een 5,5, wat lager is dan in 2022, 2020 en 2018 (toen de score daalde van 5,9 naar 5,7). Van de onderliggende scores is met name de score voor feitelijke inzet (4,6) laag. De sociale cohesie (6,0), het buurttoezicht (5,9) en het eigen toezicht (5,7) scoren hoger.

Vergeleken met voorgaande metingen laten alle scores van de onderliggende indicatoren een dalende trend zien. Alleen de feitelijke inzet was in 2018 lager dan in de daarop volgende metingen. Vergeleken met 2018 is de grootste afname te zien bij het eigen toezicht (van 6,4 naar 5,7 in 2024). Maar ook de overige indicatoren dalen sterk. Bij sociale cohesie (van 6,5 in 2018 naar 6,0 in 2024) is deze net iets groter dan bij de andere sub indicatoren: buurttoezicht (van 6,3 in 2018 naar 5,9 in 2024) en feitelijke inzet (van 4,9 in 2020 naar 4,6 in 2024).

Sociale samenhang in de wijken

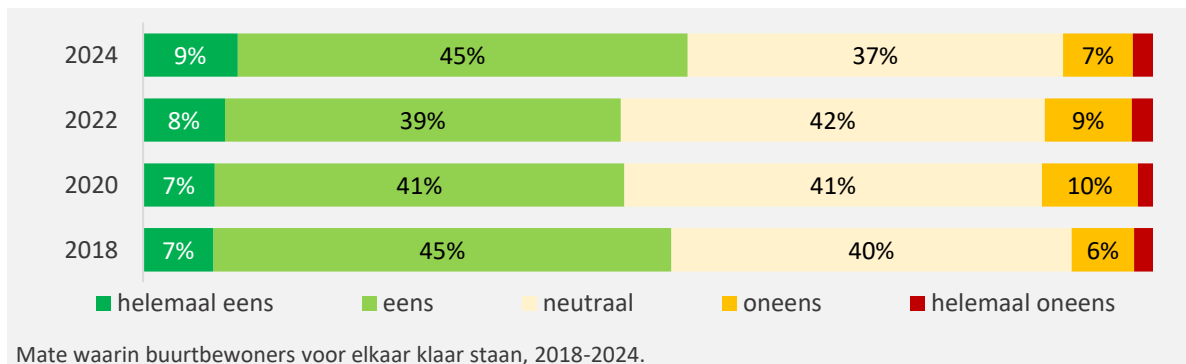
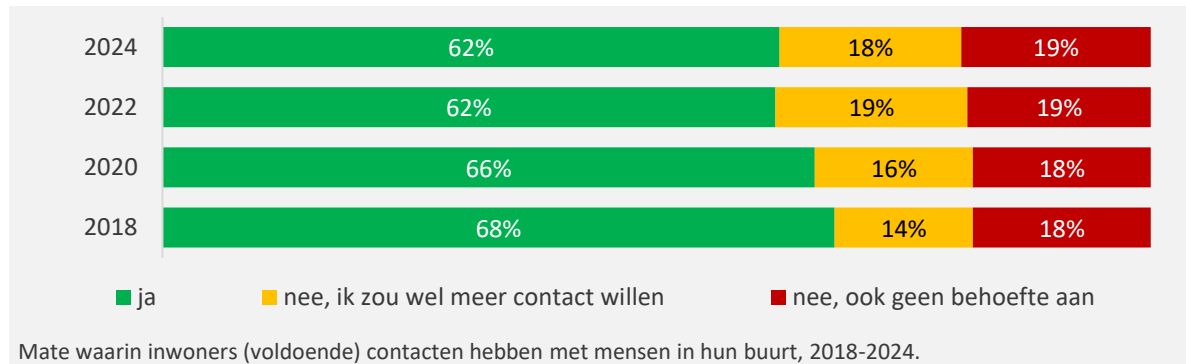
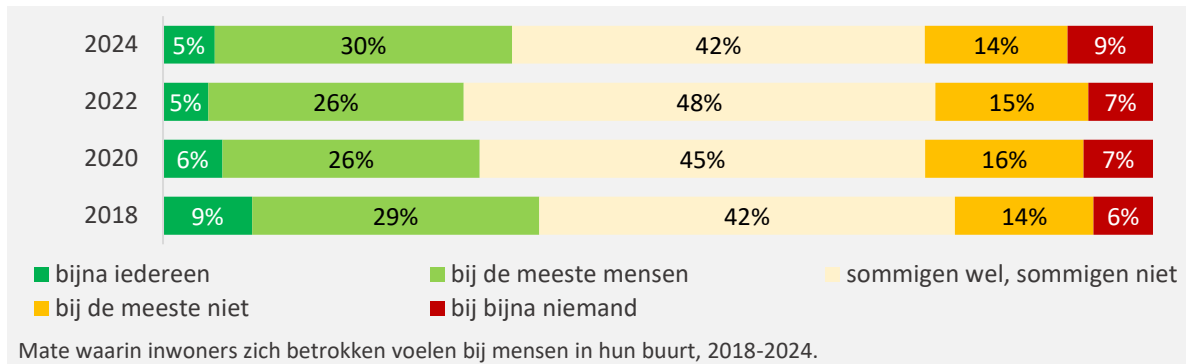
Sociale samenhang in de buurt, naar wijk, 2018-2024.

De scores voor sociale samenhang in de buurt variëren van 4,3 tot 6,5 in de verschillende wijken. Huis de Geer (6,5), Vreeswijk (6,1), Doorslag (5,9), Hoogzandveld (5,9), Batau-Noord (5,8) en Lekboulevard (5,8) zijn wijken die boven gemiddeld scoren als het gaat om de sociale samenhang in de buurt. In deze wijken is vaak sprake van meer sociale cohesie en ook de bereidheid tot inzet voor de buurt is in deze wijken groter. In Stadscentrum (4,3), Merwestein (4,9), Zandveld (5,1) en Rijnhuizen (5,1) is sprake van minder sociale samenhang in de buurt, getuige de lagere scores.

De grootste daling vergeleken met 2022 is te zien in Zandveld (van 6,1 naar 5,1) en Stadscentrum (van 5,2 naar 4,3). Ook in Jutphaas Wijkersloot (van 5,5 naar 5,2), Fokkesteeg (van 5,7 naar 5,4) en Zuilenstein (van 6,0 naar 5,7) is sprake van een afname van de sociale cohesie. In Merwestein (van 4,5 naar 4,9), Hoogzandveld (van 5,6 naar 5,9) en Blokhoeve (van 5,3 naar 5,6) is de sociale cohesie juist toegenomen.

Jongeren tot 30 jaar (5,0), alleenstaanden (5,2) en eenoudergezinnen (5,2) scoren lager dan gemiddeld op de sociale samenhang in de buurt. Jongeren scoren op alle onderdelen lager dan gemiddeld. Ook alleenstaanden scoren op alle vlakken iets lager dan gemiddeld, met name als het gaat om het eigen toezicht. Naar opleidingsniveau zijn de verschillen beperkt. Zo scoren lager opgeleiden lager op de inzet voor de buurt (3,9) en het eigen toezicht (5,4) maar iets hoger op sociale cohesie (6,2).

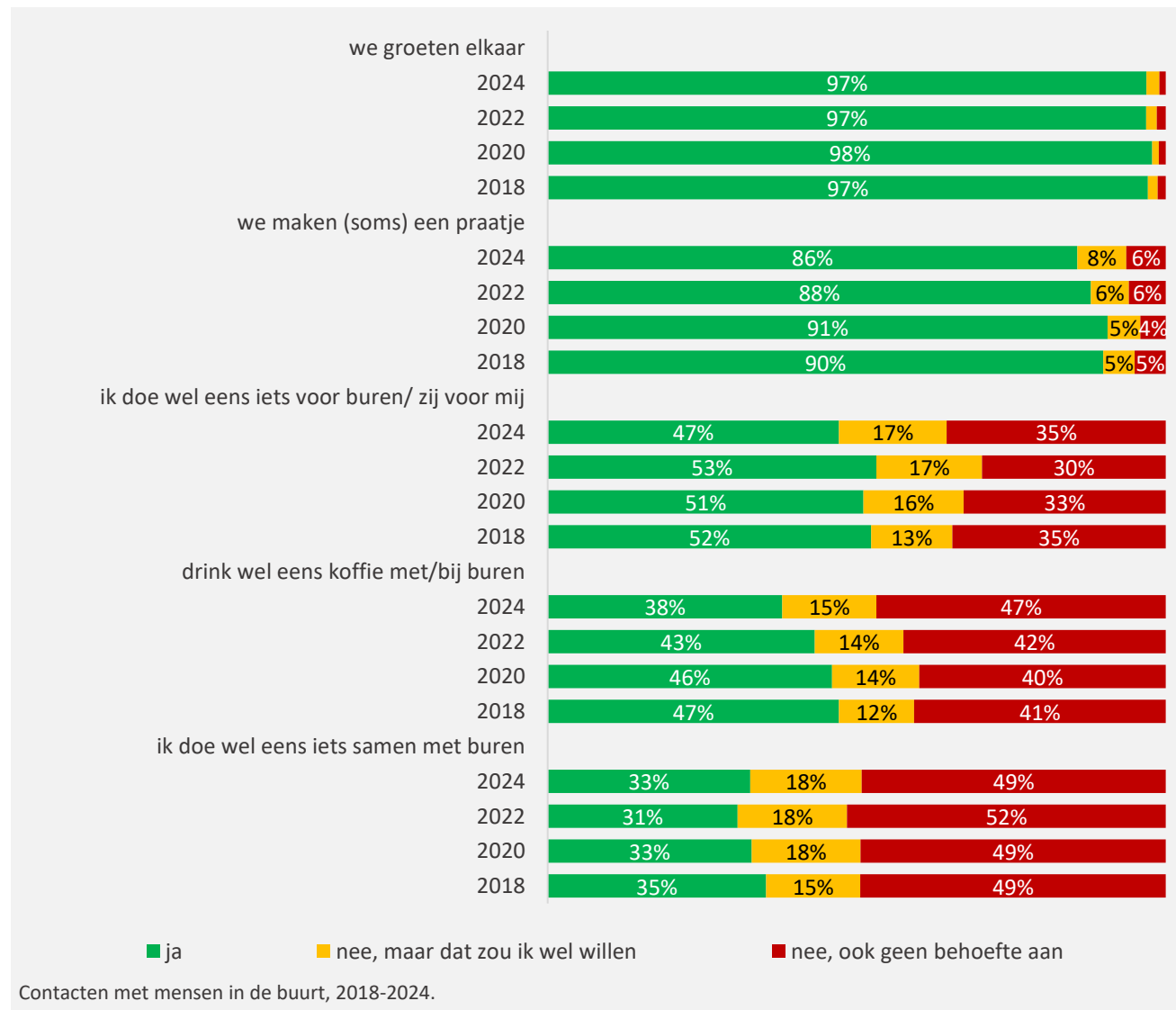
Sociale cohesie

Contact met en betrokkenheid bij buurtbewoners is een indicatie voor de sociale cohesie in een buurt. Ruim een derde van de inwoners van Nieuwegein (35%) voelt zich betrokken bij alle of de meeste buurtbewoners. Bijna een kwart (23%) voelt zich echter niet of nauwelijks betrokken bij de mensen in hun buurt. Na een daling van de betrokkenheid tussen 2018 en 2022 is de betrokkenheid dit jaar weer toegenomen (van 31% naar 35%). De betrokkenheid bij de buurtbewoners is groter in Huis de Geer (49% voelt zich betrokken bij alle of de meeste inwoners), Vreeswijk (44%) en Batau-Noord (42%) en minder groot in Blokhoeve (17%), Merwestein (17%), Stadscentrum (22%) en Rijnhuizen (24%). Ouderen (65+) voelen zich meer dan gemiddeld betrokken bij andere inwoners (48%), jongeren juist minder vaak (48% niet of nauwelijks).

Iets meer dan zes op de tien inwoners (62%) vinden dat ze voldoende contacten hebben met mensen in de buurt. Dit aandeel is na een afname tussen 2018 en 2022 weer vergelijkbaar met 2022 (beide 62%). Ruim één op de zes inwoners (18%) heeft niet veel contact met buurtbewoners maar zou dat wel willen, een vergelijkbaar aandeel heeft echter geen behoefte hieraan (19%). In Rijnhuizen geven inwoners vaker aan dat ze weinig contact hebben met buurtbewoners, maar dat ze wel meer contact zouden willen (43%). Jongeren hebben minder contact met buurtbewoners dan gemiddeld (39%) maar een deel zou wel meer contact willen (27%). Een derde (34%) van de jongeren heeft geen behoefte aan meer contacten in de buurt.

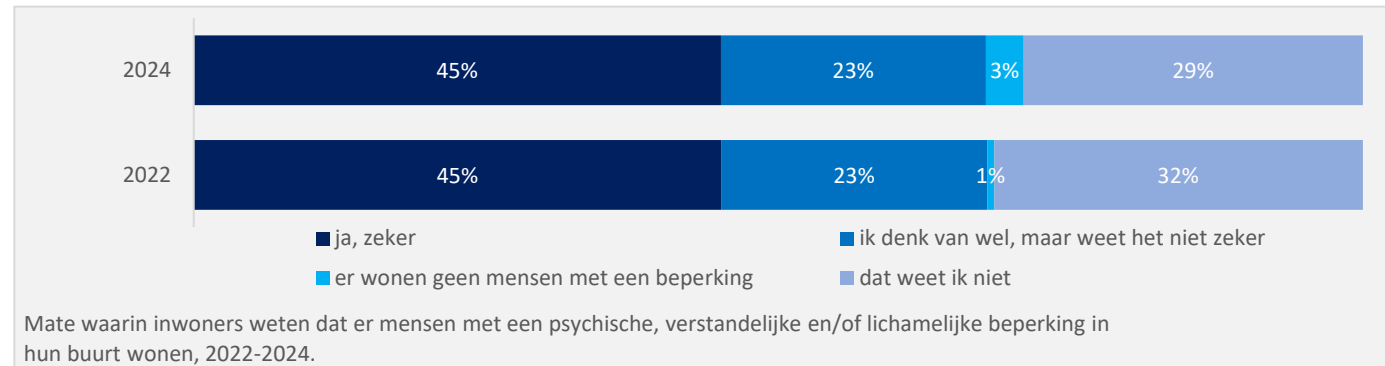
Iets meer dan de helft van de inwoners (54%) onderschrijft dat de inwoners in de buurt voor elkaar klaar staan. Dit percentage is hoger dan bij voorgaande metingen wat kan komen door een wijziging in de Burgerpeiling van de VNG waarbij het woord 'altijd' is geschrapt. Dit percentage is het hoogst in Huis de Geer (77%) en Vreeswijk (72%). Circa één op de tien inwoners (9%) is het met deze uitspraak niet eens. Dit geldt meer dan gemiddeld voor Stadscentrum (21%) en Merwestein (20%).

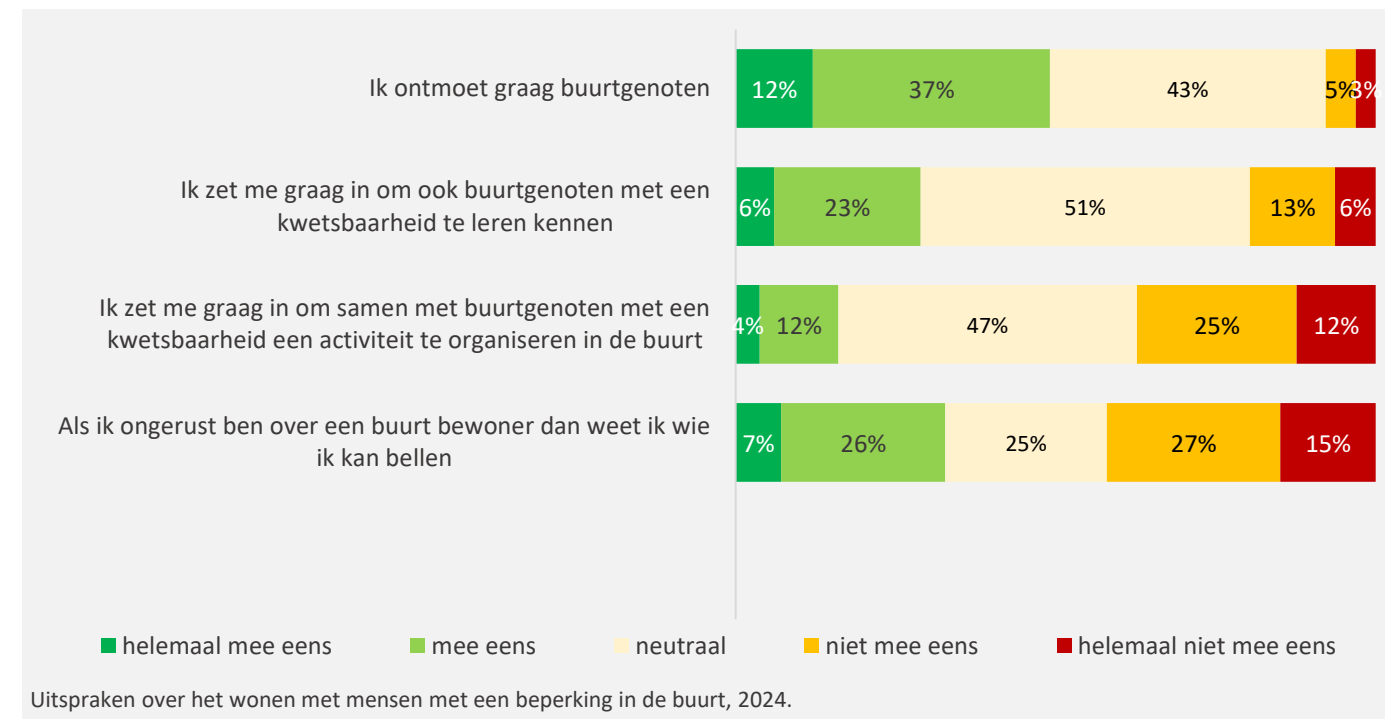
Vrijwel alle inwoners groeten elkaar (97%) en/of maken wel eens een praatje (86%) met mensen uit de buurt. Bijna de helft van de inwoners geeft aan soms wel eens iets voor iemand in de buurt te doen (47%). Bijna vier op de tien inwoners drinken wel eens koffie met een buurgenoet (38%) en ongeveer een derde van de inwoners onderneemt wel eens iets samen met de burens (33%). Circa 15% tot 18% van de inwoners doet deze laatste drie dingen nu niet maar zou dit wel willen doen. Over een langere termijn bekeken doen inwoners iets minder vaak dingen voor burens (van 53% naar 47%) en drinken zij ook minder vaak koffie met de burens (van 43% naar 38%).

In Stadscentrum, Rijnhuizen en Merwestein hebben inwoners minder dan gemiddeld contact met buurtgenoten. Naarmate inwoners ouder zijn, heeft men meer contact met buurtbewoners.

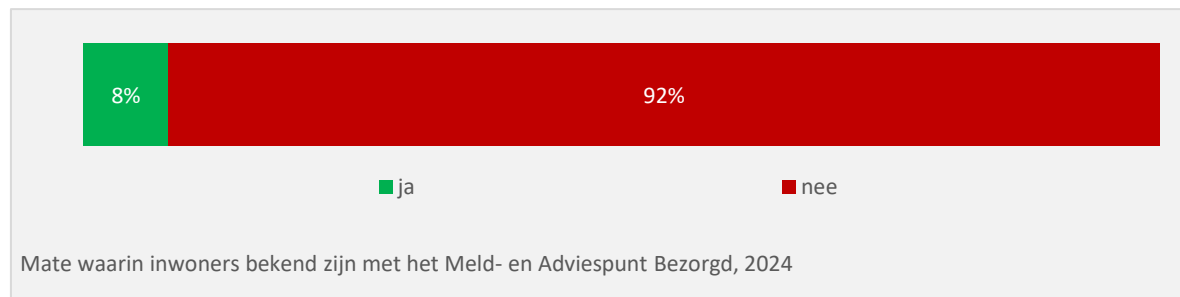
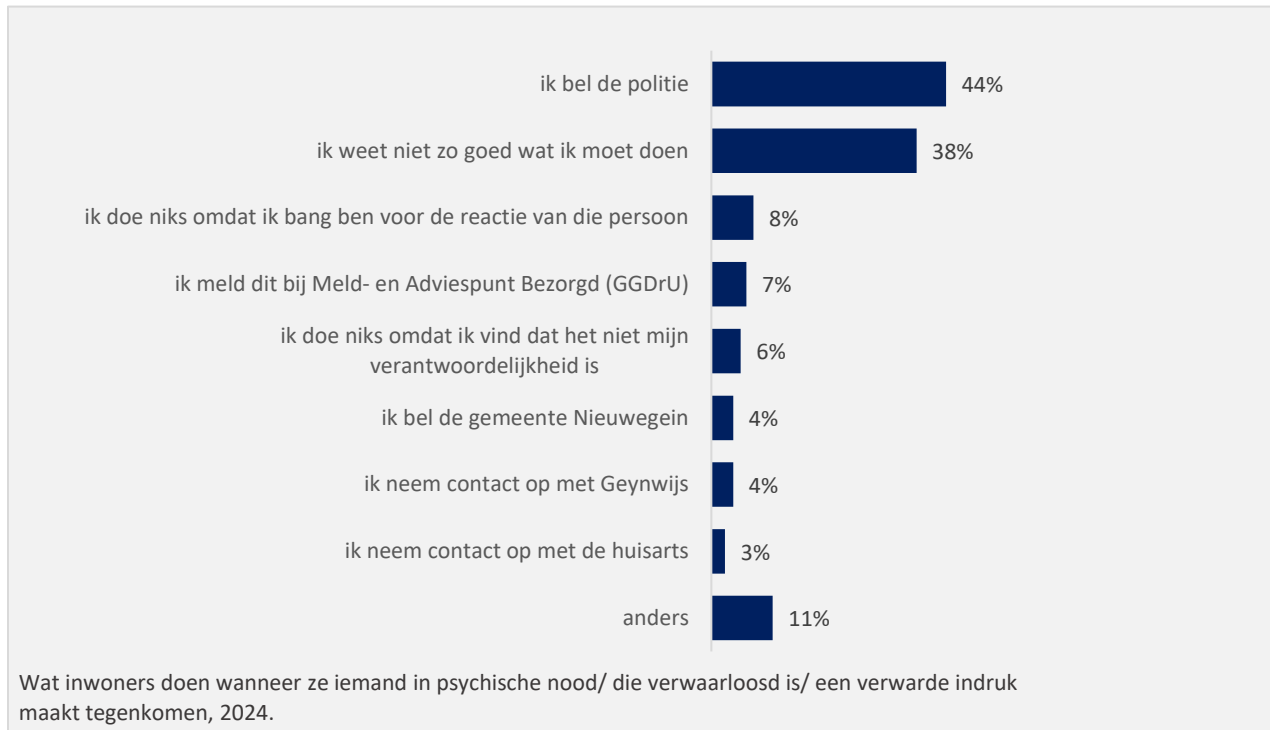
Sociale cohesie

Wanneer inwoners gevraagd wordt of ze weten dat er in de wijk bewoners met een psychische, verstandelijke en/of lichamelijke beperking wonen, dan geven ruim vier op de tien aan dat ze dit weten (45%). Bijna een kwart denkt te weten dat er in de wijk bewoners met een psychische, verstandelijke en/of lichamelijke beperking wonen maar weten het niet zeker (23%) en 29% weet dit niet. Hierin is vergeleken met 2022 weinig veranderd.

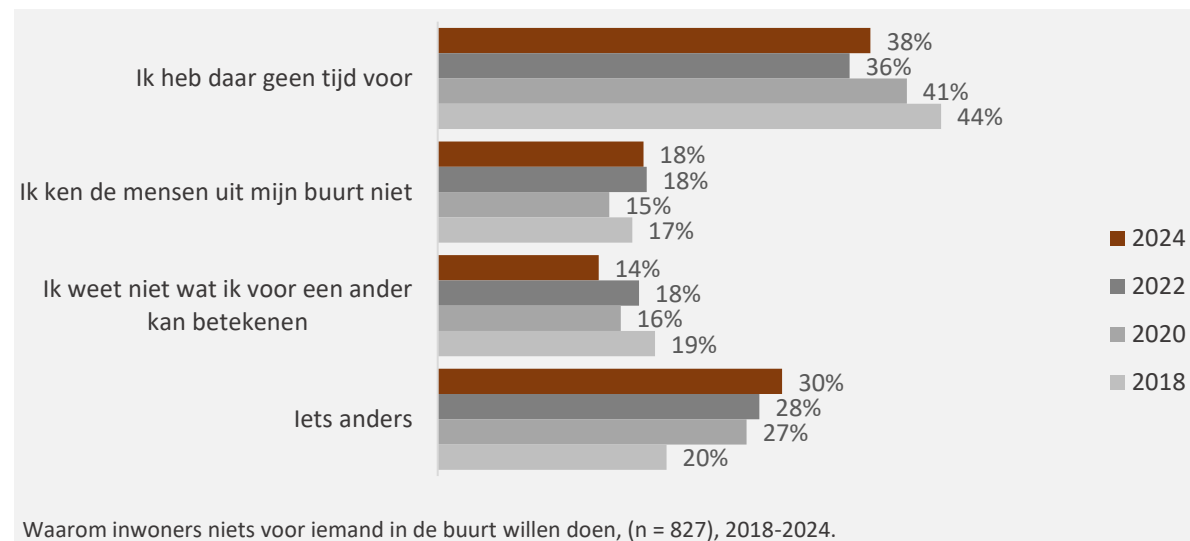
Bijna de helft van de inwoners geeft aan graag buurtbewoners met een beperking te ontmoeten (49%), voor 7% is dit niet het geval. Een derde weet wie ze kunnen bellen wanneer ze ongerust zijn over een buurtbewoner met een beperking (33%), 42% weet dit niet. Wanneer inwoners gevraagd wordt of ze graag kwetsbaren buurtgenoten leren kennen dan zou 29% dit wel willen en de helft spreekt zich neutraal hierover uit (51%). Circa één op de zeven inwoners zet zich graag in om samen met buurtgenoten met een kwetsbaarheid een activiteit te organiseren in de buurt (16%), 37% ziet dit niet zitten.

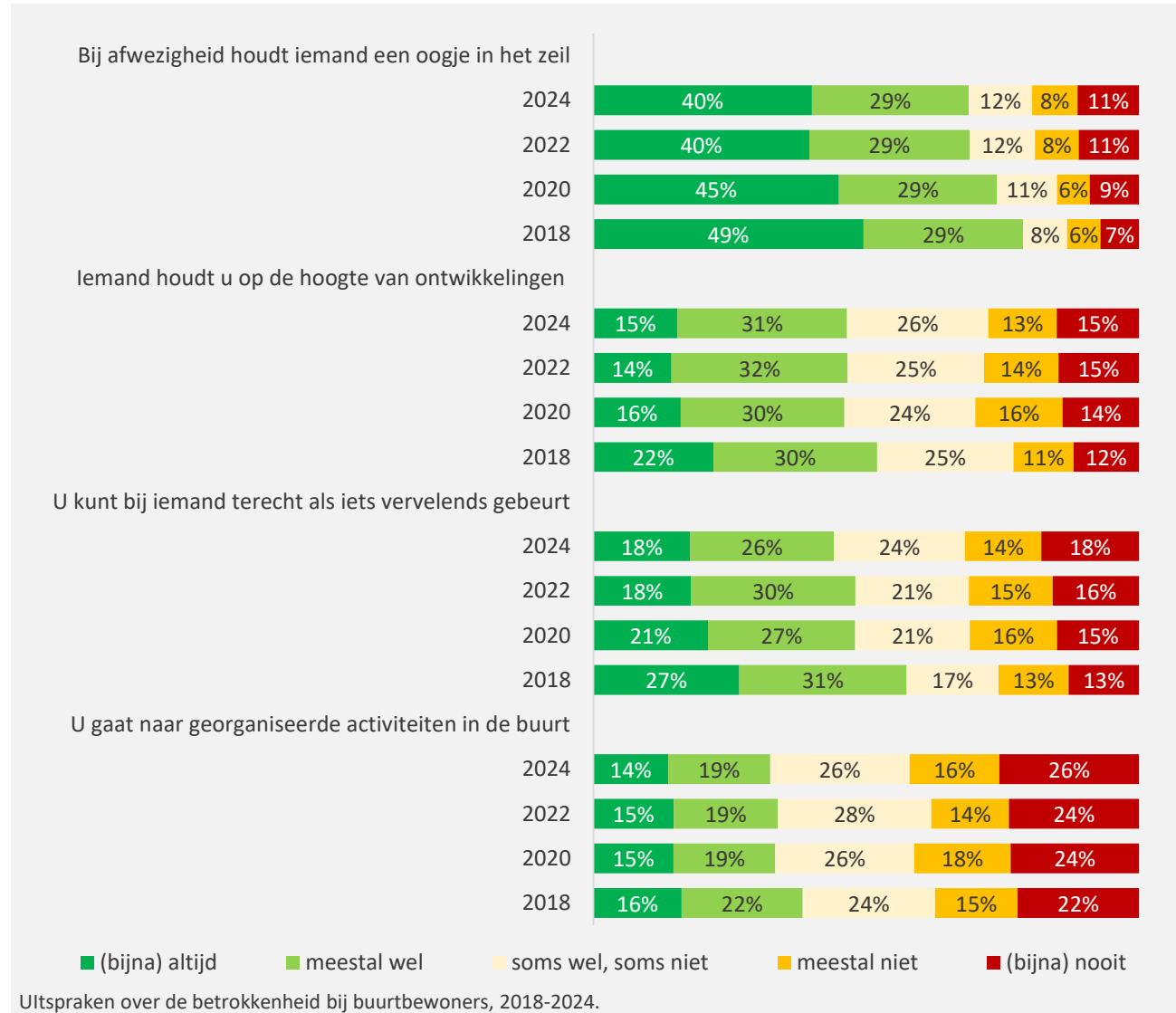
Aan de inwoners is gevraagd wat men doet wanneer men iemand tegenkomt op straat in psychische nood, die er verwaarloosd uit ziet of een verwarde indruk maakt. Iets meer dan vier op de tien inwoners bellen dan de politie (44%), maar een iets kleiner aandeel weet niet wat ze moeten doen (38%).

Iets meer dan negen op de tien inwoners zijn niet bekend met het Meld- en Adviespunt Bezorgd (92%). Een klein aandeel is wel bekend hiermee (8%).

Sociale cohesie

Inwoners die geen behoefte hebben om iets voor iemand uit de buurt te doen, geven hiervoor als belangrijkste reden geen tijd hiervoor te hebben (38%). Een aantal respondenten geven specifiek aan waarom men geen tijd heeft: vanwege werk, het oppassen op kleinkinderen, vrijwilligerswerk en mantelzorg bijvoorbeeld. In mindere mate weet men niet wat men voor anderen zou kunnen doen of men kent de mensen uit de buurt niet (resp. 18% en 14%). In de antwoordcategorie "iets anders" is een veelheid aan antwoorden gegeven. Veel antwoorden hebben betrekking op ziekte, handicap en/of leeftijd. Een deel geeft aan daar geen zin in of behoefte aan te hebben. Ook is het bij een deel nog niet aan de orde geweest

Uitspraken over de betrokkenheid bij buurtbewoners, 2018-2024.

Over het algemeen vinden inwoners van Nieuwegein vaker wel dan niet dat men bij de buurtbewoners terecht kan als er iets aan de hand is. Zo geven zeven op de tien inwoners (69%) aan dat ze buurtbewoners kunnen benaderen om een oogje in het zeil te houden bij afwezigheid. Eén op de vijf inwoners is van mening dat dit niet zo is (19%).

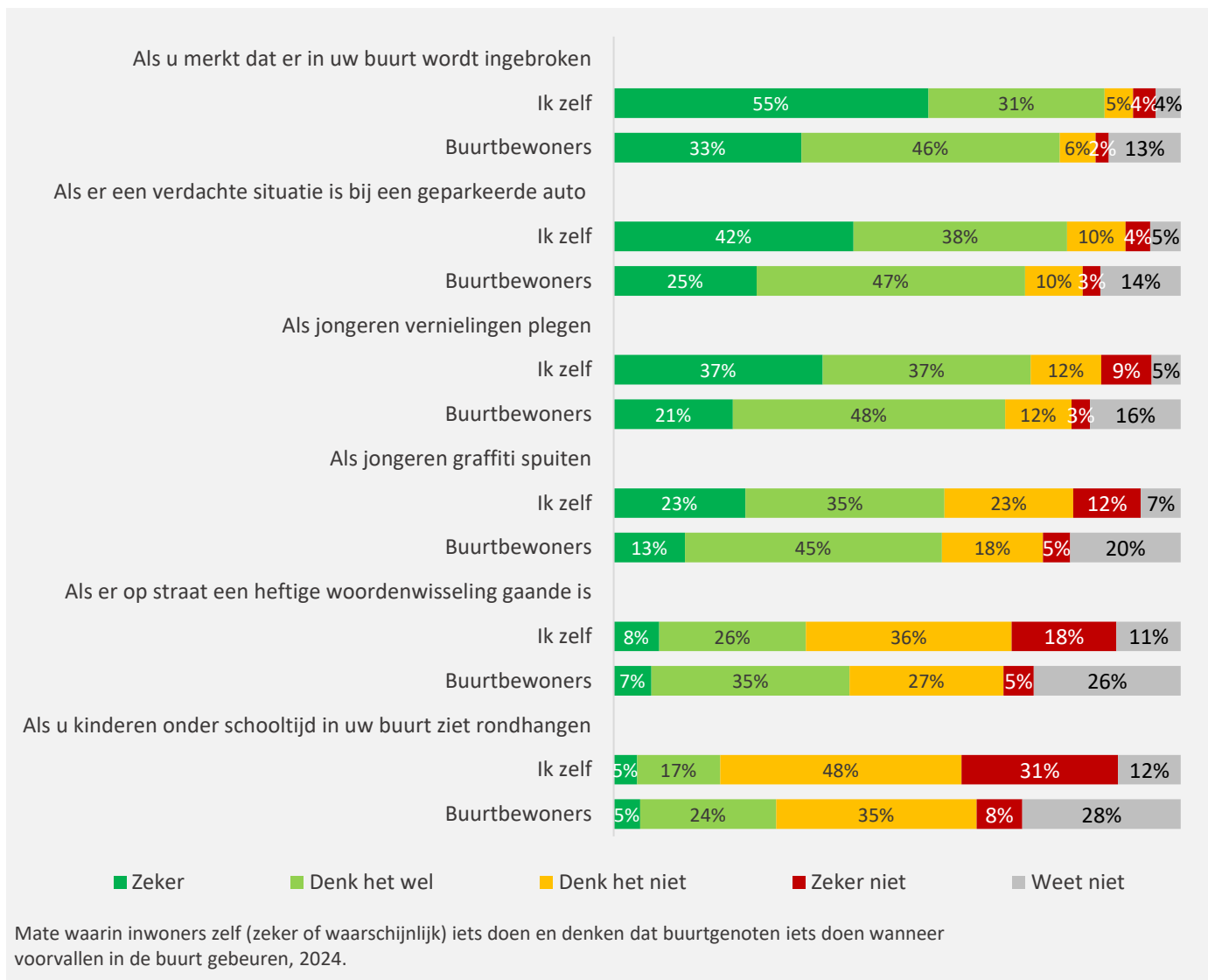
Bijna de helft (46%) vindt ook dat mensen in de buurt elkaar op de hoogte houden van ontwikkelingen in de buurt. Ruim een kwart is van mening dat dit niet gebeurt (28%). Ook gaan ruim vier op de tien (44%) inwoners er vanuit dat men bij iemand uit de buurt terecht kan als er iets vervelends gebeurt, maar ook hier verwacht 32% dat dit niet zo is.

De interesse voor sociale activiteiten in de buurt is wat minder groot. Wanneer er iets georganiseerd wordt in de buurt, gaat een derde van de inwoners (33%) hier meestal of altijd naartoe. Een iets groter aandeel doet dit niet (42%).

Vergeleken met de voorgaande meting blijft de betrokkenheid bij de buurt redelijk stabiel. Er is echter wel een lichte afname van het aandeel dat denkt terecht te kunnen bij buurtbewoners als er iets vervelends gebeurt (van 48% naar 44%).

In grote lijnen scoren Huis de Geer en Lekboulevard op deze aspecten positiever dan gemiddeld en Merwestein, Rijnhuizen en Stadscentrum negatiever. Naarmate men ouder is, kan men vaker op buurtbewoners rekenen. Alleenstaanden (met of zonder kinderen) voelen over het algemeen iets minder betrokkenheid bij buurtbewoners.

Eigen toezicht en buurttoezicht

De inwoners is een aantal mogelijke voorvallen voorgelegd met de vraag of men hier zelf op zou reageren en of dat men denkt dat buurtbewoners dit doen.

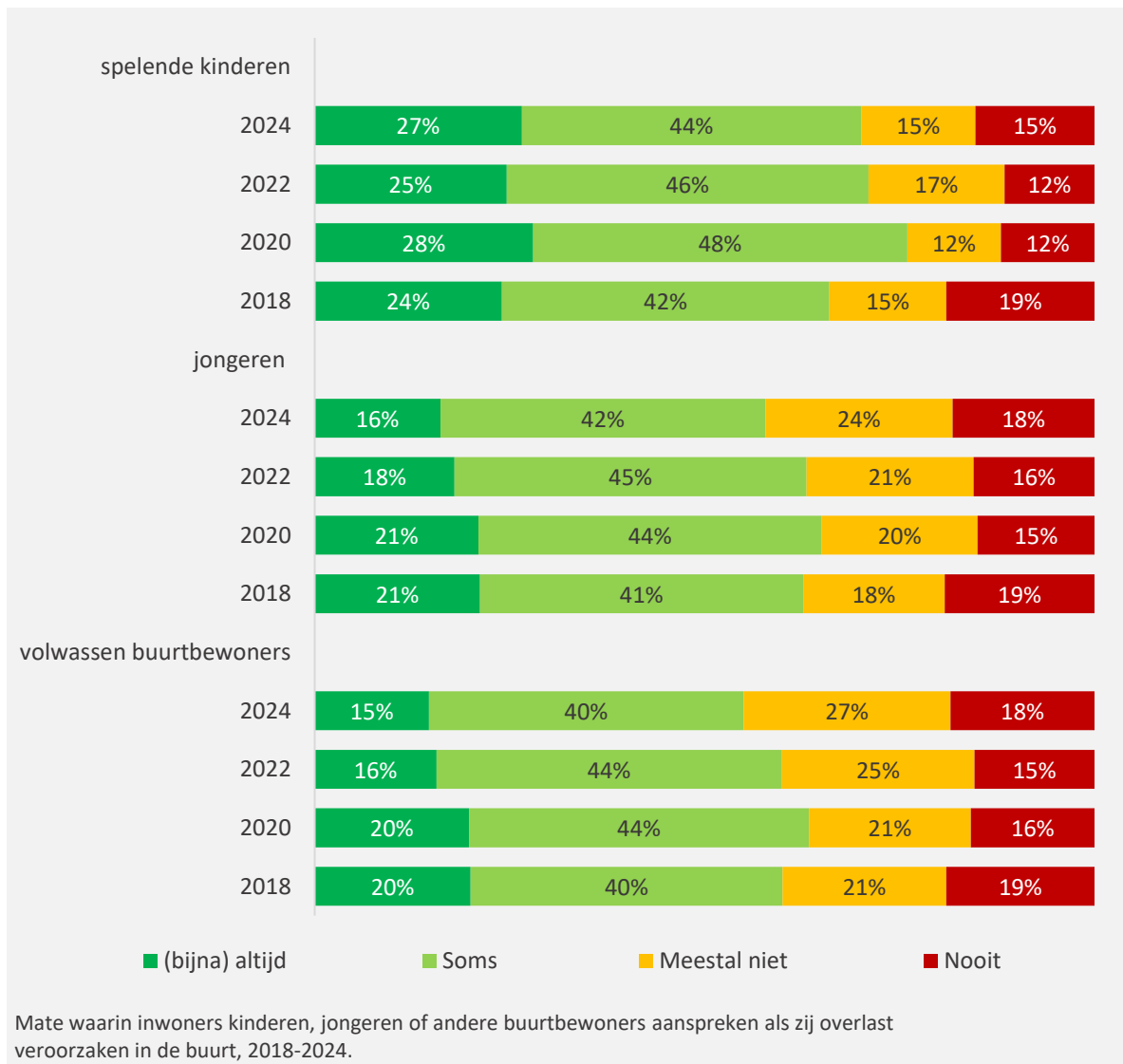
Als men merkt dat er in de buurt wordt ingebroken (86%) of als er een verdachte situatie is bij een geparkeerde auto (82%) geven acht tot negen op de tien inwoners aan dat men hier zelf op zou reageren. Dat was bij de vorige meting ook zo. Daarnaast verwacht 72% tot 79% ook reacties van buurtbewoners.

Als men ziet dat jongeren vernielingen plegen gaat drie kwart iets doen (74%) en verwachten zeven op de tien ook dat buurtbewoners iets gaan doen (69%). Zes op de tien inwoners reageren of verwachten een reactie van buurtbewoners als jongeren graffiti spuiten.

Bij het zien van een heftige woordenwisseling op straat en zeker bij het zien van rondhangende kinderen onder schooltijd is men minder geneigd om te reageren (resp. 32% en 22% doet (waarschijnlijk) zelf iets). In tegenstelling tot de eerste drie genoemde voorvallen gaat men er bij deze voorvallen eerder vanuit dat andere buurtbewoners iets doen (resp. 42% en 29%). Deze cijfers sporen op hoofdlijnen met die van voorgaande metingen.

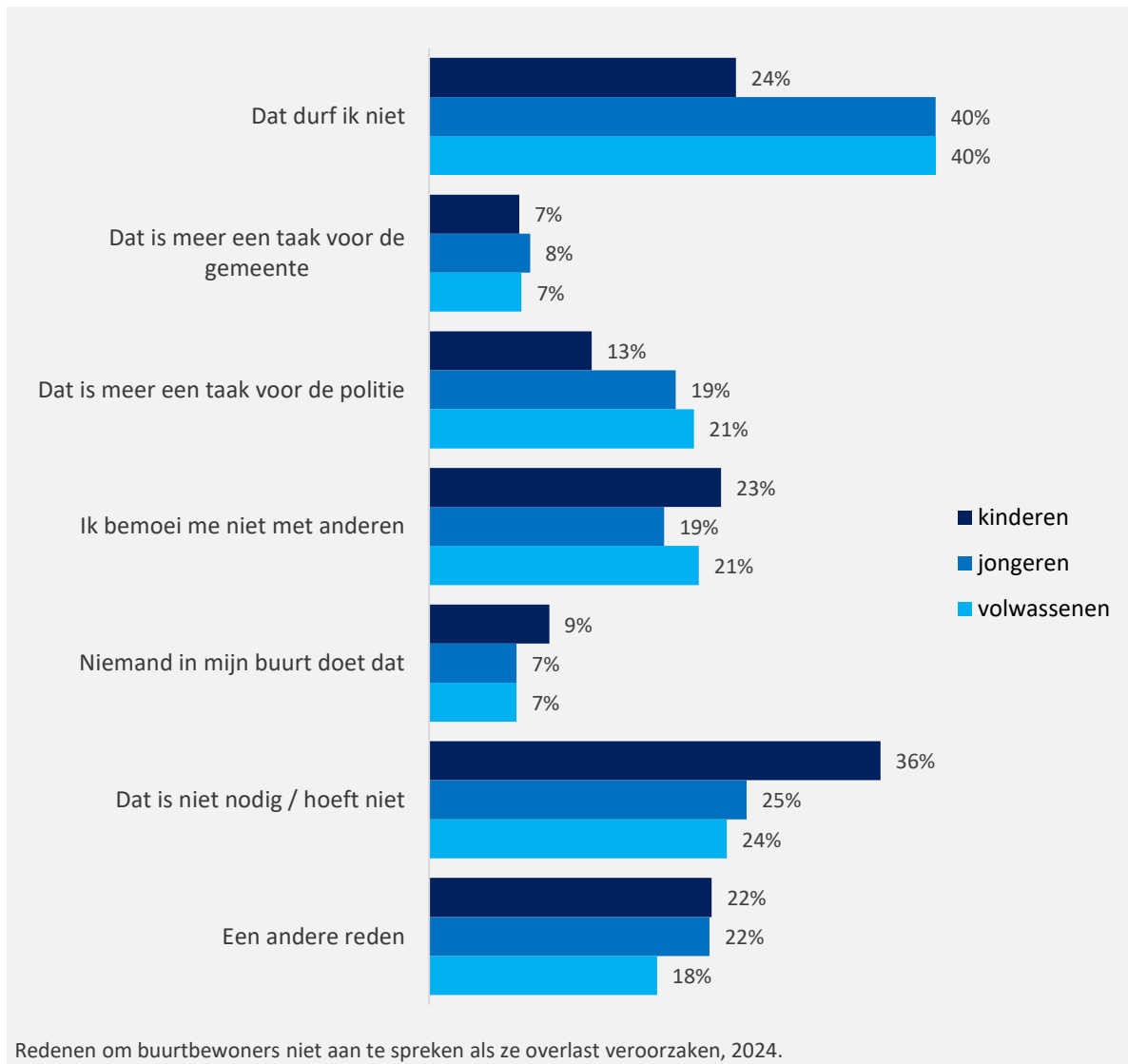
Mensen uit een gezin met kinderen grijpen altijd vaker zelf in en verwachten ook meer dan gemiddeld van buurtbewoners dat zij iets doen. Dat is niet veranderd sinds de vorige meting.

Aanspreken van buurtgenoten (1)

Als spelende kinderen, jongeren of volwassen buurtbewoners op een of andere manier overlast veroorzaken in de buurt, spreekt 15% tot 27% hen hier (bijna) altijd op aan, 40% tot 44% doet dit soms. Kinderen worden iets gemakkelijker aangesproken op hun gedrag dan jongeren en volwassenen. Circa vier op de tien inwoners spreken jongeren en volwassenen meestal niet of nooit aan op hun gedrag (resp. 42% en 45%), bij kinderen zijn dat drie op de tien inwoners (30%). In vergelijking met de vorige meting in 2022 spreken inwoners zowel jongeren als volwassen inwoners minder vaak aan, maar dit geldt niet voor spelende kinderen.

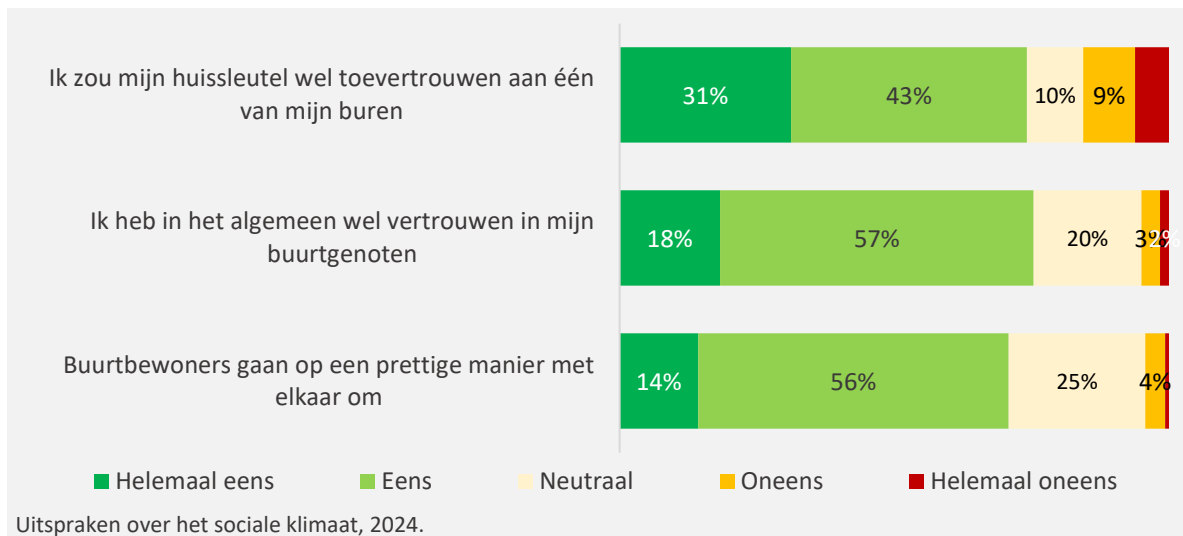
Aanspreken van buurtgenoten (2)

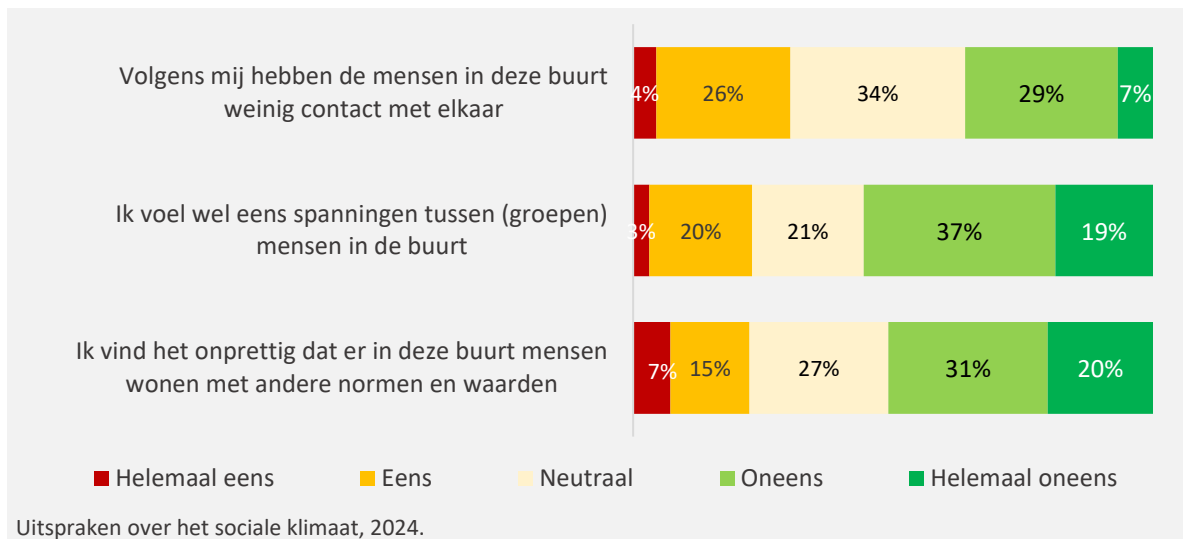
De meest genoemde redenen waarom men kinderen niet aanspreekt is omdat men dat niet nodig vindt (36%). Voor het niet aanspreken van jongeren en/of volwassenen geeft men het vaakst aan dat niet te durven (beide 40%) of dat het meer een taak is voor de politie (resp. 19% en 21%). Daarnaast geeft circa een vijfde aan zich niet met anderen te bemoeien (jongeren: 19%, volwassenen: 21% en kinderen: 23%). Bij andere redenen wordt bij jongeren onder andere genoemd (22%): angst voor represailles, agressie, schelden, klappen krijgen, korte lontjes, messen of andere wapens en dat men het een taak vindt voor de ouders. Bij kinderen (22%) wordt vaker aangegeven dat dit een taak is van de ouders, dat men bang is voor de reactie van de ouders of dat ze dit nog niet hebben meegemaakt waardoor het ook niet nodig is. Bij volwassenen (18%) worden de volgende termen vaker genoemd: wil geen ruzie, geen gedoe, problemen voorkomen, dit is een taak van de politie, bang voor agressie en represailles.

Naar leeftijd maakt het uit wat als reden naar voren wordt gebracht evenals de groep waarom het gaat. Gaat het om bewoners in dezelfde leeftijdsgroep als de respondent dan vindt men het minder vaak nodig. Jongeren tot 30 jaar durven jongeren en volwassenen minder vaak aan te spreken of willen zich niet met hen bemoeien.

Sociaal klimaat

Om het sociaal klimaat te meten is een aantal stellingen voorgelegd over de relatie met buurtgenoten. Over deze uitspraken is men vaker positief dan negatief gestemd. Zo vindt 70% tot 75% van de inwoners dat men vertrouwen heeft in de buurtgenoten (75%), men de huissleutel wel toevertrouwt aan één van de burens (74%) en dat de mensen in de buurt op een prettige manier met elkaar omgaan (70%).

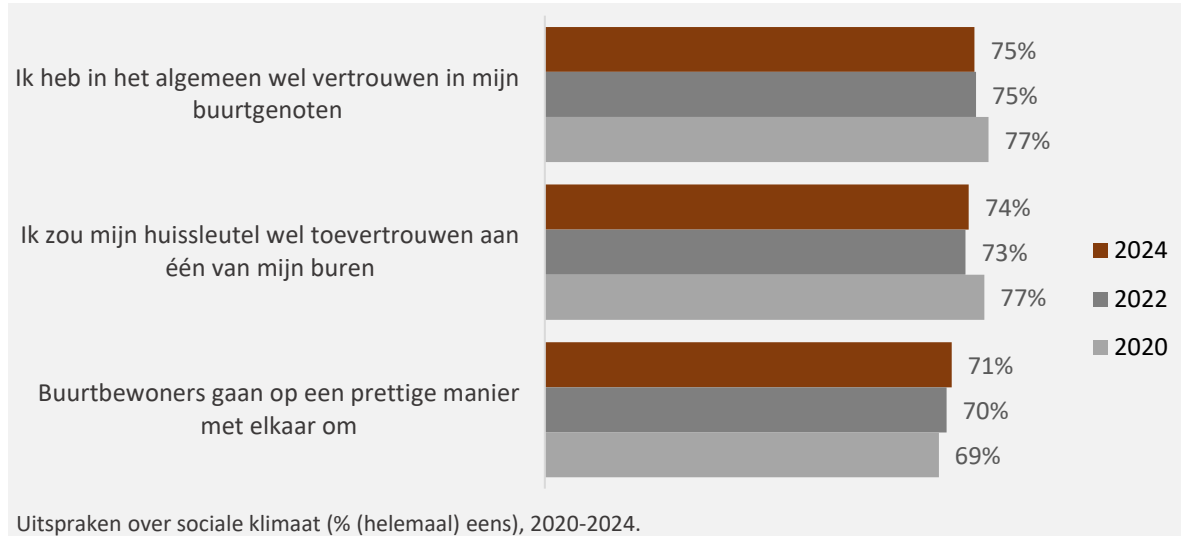

Aan de andere kant zijn twee tot drie op de tien inwoners het eens met de stelling dat mensen in de buurt weinig contact met elkaar hebben (30%), dat het onprettig is om in de buurt te wonen (23%) en dat er wel eens spanningen zijn tussen (groepen) mensen in de buurt (22%).

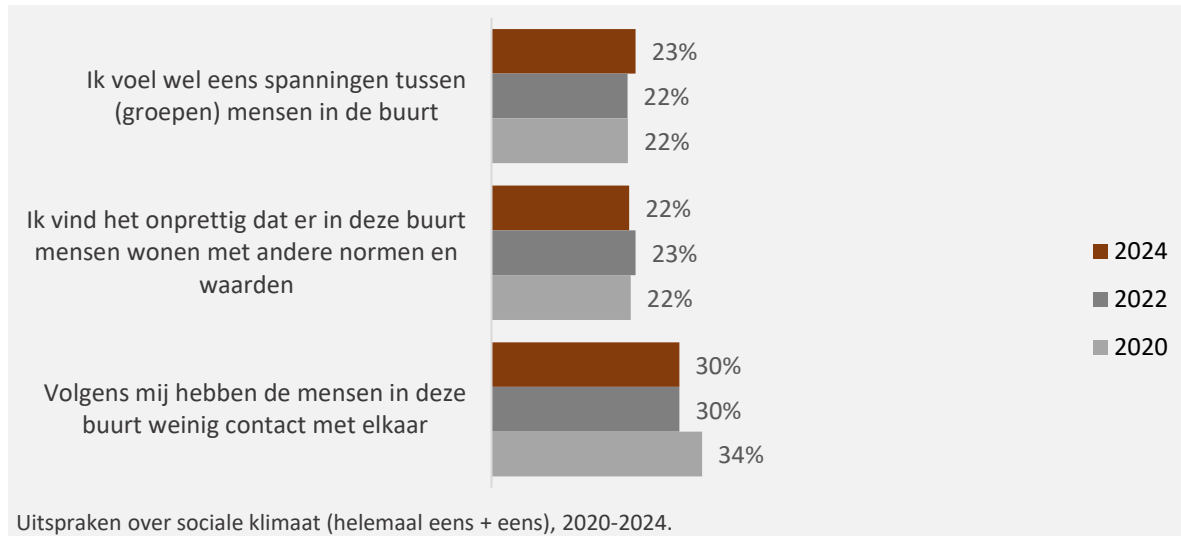
In Huis de Geer, Zandveld en Vreeswijk zijn inwoners over het algemeen iets positiever over hun mede-buurtbewoners en in Merwestein, Rijnhuizen en in Stadscentrum is men juist negatiever hierover.

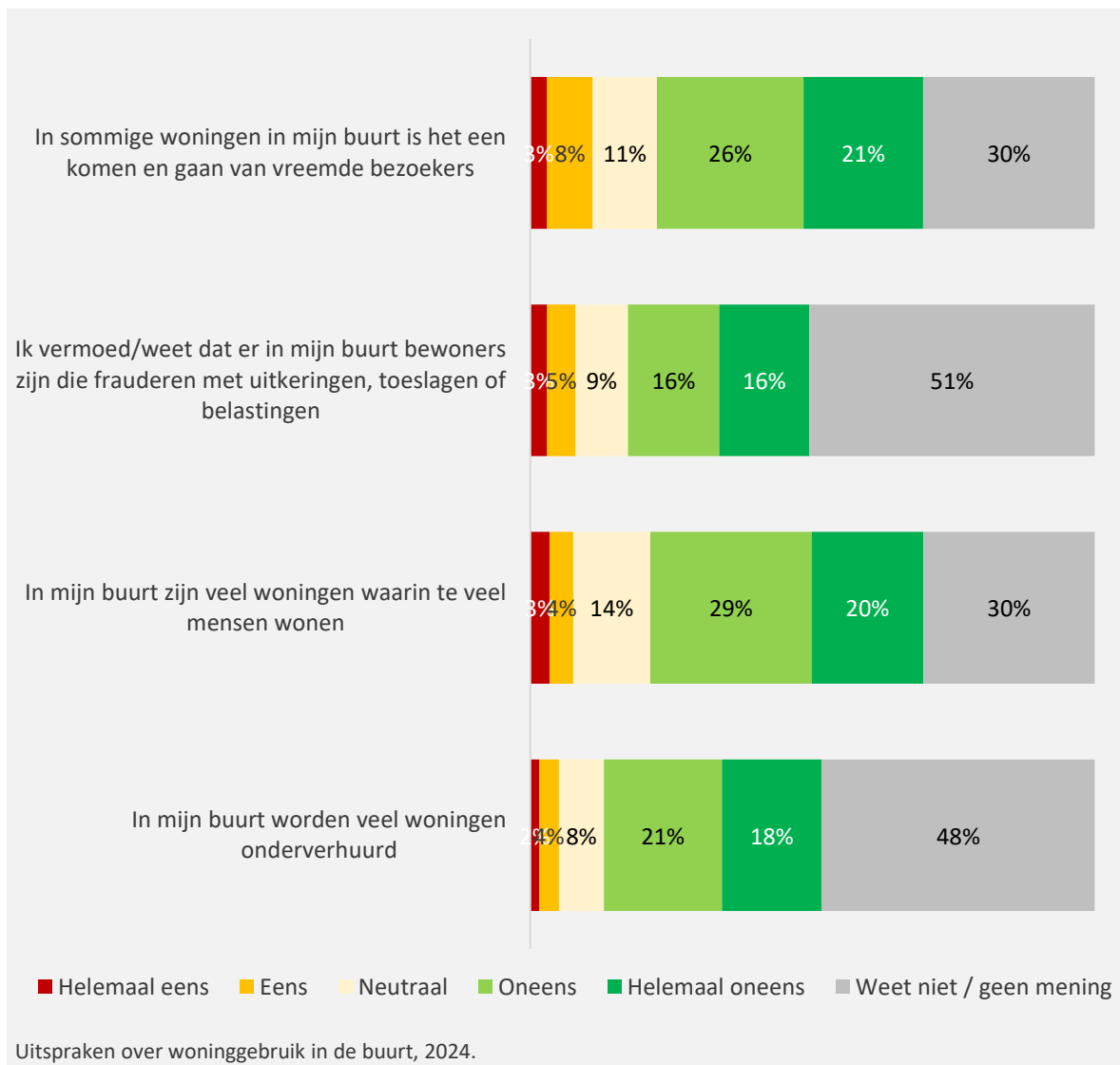
Sociaal klimaat - tijdsvergelijking

Vergeleken met voorgaande metingen zijn de verschillen niet heel groot. In 2020 was men iets positiever over het vertrouwen in buurtgenoten, het toevertrouwen van een huissleutel en de mate van contact onder buren dan in 2022 en 2024.

Het vermoeden van illegale activiteiten in de buurt

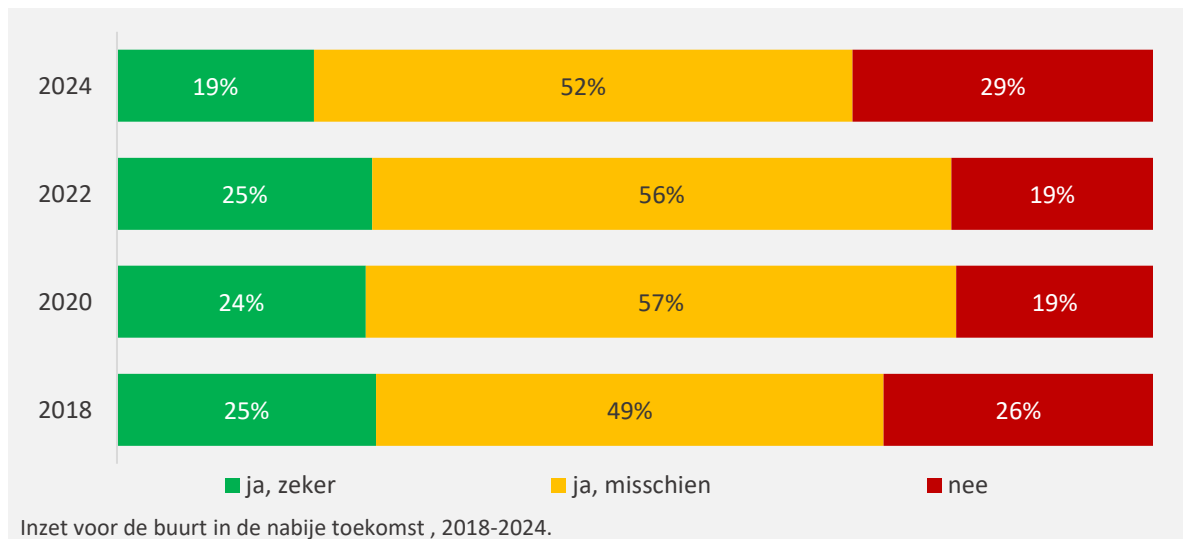
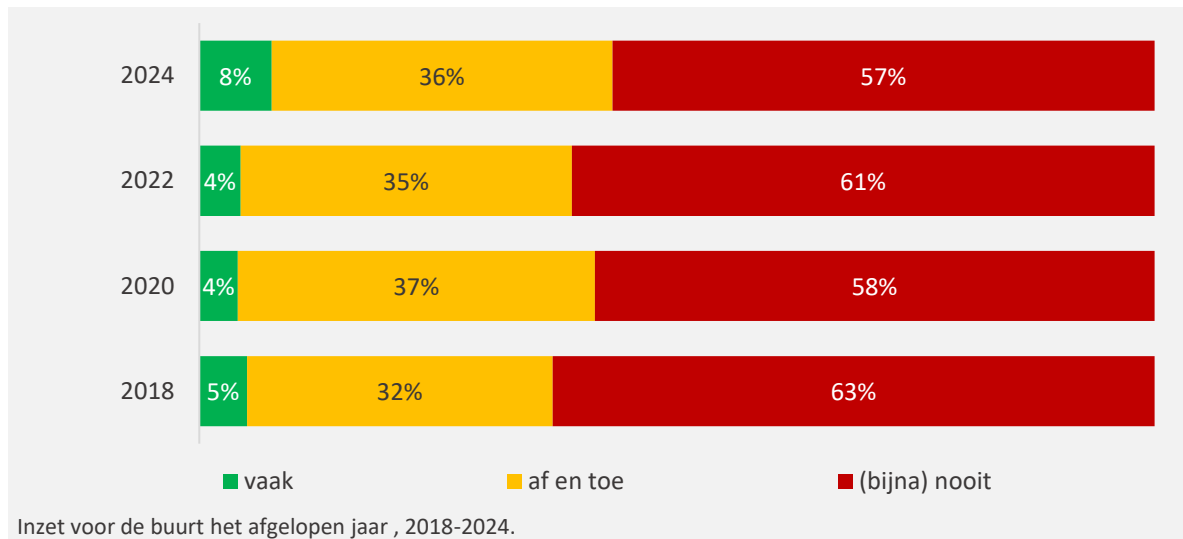

Inwoners hebben de vraag gekregen in hoeverre zij verwachten dat er in hun buurt verschillende illegale activiteiten plaatsvinden. Circa één op de tien (11%) geeft aan dat het volgens hen in sommige woningen in de buurt een komen en gaan is van vreemde bezoekers. Woningen waarin te veel mensen wonen (8%), het vermoeden dat er mensen in de buurt wonen die frauderen met uitkeringen, toeslagen of belastingen (7%) en illegale onderverhuur (6%) komt volgens de inwoners iets minder voor.

In het algemeen vermoeden inwoners van Merwestein en Stadscentrum meer dan gemiddeld dat deze ongewenste activiteiten in hun wijk voorkomen.

Over de tijd zijn er weinig wijzigingen in de mate waarin mensen denken dat de verschillende voorvallen in hun buurt voorkomen.

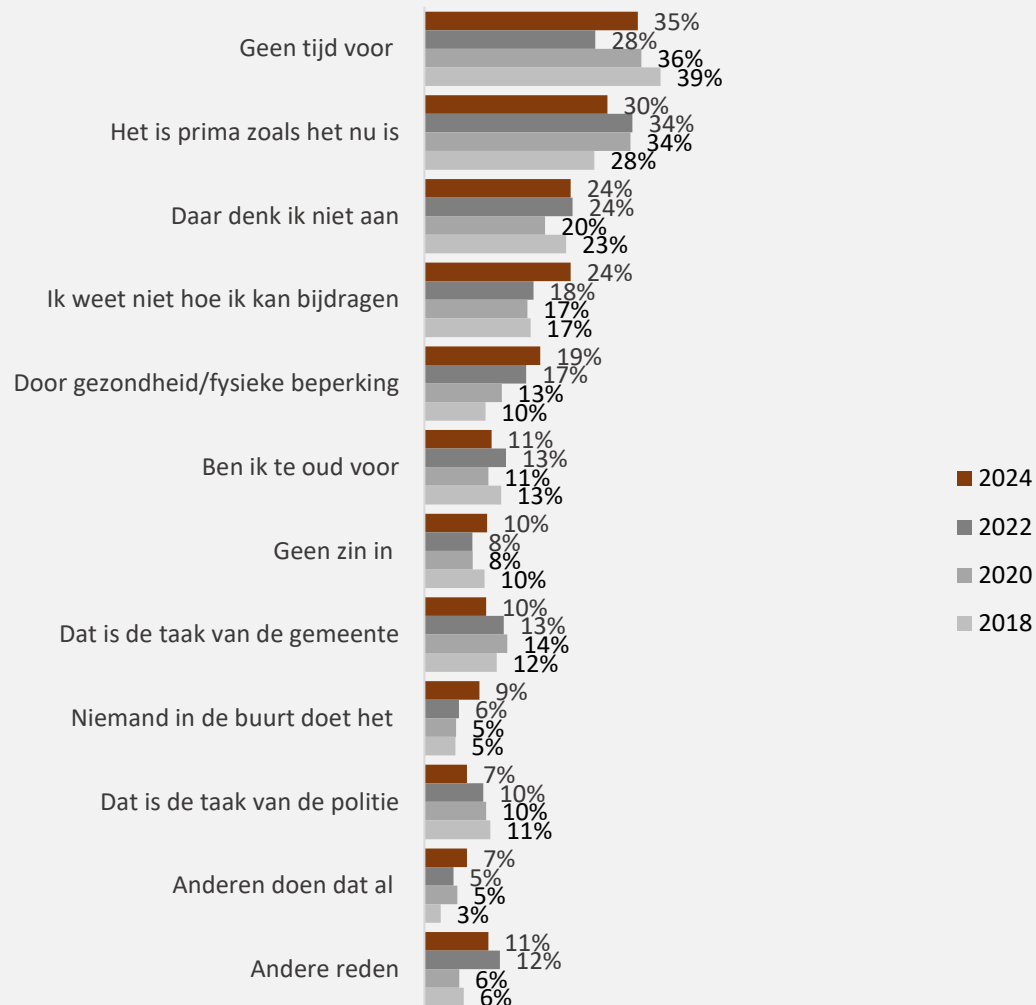
Inzet voor de buurt

Ruim vier op de tien inwoners (44%) hebben zich het afgelopen jaar actief ingezet voor de buurt, waarvan 8% vaak. De inzet voor de buurt is iets toegenomen ten opzichte van 2022. Hierbij moet worden opgemerkt dat de formulering van deze stelling in 2024 iets afwijkt van vorige jaren omdat er nu is gevraagd naar de inzet voor de buurt in plaats van de inzet voor de veiligheid en leefbaarheid van de buurt. Inwoners uit Huis de Geer (57%), Lekboulevard (54%), Vreeswijk (54%), Doorslag (53%) en Zuilenstein (52%) zetten zich het vaakst in voor de buurt en inwoners uit Zandveld (26%), Stadscentrum (27%) en Rijnhuizen (32%) juist het minst. Jongeren (tot 30 jaar) (30%) en mensen met een lager opleidingsniveau (circa 36%) zetten zich minder vaak in voor de buurt dan gemiddeld. Onder gezinnen met kinderen (49%) is de inzet voor de buurt groter, maar juist lager onder eenoudergezinnen (32%).

Circa één op de vijf inwoners wil zich zeker blijven inzetten (19%) voor de buurt en nog eens iets meer dan de helft wil hierover nadenken (52%). Het potentieel aan inzet voor de buurt in de nabije toekomst is in 2024 dus kleiner dan in de voorgaande metingen. Het percentage inwoners dat zich in de toekomst zeker wil inzetten voor de buurt is het grootst in Batau-Noord (28%) en Huis de Geer (26%). Tellen we hierbij het aandeel inwoners dat zich misschien wil (blijven) inzetten in de toekomst dan komt dit percentage in Huis de Geer uit op 88% (in Batau-Noord is dit ongeveer gemiddeld - 72%). Ook in Rijnhuizen (86%) is dit aandeel boven gemiddeld. In Zandveld (43%), Jutphaas Wijkersloot (37%), Galecop (37%) en Stadscentrum (34%) willen meer inwoners zich juist vaker niet inzetten voor de buurt.

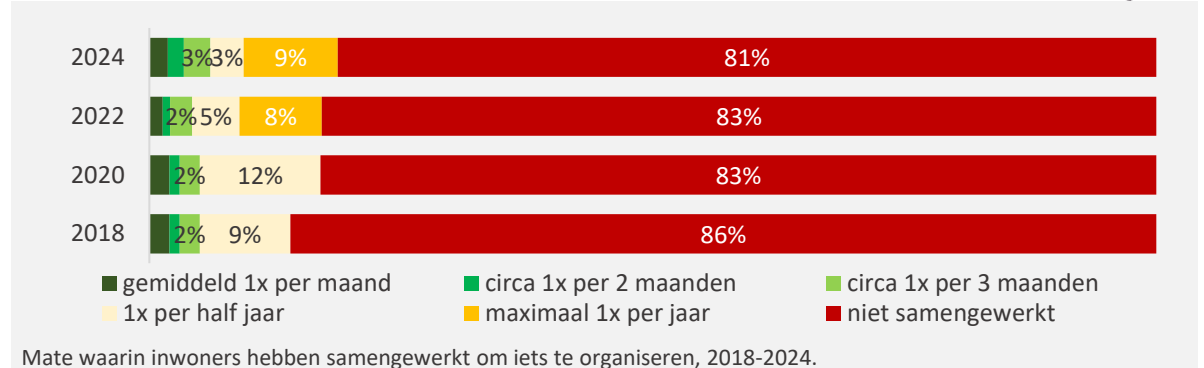
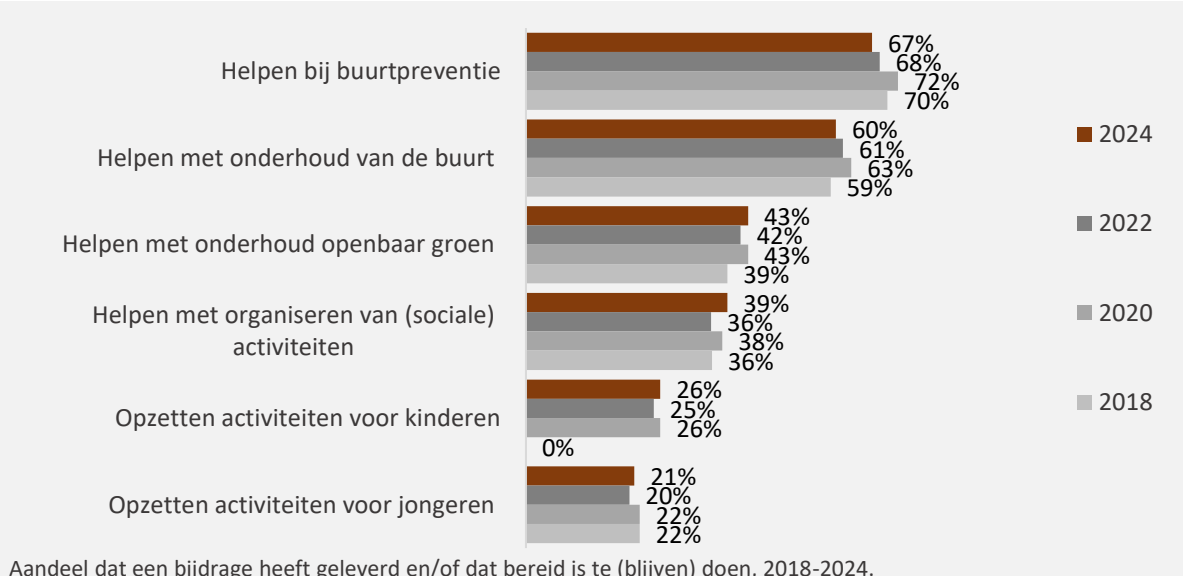
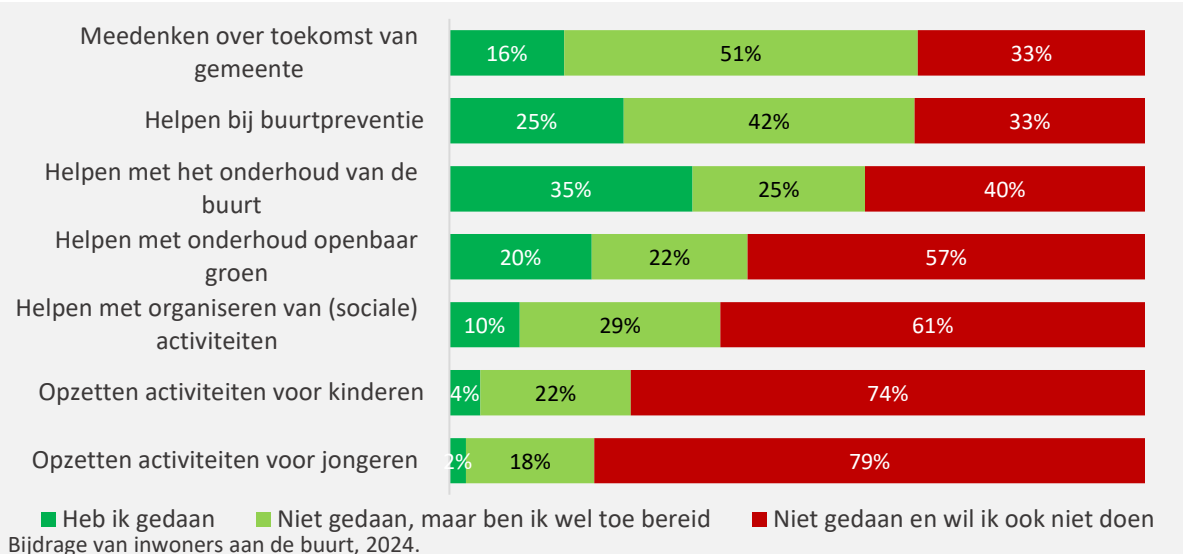
Inzet voor de buurt

Redenen waarom inwoners zich (vrijwel) niet inzetten voor de buurt, 2018-2024.

De meeste mensen die zich niet of nauwelijks inzetten voor de buurt hebben hier geen tijd voor (35%), vinden het niet nodig/prima zoals het nu is (30%), denken hier niet aan (24%) of weten niet hoe ze kunnen bijdragen (24%). Het aandeel inwoners dat aangeeft geen tijd te hebben om zich in te zetten voor de buurt is na een daling in 2022 weer op het niveau van 2018 en 2020 (van 39% in 2018, 36% in 2020 en 28% in 2022 naar 35% in 2024). Het aandeel inwoners dat niet weet hoe ze kunnen bijdragen is iets toegenomen (van 17% in 2018 en 2020, 18% in 2022 naar 24% in 2024) evenals het aandeel dat zich door de gezondheid niet kan inzetten (van 10% in 2018, 13% in 2020, 17% in 2022 naar 19% in 2024). Het aandeel dat het een taak voor de gemeente of politie vindt is juist iets afgenomen (resp. van 13% naar 10% voor de gemeente en van 10% naar 7% voor de politie).

Inzet voor de buurt

Als wordt ingezoomd op de activiteiten die men doet dan zijn inwoners van Nieuwegein net als bij de vorige metingen vooral bereid om mee te denken met de gemeente over de toekomst (67%, waarvan 15% het al gedaan heeft en 51% is daar toe bereid), gevolgd door helpen bij buurtpreventie (25% doet dit al en 42% is hiertoe bereid). Men is het meest actief geweest om te helpen bij het onderhoud aan de buurt: iets meer dan een derde doet dit al (35%) en een kwart is hiertoe bereid (25%). Daarnaast wil circa één op de vier meehelpen aan het onderhoud van openbaar groen of het helpen met het organiseren van (sociale) activiteiten. Inwoners willen iets minder vaak activiteiten opzetten voor kinderen (26%) of jongeren (21%).

Voor de meeste activiteiten is het aandeel dat een bijdrage heeft geleverd en/of dat bereid is te doen vergelijkbaar met vorige metingen. Het aandeel dat heeft meegedacht of wil meedenken over de toekomst van de gemeente (van 65% naar 67%) of dat bereid is om mee te helpen bij (sociale) activiteiten is licht gestegen.

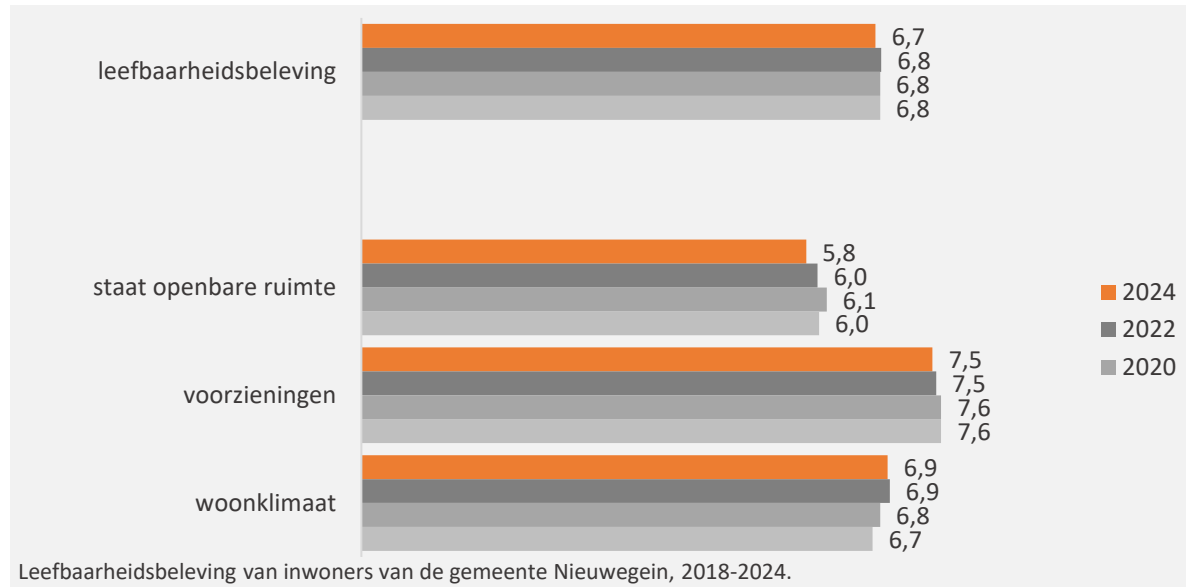
Eén op de vijf inwoners van Nieuwegein (19%) heeft het afgelopen jaar minstens één keer samengewerkt met buurtbewoners om iets te organiseren of een krantje te maken. Op hoofdlijnen is hierin niet veel veranderd vergeleken met voorgaande metingen.

- Leefbaarheidsbeleving
- Leefbaarheidsbeleving in de wijken
- Staat en inrichting van de openbare ruimte
- Voorzieningen in de buurt
- Woonklimaat

Leefbaarheidsbeleving

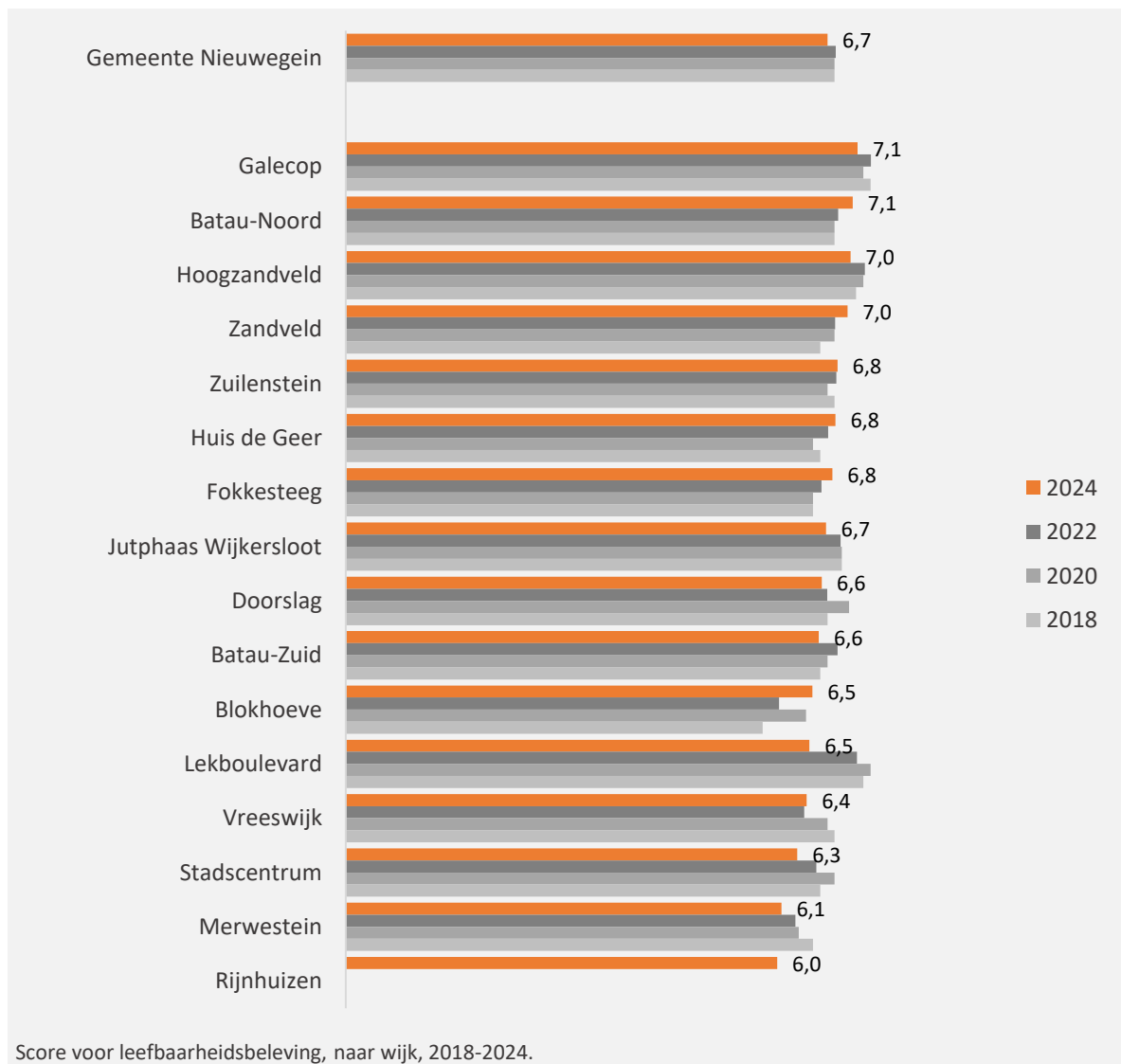
Leefbaarheid heeft betrekking op de woonkwaliteit van wijken, buurten of kernen in termen van fijn leven en prettig wonen in de eigen buurt. Het gaat vooral om de beleving van de leef- en woonomgeving, inclusief de aanwezigheid van voorzieningen in de buurt. Aspecten van leefbaarheid zijn de (onderhouds)staat van de openbare ruimte, de nabijheid van een aantal basisvoorzieningen (winkels, zorgvoorzieningen, etc.) en het woonklimaat.

Gemiddeld bedraagt de indicatorscore voor de gemeente Nieuwegein een 6,7, wat (nagenoeg) gelijk is aan de vorige metingen. De score voor de staat van de openbare ruimte is iets lager dan in 2022 (5,8 versus 6,0). De score voor voorzieningen is gelijk gebleven aan 2022 (7,5). Dit geldt ook voor de waardering van het woonklimaat (6,9).

Vergeleken met de andere indicatoren zijn de verschillen tussen inwonersgroepen als het gaat om de leefbaarheidsbeleving beperkt. Dat neemt niet weg dat laag opgeleiden (6,4) iets minder tevreden zijn dan gemiddeld.

Leefbaarheid en veiligheid vertonen een duidelijke samenhang. Inwoners die positiever zijn over de leefbaarheidsbeleving zijn dit ook over de veiligheidsbeleving.

Leefbaarheidsbeleving in de wijken

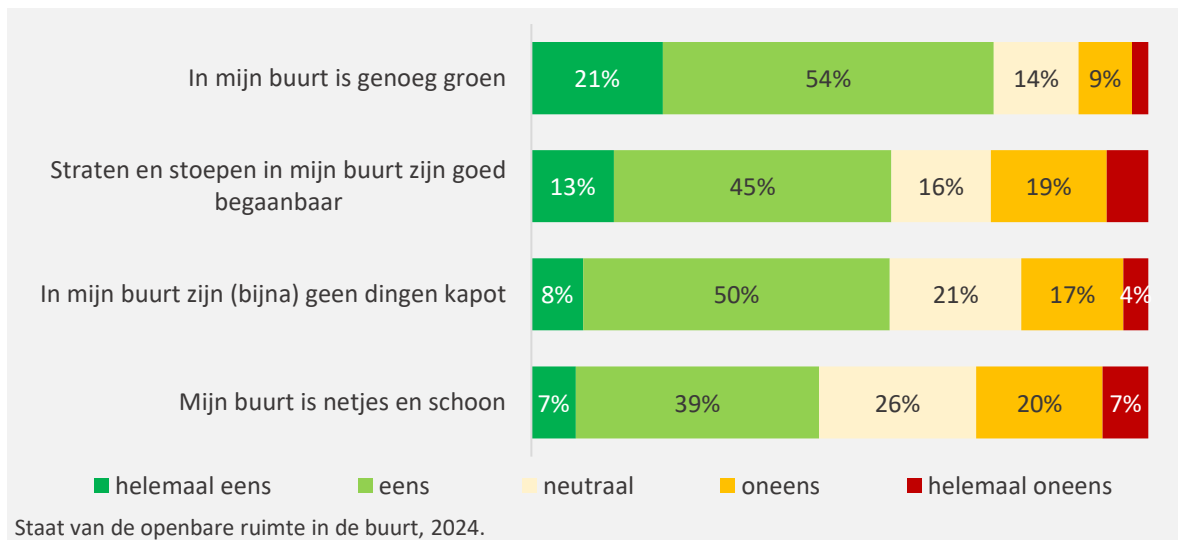

Score voor leefbaarheidsbeleving, naar wijk, 2018-2024.

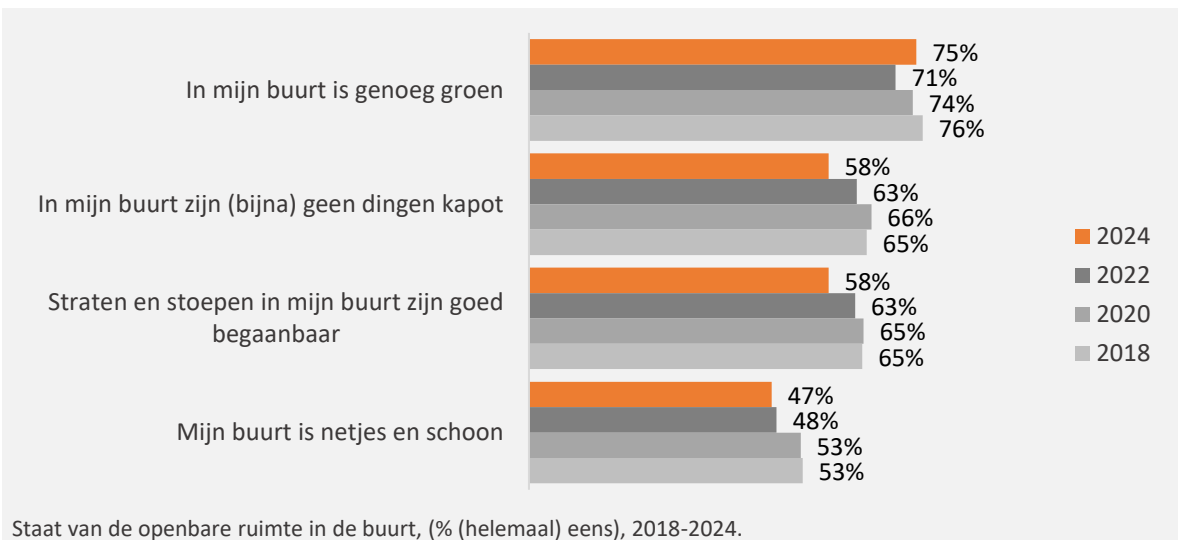
In de meeste wijken ligt de score voor de leefbaarheidsbeleving rond of iets onder het gemiddelde (tussen een 6,0 en een 7,1). Doorslag (6,6), Batau-Zuid (6,6), Blokhoeve (6,5), Lekboulevard (6,5), Vreeswijk (6,4), Stadscentrum (6,3), Merwestein (6,1) en Rijnhuizen (6,0) scoren onder gemiddeld. Galecop (7,1), Batau-Noord (7,1), Hoogzandveld (7,0) en Zandveld (7,0) hebben de hoogste scores, met name vanwege een grote tevredenheid over het aanbod van voorzieningen (resp. 7,8, 8,0, 8,3 en 7,8).

Over het algemeen scoren de meeste wijken nagenoeg gelijk met de vorige meting als het gaat om de leefbaarheidsbeleving. In Blokhoeve is de score dit jaar echter hoger (van 6,0 naar 6,5). In Batau-Noord (van 6,8 naar 7,1), Zandveld (van 6,8 naar 7,0) en Fokkesteeg (van 6,6 naar 6,8) is de score voor de leefbaarheidsbeleving ook gestegen in vergelijking met 2022. In Lekboulevard is de score voor de leefbaarheidsbeleving dit jaar gedaald (van 7,1 naar 6,5). De daling kan verklaart worden door de lagere score voor de staat van de openbare ruimte (4,5). Ook in Hoogzandveld (van 7,2 naar 7,0), Jutphaas Wijkersloot (van 6,9 naar 6,7), Batau-Zuid (van 6,8 naar 6,6), Stadscentrum (van 6,5 naar 6,3) en in Merwestein (van 6,3 naar 6,1) is de leefbaarheidsscore vergeleken met 2022 iets gedaald.

Staat van de openbare ruimte

De meeste inwoners van Nieuwegein zijn (zeer) tevreden over de hoeveelheid groen in hun buurt (75% (zeer) tevreden). Daarnaast is iets meer dan de helft van mening dat straten en stoepen in de buurt goed begaanbaar zijn of dat er weinig kapot is in de buurt (beide 58%). Over de mate waarin de buurt schoon is, is men iets minder tevreden: iets minder dan de helft is tevreden hierover (46%), maar een kwart laat zich in negatieve zin hierover uit (25% (zeer) ontevreden).

Men is minder positief over de buurt met betrekking tot het aandeel dingen dat kapot is (van 63% tevreden in 2022 naar 58% in 2024) en de begaanbaarheid van straten en stoepen (van 63% in 2022 naar 58% in 2024). De hoeveelheid groen wordt echter weer iets meer gewaardeerd dan in 2022 (van 71% naar 75%) en is daarmee op het niveau van 2020 en 2018 (resp. 74% en 76%). De mate waarin de buurt schoon is, is vergelijkbaar met 2022.

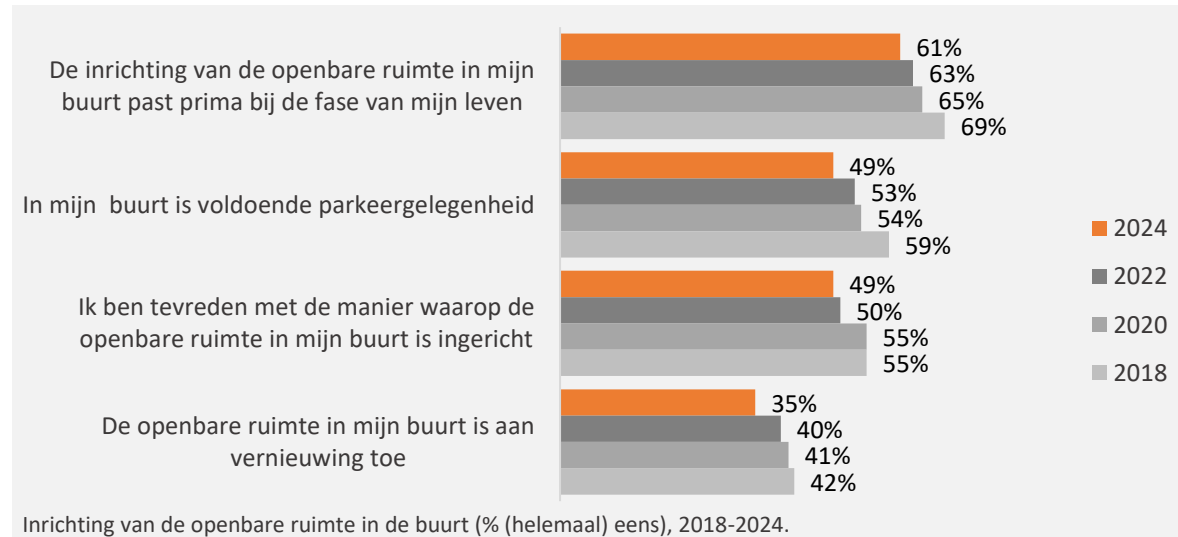

Inrichting van de openbare ruimte

Ook als het gaat over de inrichting van de buurt zijn de inwoners vaker tevreden dan ontevreden. Zo vindt 61% dat de inrichting van de openbare ruimte goed past bij de fase van hun leven en is circa de helft (ook) tevreden over de manier waarop de openbare ruimte in de buurt is ingericht (49%) en over de parkeergelegenheid (49%). Een derde van de inwoners is echter ook van mening dat de openbare ruimte in de buurt toe is aan vernieuwing (35%). Een vergelijkbaar aandeel (33%) vindt dat niet nodig.

Vergeleken met de vorige meting is de tevredenheid op alle punten iets afgenomen. Dit geldt het meest over de behoefte aan vernieuwing van de openbare ruimte in de buurt (van 40% in 2022 naar 35% in 2024).

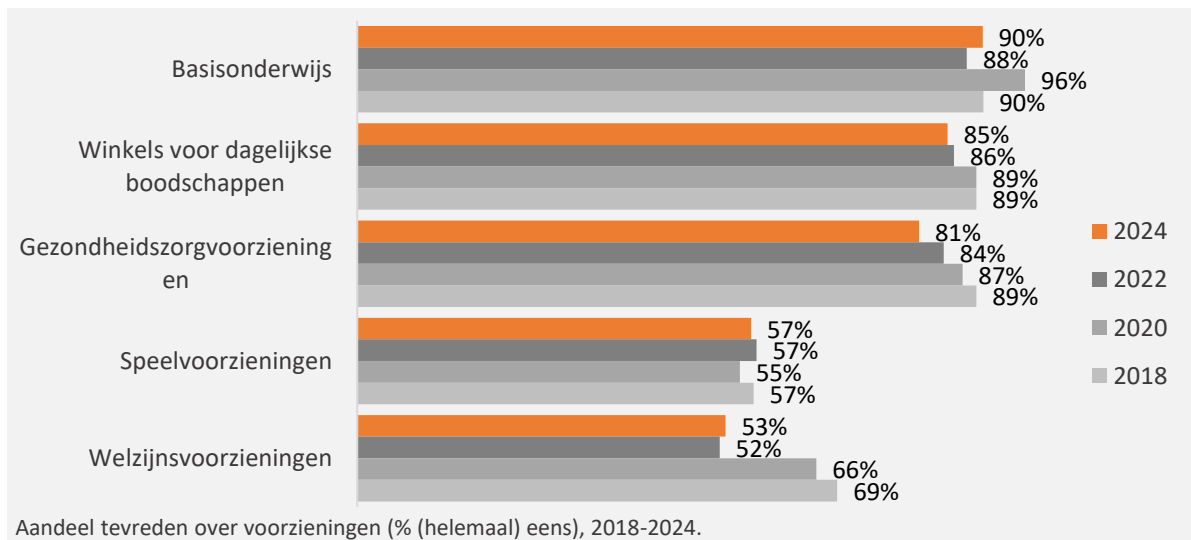
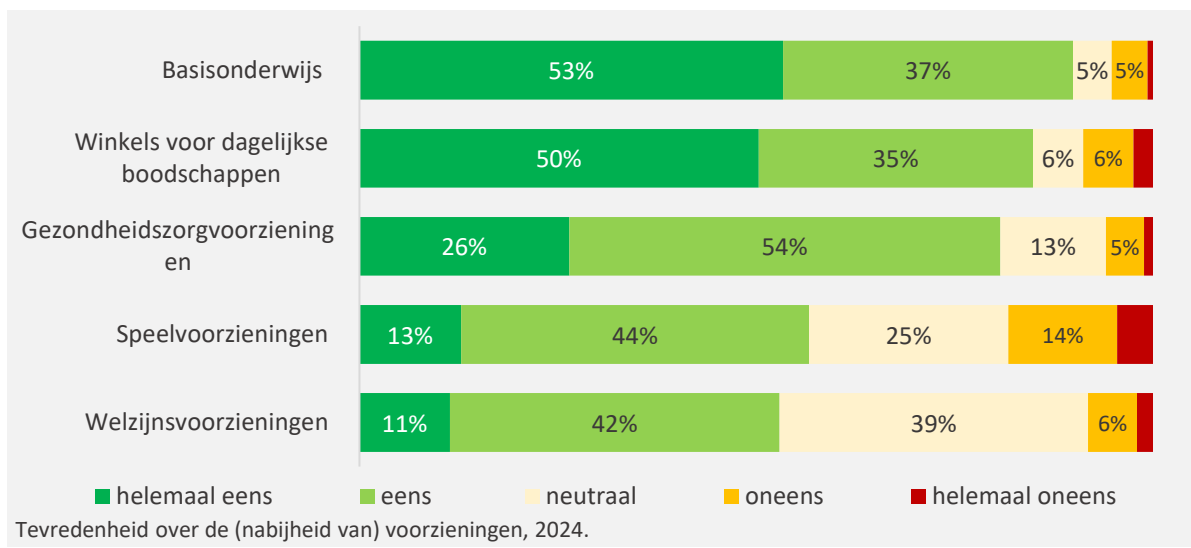

Staat en inrichting van de openbare ruimte

	Batau-Nrd	Batau-Zd	Blokhoeve	Doorslag	Fokkesteeg	Galecop	Hoog-zandveld	Huis de Geer	Jutphaas Wijkersloot	Lek-boulevard	Merwestein	Rijnhuizen	Stads-centrum	Vreeswijk	Zandveld	Zuilenstein
Staat van onderhoud:																
Begaanbare straten	+	-	++			+			-	--	-	+	+	--	+	
Staat van onderhoud		-	++		+	+			-	--	-		-		-	
Schoon		--	++		-	++		+	-	--	--	++	--	++	+	
Voldoende groen				+		+	++	++			--	-	--	+		
Inrichting openbare ruimte:																
voldoende parkeergelegenheid		--	++		-	++	--	++		+	++	++		--	-	
inrichting OR past bij levensfase	+					+					--	-	--			
tevreden over de inrichting OR	+		++	-		+	+	++		--	--		--		+	
OR is aan vernieuwing toe			--	++		--	+	-		++	++		++	--	+	

In bovenstaande tabel zijn de wijkverschillen weergegeven over het oordeel van inwoners over de staat van de openbare ruimte. Een + of – geeft een afwijking van tenminste 5% van het gemiddelde van Nieuwegein aan en een ++ of - - een afwijking van 10% of meer. Net als in 2020 en 2022 zijn de inwoners van Galecop, Blokhoeve en Huis de Geer het meest positief over de staat en inrichting van de openbare ruimte. In Batau-Zuid, Lekboulevard, Merwestein en Stadscentrum zijn de inwoners minder positief dan gemiddeld. Als het gaat om de aanwezigheid van parkeergelegenheid dan zijn inwoners van Merwestein en Lekboulevard wel positiever dan gemiddeld.

Voorzieningen in de buurt

Het overgrote deel van de inwoners vindt dat basisonderwijs (90%) voldoende nabij is. Ook over de nabijheid van winkels voor dagelijkse boodschappen (85%) en zorgvoorzieningen (81%) is men over het algemeen (zeer) te spreken. Iets minder tevreden zijn de inwoners over de nabijheid van de speelvoorzieningen voor kinderen (57%) en welzijnsvoorzieningen (53%).

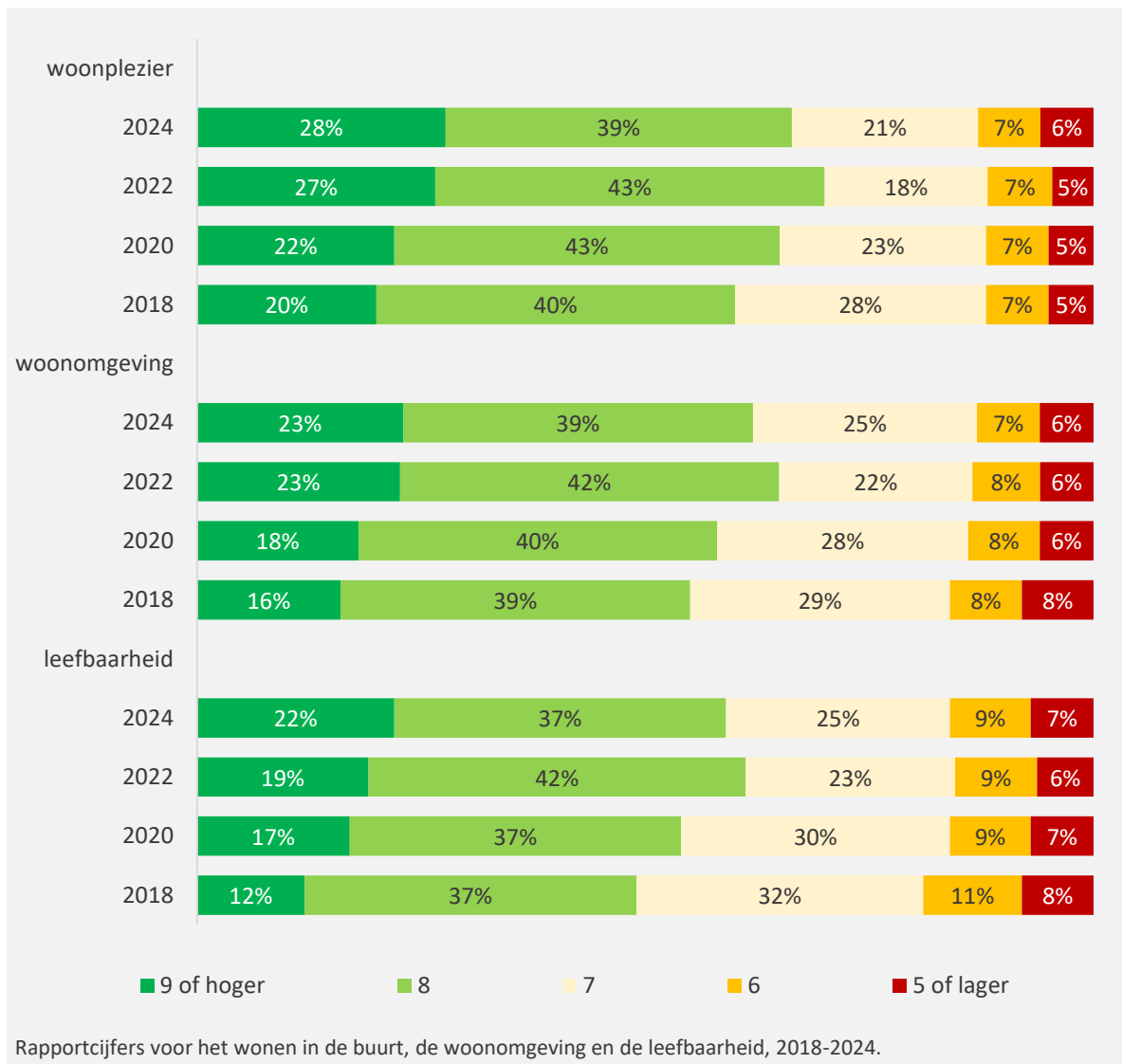
Vergeleken met de vorige meting in 2022 zijn de verschuivingen beperkt. Op langere termijn bezien zijn inwoners steeds minder te spreken over de gezondheidszorgvoorzieningen (van 89% in 2018 naar 81% in 2024) en, zij het in mindere mate, ook over de winkels voor dagelijkse boodschappen (van 89% in 2018 en 2020 naar 85% in 2024). Over de welzijnsvoorzieningen zijn inwoners in 2020 (66%) en 2018 (69%) veel positiever gestemd dan in 2022 (52%) en 2024 (53%).

Voorzieningen in de buurt

	Batau-Nrd	Batau-Zd	Blokhoeve	Doorslag	Fokkesteeg	Galecop	Hoogzandveld	Huis de Geer	Jutphaas Wijkersloot	Lekboulevard	Merwestein	Rijnhuizen	Stadscentrum	Vreeswijk	Zandveld	Zuilenstein
Winkels voor dagelijkse boodschappen	++	+	--	-		+	++	--	++	++		--	+	--	+	+
Basisonderwijs	++	+	--	--		++		--	-	++	--	--	++	+	-	+
Gezondheidszorgvoorzieningen		-	--		++		++			++	-	--	--	-	+	++
Welzijnsvoorzieningen	++	-	--				++			++	--	--	--	+	+	+
Speelvoorzieningen	-	+	++	--			--	+	+	-	--	-	--	++		+

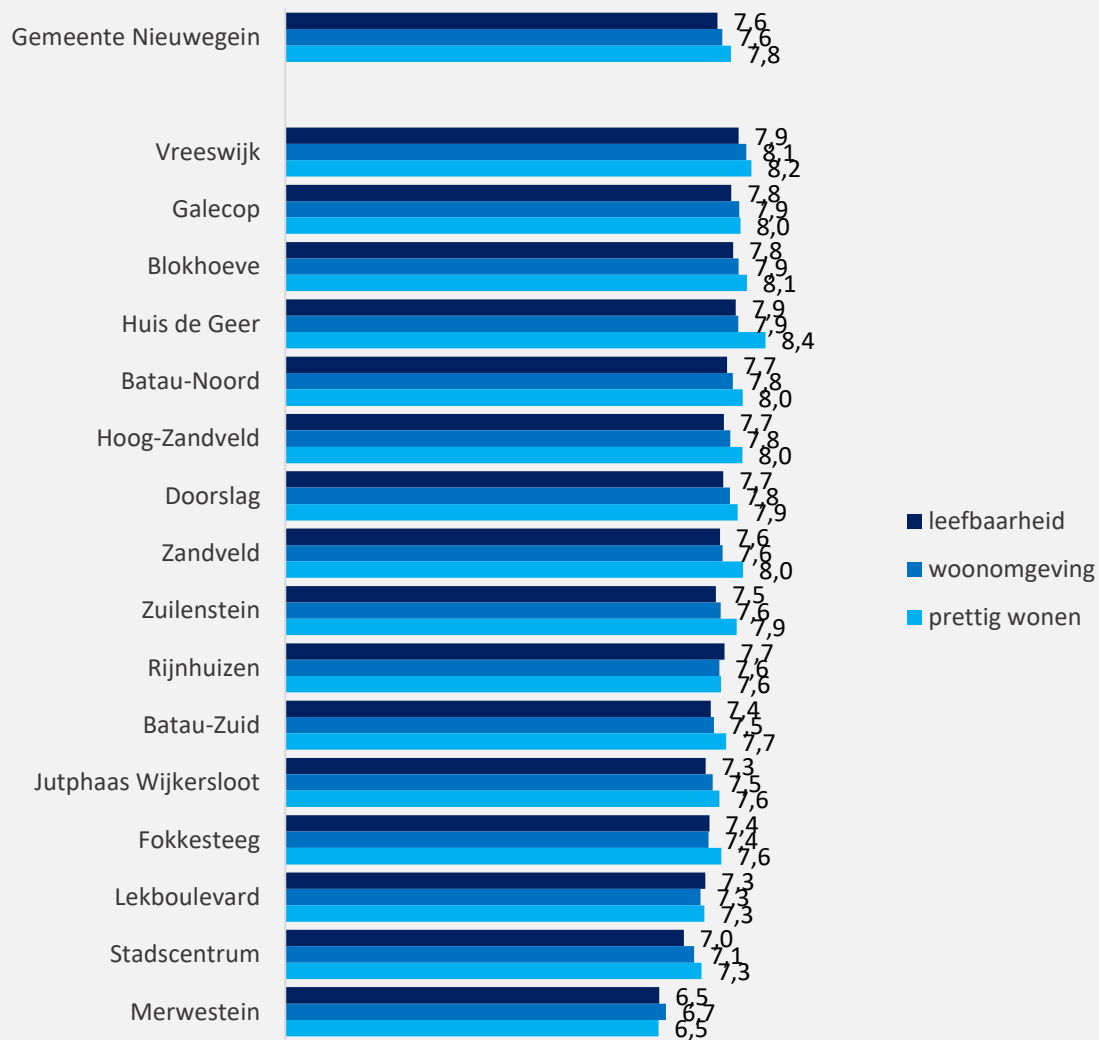
In de tabel zijn de wijkverschillen weergegeven waarvan het aandeel inwoners positief of negatief afwijkt van het gemiddelde (+ of -: afwijking van ca 5% van het gemiddelde van de gemeente, ++ of - -: afwijking van ca 10% of meer van het gemiddelde van de gemeente). Inwoners van Batau-Noord, Lekboulevard, Hoogzandveld en Zuilenstein zijn meer dan gemiddeld tevreden over de nabijheid van nagenoeg alle voorzieningen. Inwoners van Batau-Noord, Lekboulevard en Hoogzandveld zijn wel minder tevreden over de speelvoorzieningen. De inwoners van Blokhoeve, Rijnhuizen, Merwestein, Doorslag en Huis de Geer zijn (veel) minder tevreden dan gemiddeld. Dit geldt voor Blokhoeve en Huis de Geer echter niet voor speelvoorzieningen. Inwoners van Stadscentrum zijn meer dan gemiddeld tevreden over winkels voor dagelijkse boodschappen en de aanwezigheid van basisonderwijs, maar minder over de andere voorzieningen. In Vreeswijk is men meer dan gemiddeld tevreden over het basisonderwijs, de welzijnsvoorzieningen en de speelvoorzieningen maar minder dan gemiddeld over de winkels voor dagelijkse boodschappen en de gezondheidszorgvoorzieningen.

Het leven en wonen in de gemeente Nieuwegein wordt in het algemeen positief gewaardeerd. Ruim 80% van de inwoners waardeert zowel het woonplezier en de woonomgeving als de leefbaarheid in de gemeente met een 7 of hoger, meer dan de helft geeft minimaal een 8.

Gemiddeld levert dat voor het woonplezier een rapportcijfer op van een 7,6, evenals voor de leefbaarheid. De woonomgeving krijgt een 7,8 als gemiddeld rapportcijfer. Deze cijfers zijn een fractie lager dan in 2022 maar vergelijkbaar met 2020 en 20118.

Woonklimaat

Rapportcijfers voor het woonklimaat, naar wijk, 2024.

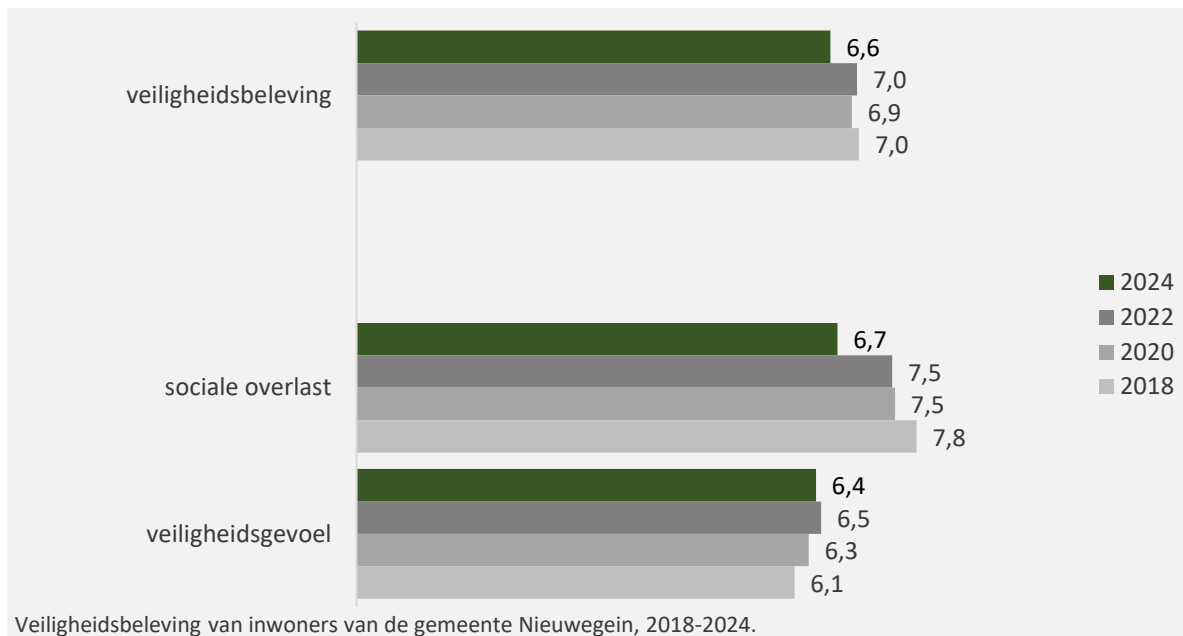
In deze grafiek zijn de rapportcijfers weergegeven voor het wonen in de buurt, voor de woonomgeving en voor de leefbaarheid. Deze cijfers over het woonklimaat bepalen mede de score voor de leefbaarheidsbeleving.

In Vreeswijk, Galecop, Blokhoeve, Huis de Geer, Batau-Noord, Hoog-Zandveld en Doorslag worden de aspecten van het woonklimaat in de wijk positiever beoordeeld dan gemiddeld. De inwoners van Merwestein zijn veel minder tevreden over het woonklimaat (woonomgeving 6,7, woonplezier 6,5 en leefbaarheid 6,5). In mindere maten blijven de overige wijken iets achter bij het gemiddelde, maar hier liggen de gemiddelde cijfers boven de 7.

- Veiligheidsbeleving
- Veiligheidsbeleving in de wijken
- Sociale overlast
- Veiligheidsgevoel
- Rapportcijfers veiligheid in de buurt
- Maatschappelijk onbehagen
- Veiligheid op internet

Veiligheidsbeleving

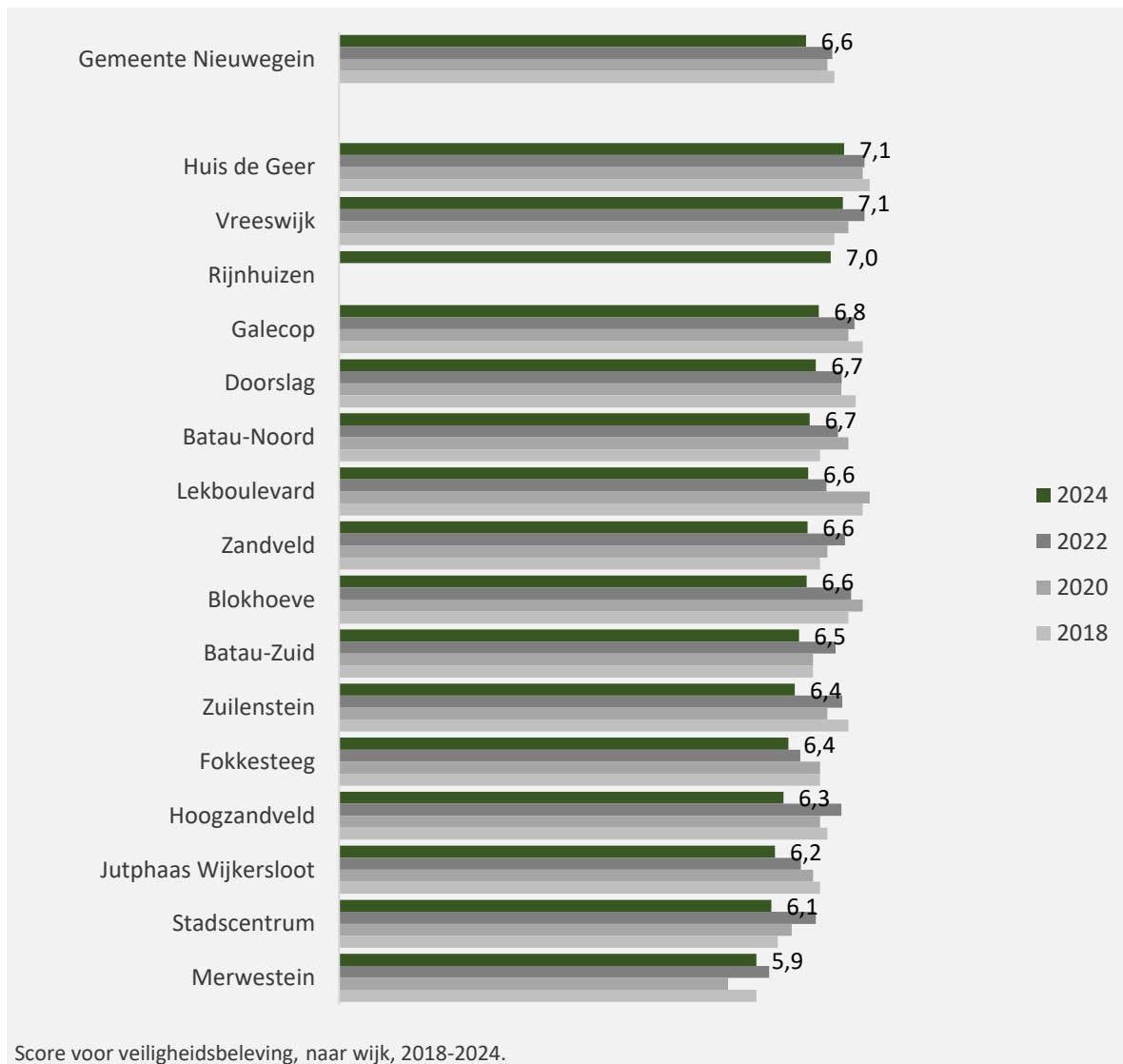

Ook de beleving van veiligheid zegt iets over de kwaliteit van buurten, wijken of kernen. Daarbij wordt gekeken naar de mate van sociale overlast door buurtgenoten en het gevoel van (on)veiligheid in de buurt.

De score voor de veiligheidsbeleving komt voor Nieuwegein uit op een 6,6, wat een fractie lager is dan alle voorgaande metingen (resp. 7,0 in 2018, 6,9 in 2020 en 7,0 in 2022). Dit komt met name door een flinke toename in de sociale overlast (van 7,5 in 2022 naar 6,7 in 2024). Het veiligheidsgevoel is vrijwel gelijk gebleven ten opzichte van 2022 (van 6,5 in 2022 naar 6,4 in 2024).

Jongeren tussen de 18 en 29 jaar en volwassenen tussen de 45 en 64 ervaren relatief meer sociale overlast (resp. 6,3 en 6,4) terwijl ouderen relatief minder sociale overlast ervaren (7,3). Eenoudergezinnen ervaren eveneens meer sociale overlast (6,3).

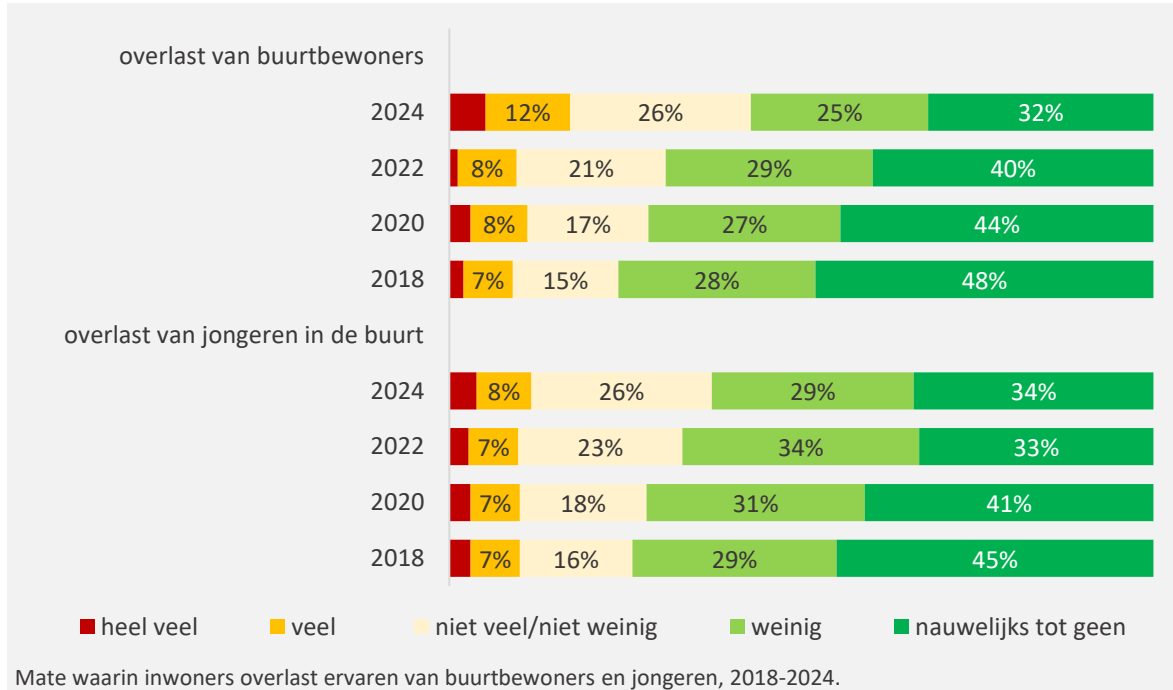
Veiligheidsbeleving in de wijken

Score voor veiligheidsbeleving, naar wijk, 2018-2024.

Huis de Geer, Vreeswijk (beide 7,1), Rijnhuizen (7,0) en Galecop (6,8) laten de hoogste scores zien voor de veiligheidsbeleving. De laagste scores zijn voor Merwestein (5,9), Stadscentrum (6,1), Jutphaas Wijkersloot (6,2) en Hoogzandveld (6,3).

In alle wijken is de veiligheidsbeleving gedaald. Dit geldt het sterkst voor Hoogzandveld (van 7,1 naar 6,3), Zuilenstein (van 7,1 naar 6,4) en Blokhoeve (van 7,2 naar 6,6).

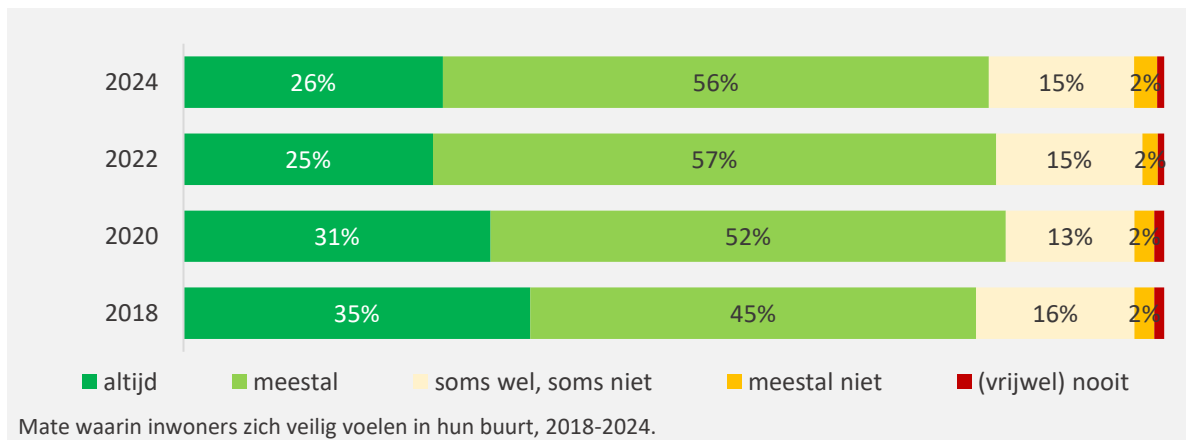

Bijna zes op de tien inwoners hebben weinig tot geen last van hun buurtbewoners (57%) of meer specifiek van jongeren (63%). Dat neemt niet weg dat circa 17% juist (heel) veel overlast van buurtbewoners ervaart en 10% van jongeren. De overlast door buurtbewoners en in mindere mate door jongeren neemt ieder jaar iets toe.

In Stadscentrum (25% (heel) veel), Jutphaas Wijkersloot (23%), Zuilenstein (22%), Hoogzandveld (21%) en Fokkesteeg (20%) wordt veruit de meeste overlast van buurtbewoners ervaren. In Zandveld en Huis de Geer is de overlast van buurtbewoners het laagst (beide 8%).

Inwoners van Stadscentrum (29%) en Merwestein (20%) ervaren de meeste overlast van jongeren. In Rijnhuizen (2%), Vreeswijk (4%), Huis de Geer (eveneens 4%), Lekboulevard (6%), Doorslag (7%) en Blokhoeve (eveneens 7%) wordt de minste overlast door jongeren ervaren. In de andere wijken ligt dit aandeel rond het gemiddelde.

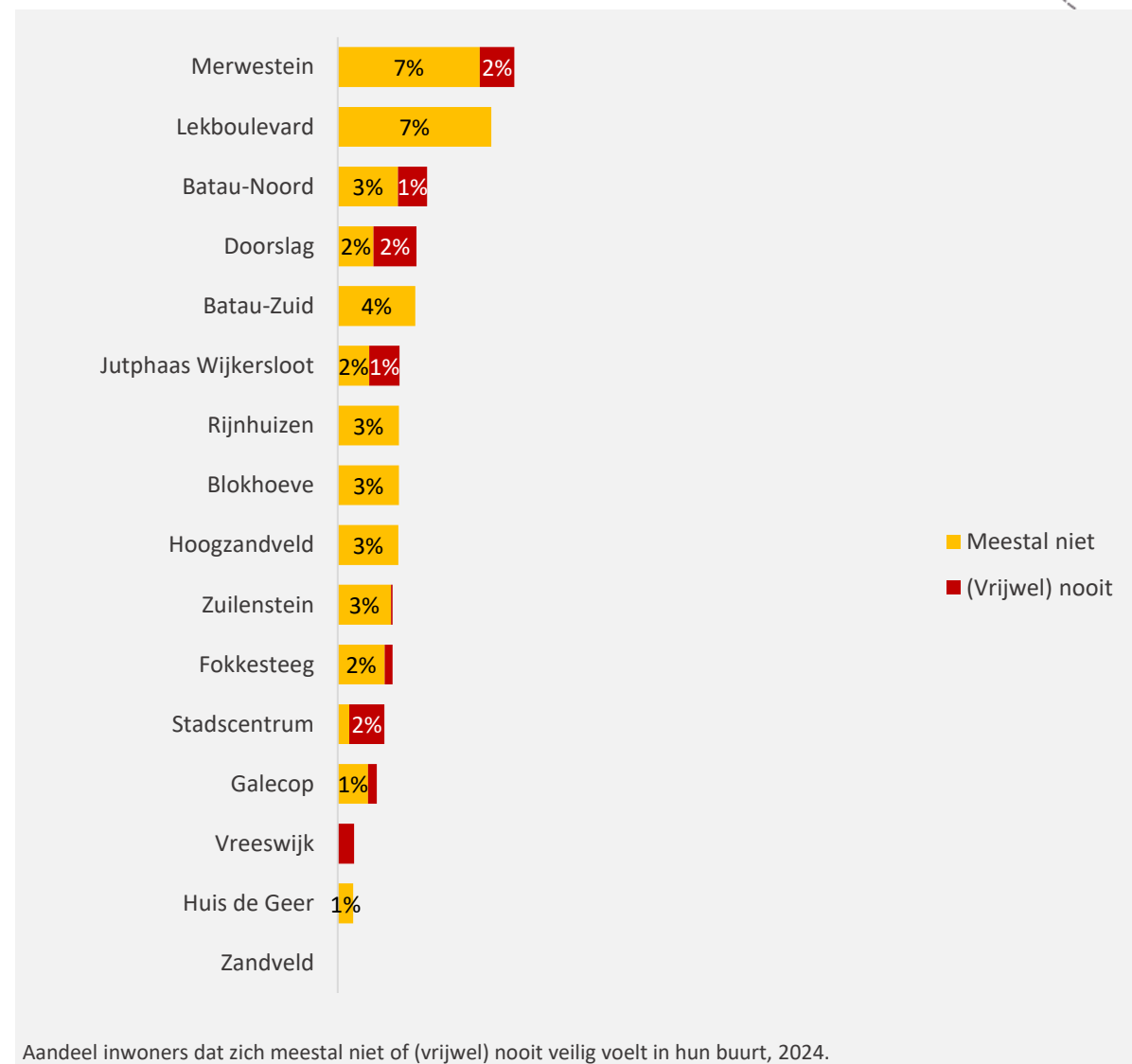
Veiligheidsgevoel

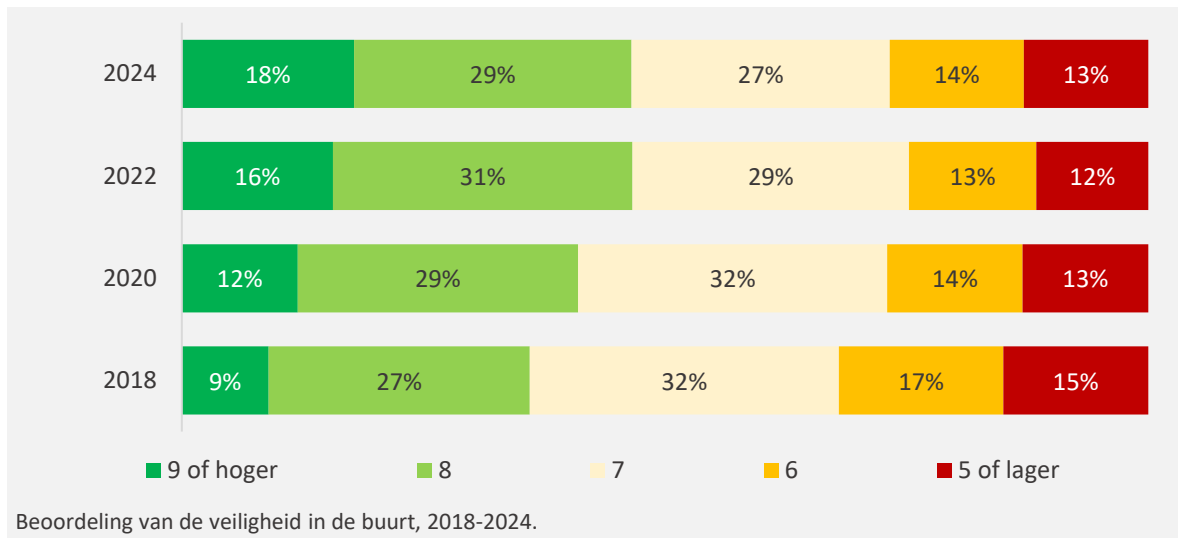
Veruit de meeste inwoners van Nieuwegein (82%) voelen zich altijd (26%) of meestal (56%) veilig in hun buurt; 18% voelt zich niet altijd veilig, waarvan 1% (vrijwel) nooit. De cijfers lijken sterk op die van 2022.

In Merwestein voelen inwoners zich vaker dan gemiddeld onveilig: 9% voelt zich hier meestal niet of (vrijwel) nooit veilig. Ook in Lekboulevard is dit aandeel relatief hoog (7%). In de andere wijken is het aandeel erg klein. In Zandveld voelt vrijwel niemand zich niet veilig.

Het gevoel van onveiligheid kan te maken hebben met sociale onveiligheid, maar kan ook ingegeven worden door bijvoorbeeld de verkeersonveiligheid.

Rapportcijfer voor veiligheid in de buurt

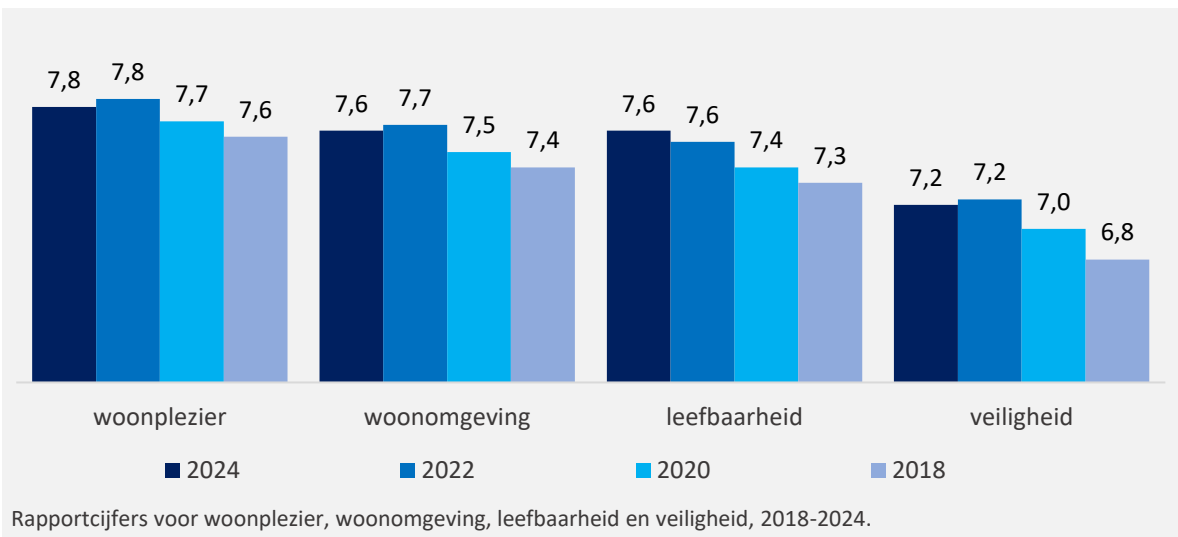

Drie kwart van de inwoners geeft een 7 of hoger voor de veiligheid (74%) en iets meer dan één op de tien vindt dit een onvoldoende waard (13%). Vergeleken met 2022 zijn de cijfers nagenoeg gelijk.

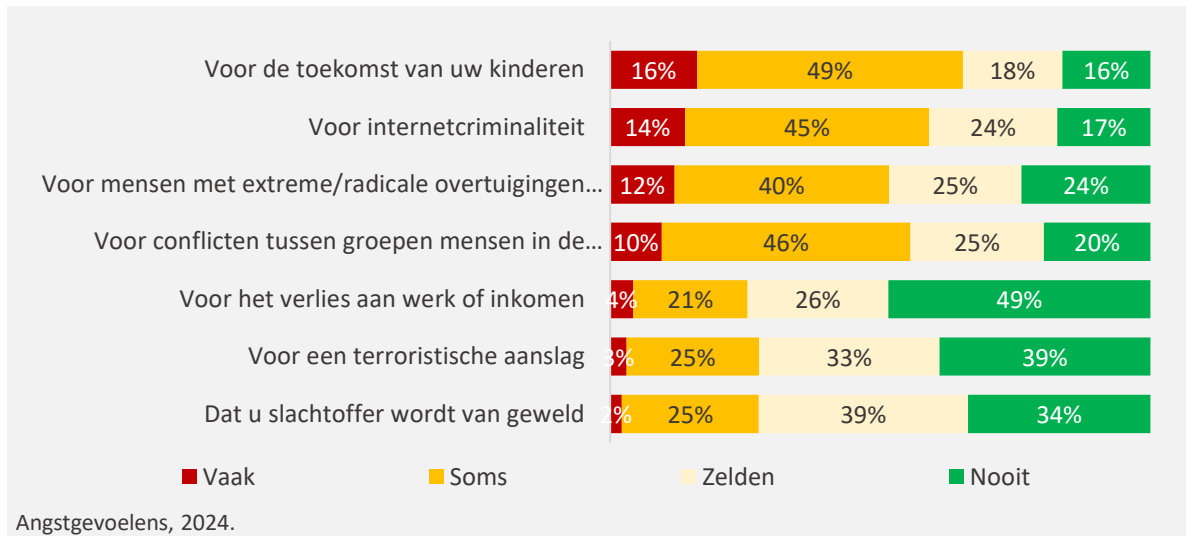
Gemiddeld levert dat een rapportcijfer van 7,2 op wat vergelijkbaar is met de meting van 2022 (7,2). In Vreeswijk (7,7), Huis de Geer en Galecop (beide 7,5) liggen de cijfers iets hoger dan gemiddeld. In Merwestein (6,1), Stadscentrum (6,7) en Jutphaas Wijkersloot (6,9) wordt de veiligheid lager beoordeeld,

Let wel: dit rapportcijfer voor veiligheid is niet hetzelfde als de indicatorscore voor de veiligheidsbeleving (die gebaseerd is op meerdere aspecten, waarvan dit rapportcijfer er één is).

Als de rapportcijfers voor de leefbaarheid en veiligheid in de buurt naast elkaar worden gezet, dan is te zien dat het gemiddelde rapportcijfer voor veiligheid in de buurt lager is dan de cijfers voor het woonklimaat en de leefbaarheid, maar het is nog altijd een voldoende.

Maatschappelijk onbehagen

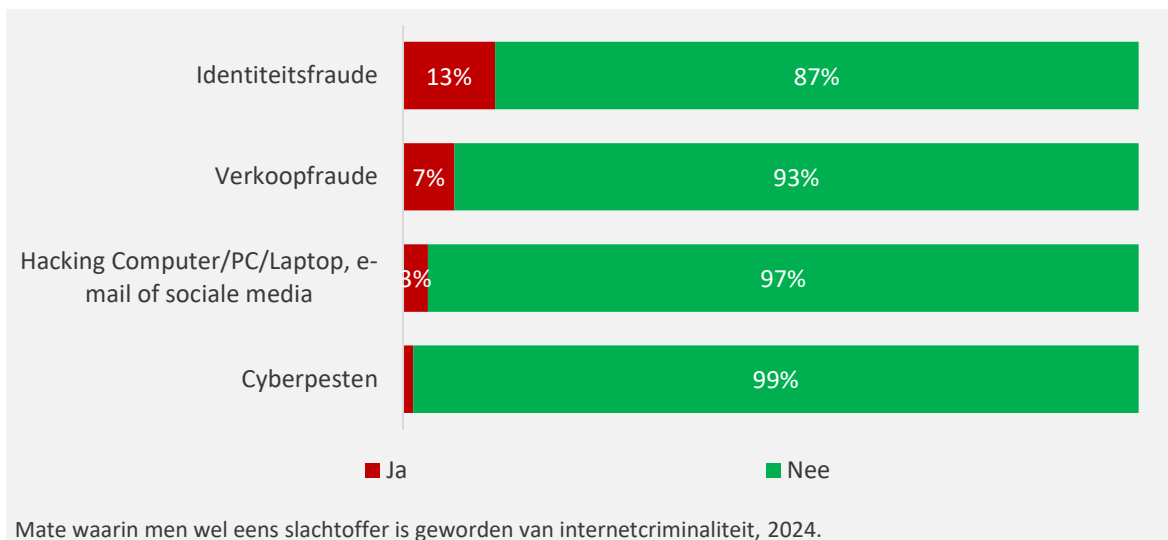

Als de inwoners een lijst met mogelijke ontwikkelingen of scenario's wordt voorgelegd met de vraag of men hier wel eens bang voor is, dan blijkt dat men zich het meest zorgen maakt over de toekomst van de kinderen (65% is hier vaak of soms bang voor) en over internetcriminaliteit (59%).

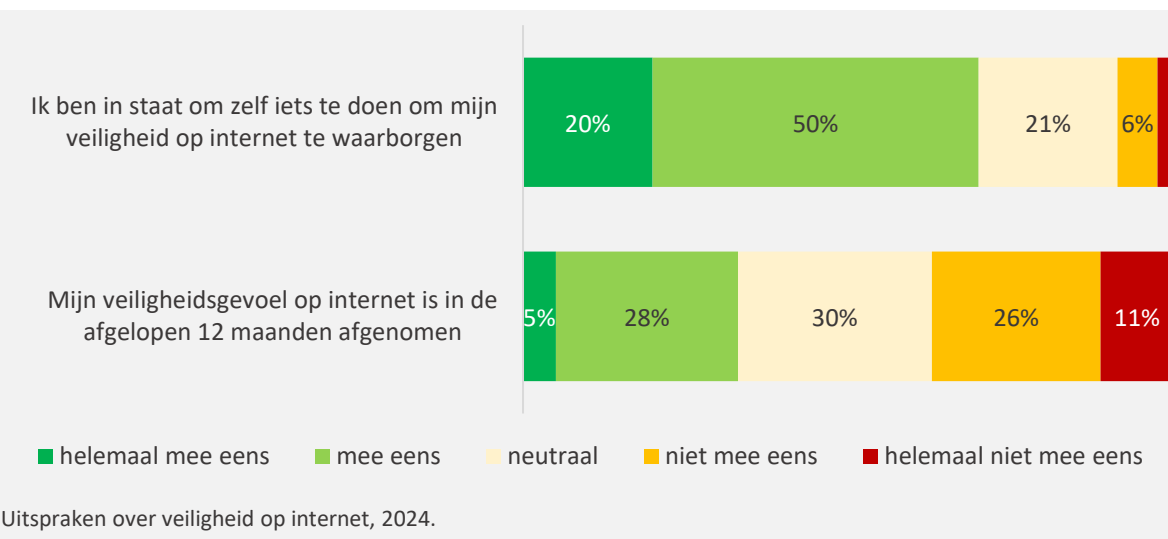
Daarnaast is iets meer dan de helft wel eens bang voor conflicten tussen groepen mensen in de samenleving (56%) en voor mensen met een extreme of radicale overtuiging (52%). Voor meer concrete dreigingen als het verlies van werk en inkomen (25%), een terroristische aanslag (28%) of slachtoffer worden van geweld (28%) is circa een kwart wel eens bang.

De angst voor de meeste voorgelegde scenario's is sinds 2020 toegenomen. Dit geldt met name voor de angst voor conflicten tussen groepen mensen in de samenleving en voor mensen met extreme/radicale overtuigingen. De angst voor internetcriminaliteit en het verlies van werk en inkomen is vergeleken met 2022 iets gedaald.

Veiligheid op internet

De afgelopen twaalf maanden is iets meer dan één op de tien inwoners (13%) het slachtoffer geworden van identiteitsfraude. Daarna komen verkoopfraude en hacking van de computer of de laptop het meest voor (resp. 7% en 3%). Identiteitsfraude is ten opzichte van voorgaande metingen gestegen (van 4% in 2020, 6% in 2022 naar 13% in 2024). Cyberpesten komt nagenoeg niet voor (1%) en is gelijk gebleven aan de vorige meting. Internetcriminaliteit komt het meeste voor onder jongeren, het gaat dan vooral om verkoopfraude (16%).

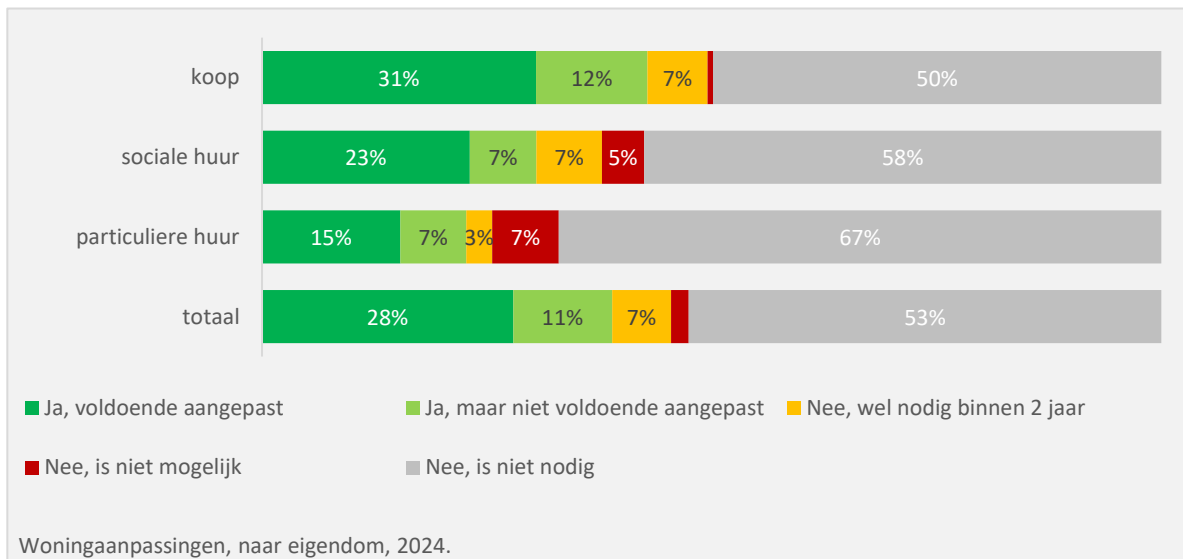
Over de ontwikkeling van de veiligheid op internet verschillen de meningen. Zo denkt 33% van de inwoners dat de veiligheid op internet de afgelopen twaalf maanden is afgenomen, terwijl 37% denkt dat dit niet het geval is. De meeste inwoners (70%) denken dat ze zelf in staat zijn om hun veiligheid op internet te waarborgen. Een klein aandeel (7%) geeft aan hiertoe niet in staat te zijn.

Ouderen (46%) vinden vaker dat het veiligheidsgevoel op internet daalt, onder jongeren tot 30 jaar (25%) en inwoners tot 45 jaar (26%) is dat gevoel veel minder sterk. Jongeren tot 30 jaar en inwoners tot 45 jaar zijn vaker overtuigd dat zij in staat zijn om zelf iets te doen om hun veiligheid op internet te waarborgen (resp. 79% en 78%).

- Woningaanpassingen
- Dienstverleningen en regelingen om passend te wonen

Woningaanpassingen

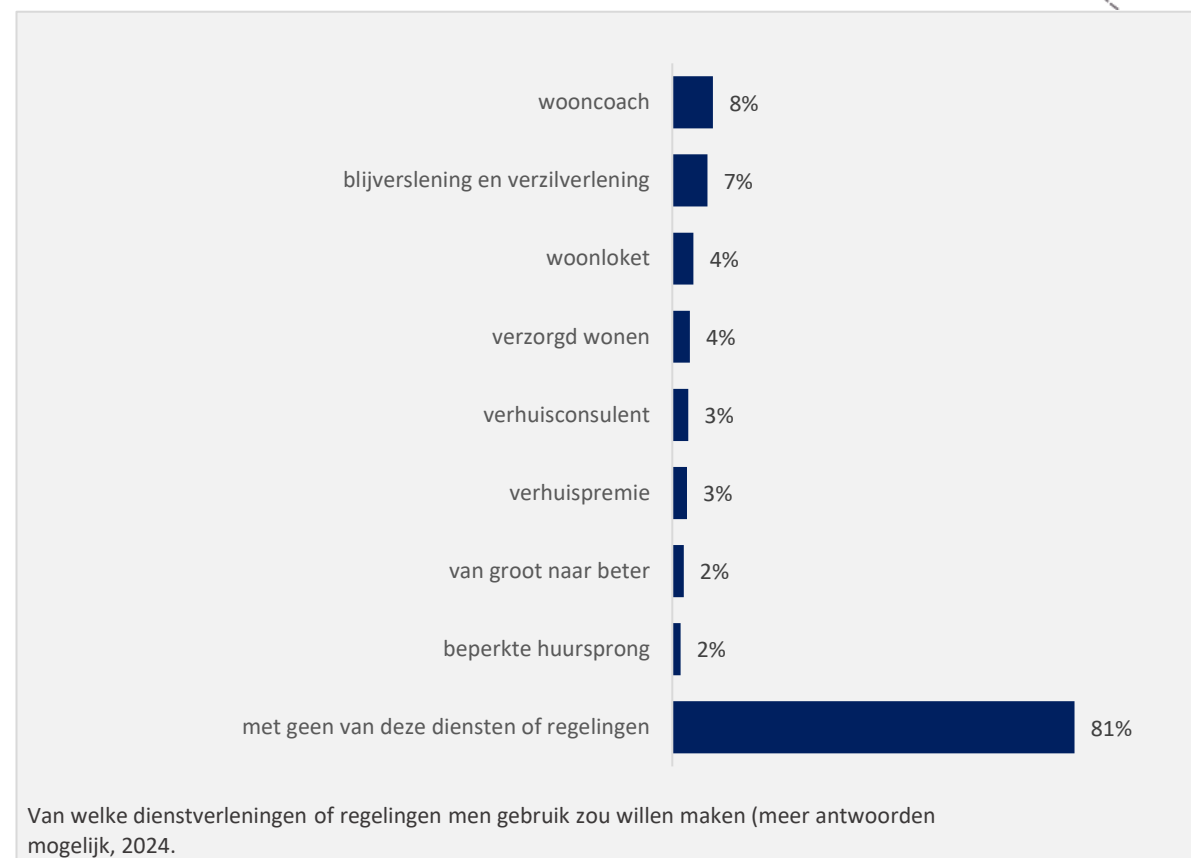
De meeste respondenten wonen in een eigen woning (71%). Daarnaast woont een kwart (24%) in een sociale huurwoning en 5% huurt van een particuliere verhuurder.

De respondenten is gevraagd of men in de huidige woning aanpassingen heeft gedaan en of deze toereikend zijn. Van alle woningen zijn vier op de tien woningen aangepast (39%). In de meeste gevallen (28%) zijn er voldoende aanpassingen gedaan, 11% geeft aan dat de woning nog niet voldoende is aangepast. Iets meer dan de helft van de respondenten (53%) geeft aan dat er geen aanpassingen zijn gedaan, maar dat dat ook niet nodig is. Daarnaast zegt 7% dat er nog niets is aangepast maar dat binnen twee jaar aanpassingen nodig zijn. Een klein aandeel (2%) denkt dat de noodzakelijke aanpassingen in de huidige woning niet mogelijk zijn en dat men daarom overweegt om te verhuizen. Dit aandeel is groter onder huurders van een particuliere huurwoning (7%). Eigenaren geven meer dan gemiddeld aan dat de woning voldoende is aangepast (31%).

De respondenten die verwachten te moeten verhuizen omdat de benodigde aanpassingen in de huidige woning niet kunnen worden gerealiseerd, is gevraagd naar welk type appartement de voorkeur uitgaat. Iets meer dan één op de vijf verhuist bij voorkeur naar een appartement met lift geschikt voor 55-plussers die geen zorg nodig hebben (22%), 19% geeft de voorkeur aan een appartement in een gemengd complex en 11% geeft de voorkeur aan een appartement voor ouderen met de mogelijkheid om gebruik te maken van zorg- en gemaksdiensten. Een groter aandeel (41%) heeft geen voorkeur of wil verhuizen naar een andere woning dan de genoemde appartementen.

Dienstverleningen en regelingen om passend te wonen

De respondenten is gevraagd met welke dienstverlening en/of regelingen om passend te wonen men bekend is. Acht op de tien inwoners geven aan geen van de diensten of regelingen te kennen (79%). Bijna één op de tien inwoners is bekend met de regeling 'van groot naar beter', de wooncoach en met het woonloket (alle 8%).

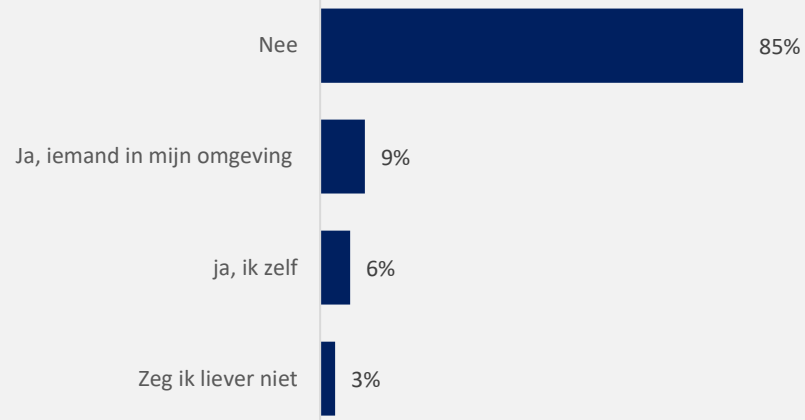
Acht op de tien inwoners willen geen gebruik maken van een van de diensten of regelingen om passend te wonen (81%). Bijna één op de tien zou gebruik willen maken van de wooncoach (8%), gevolgd door de 'blijverslening en verzilvering' (7%). De overige diensten en regelingen genieten minder belangstelling.

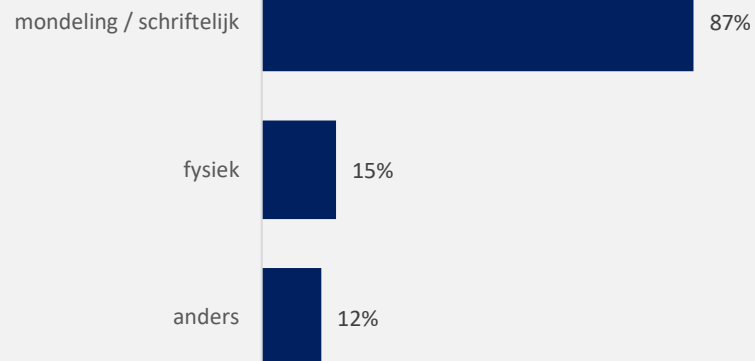
- Ervaringen met racisme en/of discriminatie

Ervaringen met racisme en/of discriminatie

Of inwoners van Nieuwegein te maken krijgen met racisme en/of discriminatie, 2024.

Op welke manier inwoners van Nieuwegein racisme en/of discriminatie ervaren (meer antwoorden mogelijk) (n = 234), 2024.

Ruim acht op de tien hebben niet te maken gehad met racisme en/of discriminatie (85%). Circa één op de tien heeft ervaren dat iemand in hun omgeving te maken kreeg met racisme en/of discriminatie en 6% heeft dit zelf ervaren.

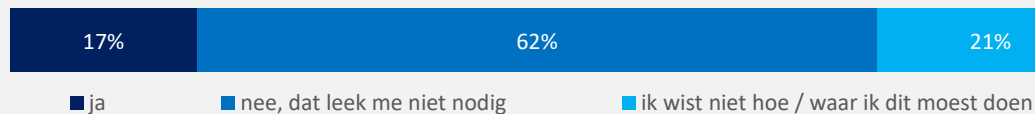
Bij de overgrote meerderheid ging het daarbij om een mondelinge of schriftelijke ervaring met racisme en/of discriminatie (87%) en bij nog eens één op de zeven om een fysieke ervaring (15%). Iets meer dan één op de tien heeft op een andere manier met racisme en/of discriminatie te maken gehad. Hierbij worden verschillende vormen genoemd zoals uitsluiting, negeren, treiteren of extra controle door politie.

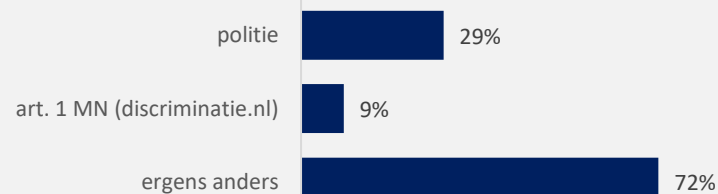
Ervaringen met racisme en/of discriminatie

Waar de racisme en/of discriminatie volgens men mee te maken heeft (n = 235), 2024.

Of men hier melding gedaan van heeft (n gewogen = 291 & n ongewogen = 249), 2024.

Waar men de melding van racisme en/of discriminatie gedaan heeft (n = 86), (meer antwoorden mogelijk), 2024.

De meeste inwoners die ervaring hebben met racisme geven aan dat dit te maken heeft met afkomst (65%). Volgens iets meer dan één op de vijf hangt dit samen met godsdienst (23%), geslacht (22%) of seksuele geaardheid (22%). In iets mindere mate wordt ook gedrag genoemd (16%), en daarna volgen een handicap (9%) of kleding (8%). Een klein aandeel noemt geen specifieke reden (6%). Onder anders namelijk (14%) wordt voornamelijk leeftijd genoemd, maar ook gewicht, uiterlijk of psychische kwetsbaarheid.

Het merendeel van de inwoners die ervaring hebben met racisme en/of discriminatie heeft hier geen melding van gedaan (83%). Iets meer dan zes op de tien vonden dit niet nodig (62%) en één op de vijf wist niet hoe/waar ze deze melding moesten doen (21%). Circa één op de zes heeft hier wel melding van gedaan (17%). In de open antwoorden bij de optie 'anders' geven inwoners aan dat er toch niets gedaan wordt als men het voorval meldt, dat de persoon over wie het ging zelf actie heeft ondernomen of niet wilde dat het gemeld werd of dat het zelf opgelost kon worden.

Drie op tien inwoners die een melding hebben gemaakt hebben dit gedaan bij de politie (29%) en één op de tien bij art. 1 MN (discriminatie.nl). Het merendeel van de inwoners hebben dit echter op een andere manier gedaan (72%) zoals school, de werkgever/HR-afdeling, de gemeente, BOA of wijkagent.

- Sociale kracht – cijfers per wijk
- Sociale kracht – cijfers per buurt

Sociale kracht per wijk: overzicht van de scores

	Batau Noord	Batau Zuid	Blokhoeve	Doorslag	Fokkesteeg	Galecop	Hoogzandveld	Huis de Geer	Jutphaas Wijkersloot	Lekboulevard	Merwestein	Rijnhuizen	Stadscentrum	Vreeswijk	Zandveld	Zuilenstein
Zelfredzaamheid	7,9	7,7	8,2	7,9	7,8	8,0	8,2	8,6	7,7	8,1	7,4	7,8	7,9	8,0	7,9	7,8
2022	8,2	8,0	8,1	7,8	7,9	7,8	8,1	8,2	7,7	7,8	7,5		7,9	7,7	8,1	7,9
Participatie	6,8	7,3	7,9	7,2	7,6	6,4	7,3	8,1	7,5	6,7	7,2	8,1	7,9	7,9	8,2	7,1
2022	7,5	7,7	8,4	6,8	7,6	7,0	7,3	7,0	7,2	5,8	7,8		7,4	6,5	8,1	7,3
Eenzaamheid	7,6	7,6	8,5	7,7	7,7	7,9	8,6	8,7	7,3	8,5	6,5	6,6	6,7	8,1	7,8	7,8
2022	8,0	8,3	7,2	7,5	8,0	7,9	8,0	8,5	7,3	7,4	6,5		7,8	7,9	8,2	8,2
Financiële zelfredzaamheid	7,5	7,2	7,9	7,4	7,5	7,5	8,0	8,2	7,3	7,2	7,0	7,2	7,6	7,9	7,3	7,5
2022	7,7	7,4	8,0	7,4	7,6	7,3	7,6	7,5	7,1	7,3	7,0		7,5	7,3	7,4	7,5
Sociale samenhang in de buurt	5,8	5,5	5,6	5,9	5,4	5,3	5,9	6,5	5,2	5,8	4,9	5,1	4,3	6,1	5,1	5,7
2022	5,7	5,8	5,3	5,8	5,7	5,6	5,6	6,3	5,5	5,7	4,5		5,2	6,0	6,1	6,0
Leefbaarheid	7,1	6,6	6,5	6,6	6,8	7,1	7,0	6,8	6,7	6,5	6,1	6,0	6,3	6,4	7,0	6,8
2022	6,8	6,8	6,0	6,7	6,6	7,3	7,2	6,7	6,9	7,1	6,3		6,5	6,4	6,8	6,8
Veiligheid	6,7	6,5	6,6	6,7	6,4	6,8	6,3	7,1	6,2	6,6	5,9	7,0	6,1	7,1	6,6	6,4
2022	7,1	7,0	7,2	7,1	6,5	7,3	7,1	7,4	6,5	6,9	6,1		6,7	7,4	7,2	7,1

In deze tabel worden de sociale krachtcores weergegeven voor de (16) wijken, met in rood (negatief) of groen (positief) de afwijkingen ten opzichte van het gemiddelde voor de gemeente Nieuwegein. Ook zijn de scores van 2022 in de tabel geplaatst.

	Gunstiger dan gemiddeld $\geq 10\%$ of $\geq 0,5$ punt
	Gunstiger dan gemiddeld $\geq 5\%$ of $\geq 0,3$ punt
	Ongunstiger dan gemiddeld $\leq 10\%$ of $\leq 0,5$ punt
	Ongunstiger dan gemiddeld $\leq 5\%$ of $\leq 0,3$ punt

Sociale kracht per buurt: overzicht van de scores

	Apollobrug	De buurt*	Muntenbuurt	Overig	Gebouwenbuurt (Citadeldrift)	Donkeregaaarde*	Edelstenenbuurt	Rijtuigenbuurt (Karrespoor)	Overig	Gravenbuurt	Schansen Noord	Schansen Zuid	Vesten	Bendienlaan	Kerkveld	Kruyderlaan	Makadocentrum	Ten Baanstraat	Merwestein Zuidoost/Noord	Merwestein Zuidwest	Bazuinlaan	Carillionlaan	Kokkeboogaard*	Melodieënbuurt	Zuilenstein overig	Gemeente Nieuwegein 2024
Zelfredzaamheid	7,4	8,4	7,8	8,0	7,4	8,0	7,4	7,3	8,3	7,8	7,7	7,7	8,1	7,8	7,5	8,1	7,3	8,0	7,5	7,3	8,2	7,6	7,7	8,1	7,7	7,9
Participatie	7,0	7,5	6,2	6,9	7,3	8,1	7,4	7,3	7,2	7,6	7,7	7,0	7,7	7,5	7,4	7,8	7,4	7,5	7,2	7,1	7,7	7,5	3,7	6,7	6,9	7,3
Eenzaamheid	6,7	8,5	6,5	8,1	6,7	8,8	7,0	7,3	8,5	7,9	7,8	6,8	7,9	7,1	6,6	7,9	7,1	7,9	6,0	7,1	8,4	7,8	7,4	8,5	7,7	7,7
Financiële zelfredzaamheid	7,0	8,2	8,1	7,5	7,1	7,7	6,8	6,2	8,1	7,9	7,3	7,1	7,3	7,4	7,9	8,0	6,6	7,5	7,0	7,1	8,0	7,4	6,3	7,2	7,5	7,5
Sociale samenhang in de buurt	5,0	5,9	4,7	6,3	4,6	5,5	5,3	5,1	6,4	5,8	5,6	4,7	5,1	5,3	5,4	5,1	4,8	5,6	5,0	4,8	6,1	5,8	4,8	5,8	5,6	5,5
Leefbaarheid	6,8	6,5	6,7	7,2	6,3	6,9	6,5	6,1	7,1	6,7	7,1	6,4	6,6	6,7	6,7	6,9	6,5	6,8	5,9	6,2	6,9	6,6	6,6	6,5	7,0	6,7
Veiligheid	6,1	6,7	4,4	7,3	5,8	7,2	7,0	5,8	7,1	6,7	6,2	5,8	6,5	6,4	6,5	6,2	5,9	6,1	6,2	5,6	6,7	6,5	6,6	6,6	6,3	6,6
Sociale kracht	6,6	7,4	6,3	7,2	6,4	7,4	6,7	6,4	7,5	7,2	7,1	6,4	7,0	6,9	6,8	7,2	6,5	7,1	6,4	6,5	7,4	7,1	6,2	7,1	6,9	7,0

In de bovenstaande tabel worden de sociale krachtcores weergegeven voor de onderscheiden buurten, met in rood (negatief) of groen (positief) de afwijkingen ten opzichte van het gemiddelde voor de gemeente Nieuwegein.

- Gunstiger dan gemiddeld $\geq 10\%$ of $\geq 0,5$ punt
- Gunstiger dan gemiddeld $\geq 5\%$ of $\geq 0,3$ punt
- Ongunstiger dan gemiddeld $\leq 10\%$ of $\leq 0,5$ punt
- Ongunstiger dan gemiddeld $\leq 5\%$ of $\leq 0,3$ punt

Onderzoeksverantwoording en achtergrondkenmerken

- Onderzoeksverantwoording
- Achtergrondkenmerken

Onderzoeksmethode

Een hoge respons is van belang om een zo hoog mogelijke representativiteit en betrouwbaarheid van de uitkomsten te bereiken. Om deze reden is besloten inwoners meer mogelijkheden aan te bieden om aan het onderzoek mee te werken. De inwoners die voor het onderzoek zijn geselecteerd, hebben een brief van de gemeente ontvangen waarin het doel en de opzet van het onderzoek waren uitgewerkt. De inwoners konden via een persoonlijke inlogcode de vragenlijst via internet invullen. Tevens werd de mogelijkheid geboden (telefonisch) een schriftelijke vragenlijst op te vragen. Daarnaast kon men contact opnemen met Dimensus wanneer men liever telefonisch wilde meewerken aan het onderzoek. Na twee weken is een herinneringsbrief gestuurd inclusief een papieren vragenlijst.

Respons en betrouwbaarheid

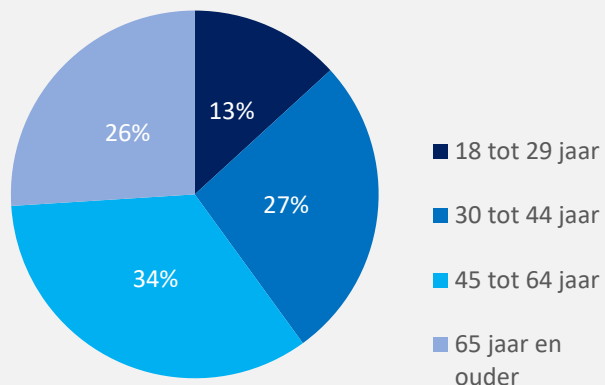
Er is voor het onderzoek een random steekproef getrokken van inwoners van 18 tot en met 85 jaar. Voor deze meting is een steekproef getrokken van 13.155 inwoners. Er hebben 2.489 inwoners meegedaan aan het onderzoek. Dit is een respons van 19% ten opzichte van de steekproef. De respons neemt geleidelijk af: van 26% in 2018 naar 24% in 2020 naar 21% in 2022 naar 19% in 2024. Deels hangt de lagere respons samen met een opgehoogde steekproef in buurten waar de respons bij voorgaande metingen laag was. Echter de respons neemt de laatste jaren bij vrijwel alle onderzoeken geleidelijk af.

Bij het trekken van de steekproef is geprobeerd om ook op het wijk- en buurniveau in absolute zin voldoende respons te krijgen. Dat betekent dat in de kleinere wijken (met name in de wijken Blokhoeve, Huis de Geer en Merwestein en in meerdere buurten) de steekproef is opgehoogd. Door middel van weging is dit achteraf gecorrigeerd.

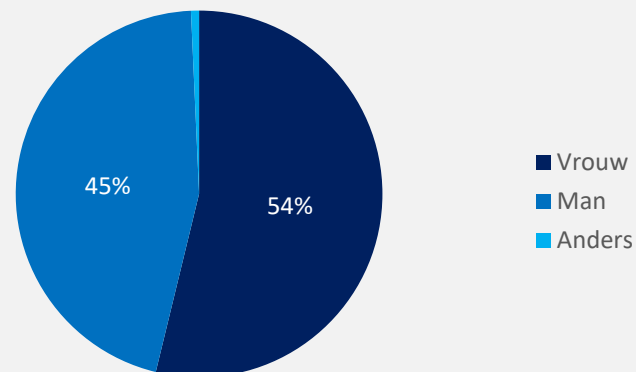
Om betrouwbare uitspraken te kunnen doen over alle inwoners van de gemeente zijn de onderzoeksgegevens gewogen naar wijk, leeftijd en geslacht. Dit betekent dat de verdeling in de respons door middel van een correctiefactor is rechtgetrokken naar de verdeling in de populatie. Weging naar opleidingsniveau (een op veel punten relevante onderscheidende factor) is helaas niet mogelijk omdat hiervoor op het gemeente-, wijk- en buurniveau geen referentiegegevens beschikbaar zijn. In de volgende sheets zijn de kenmerken van de respondenten (voor weging) weergegeven.

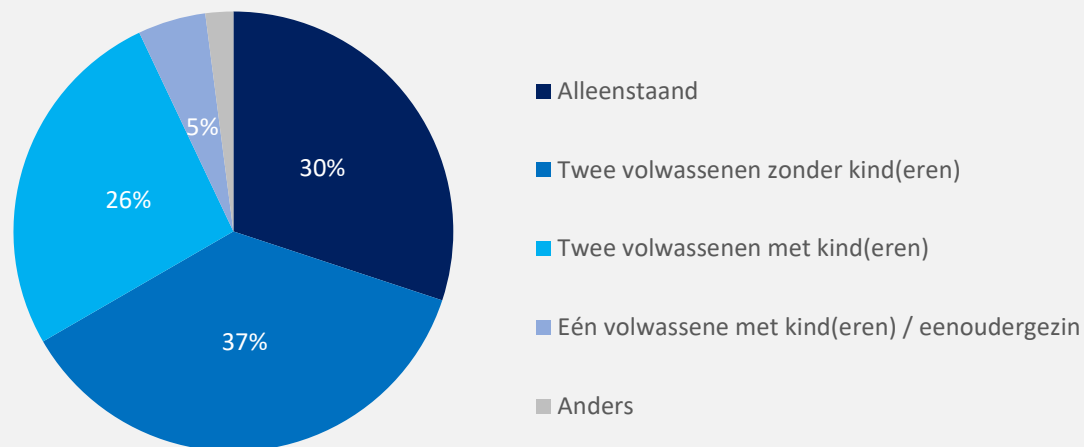
Achtergrondkenmerken: Leeftijd, geslacht en huishouden (gewogen cijfers)

Leeftijd van respondenten in categorieën, 2024.

Geslacht van respondenten in categorieën, 2024.

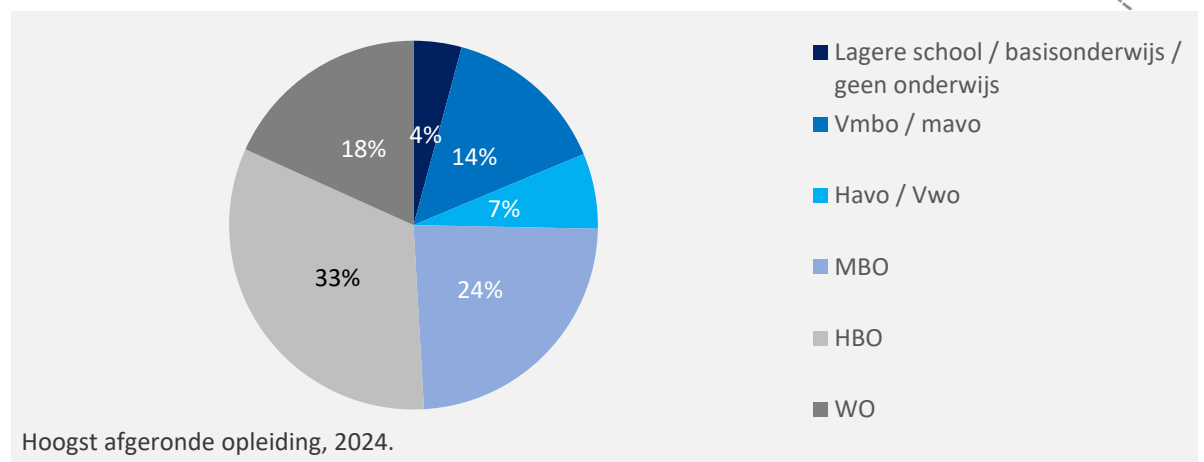
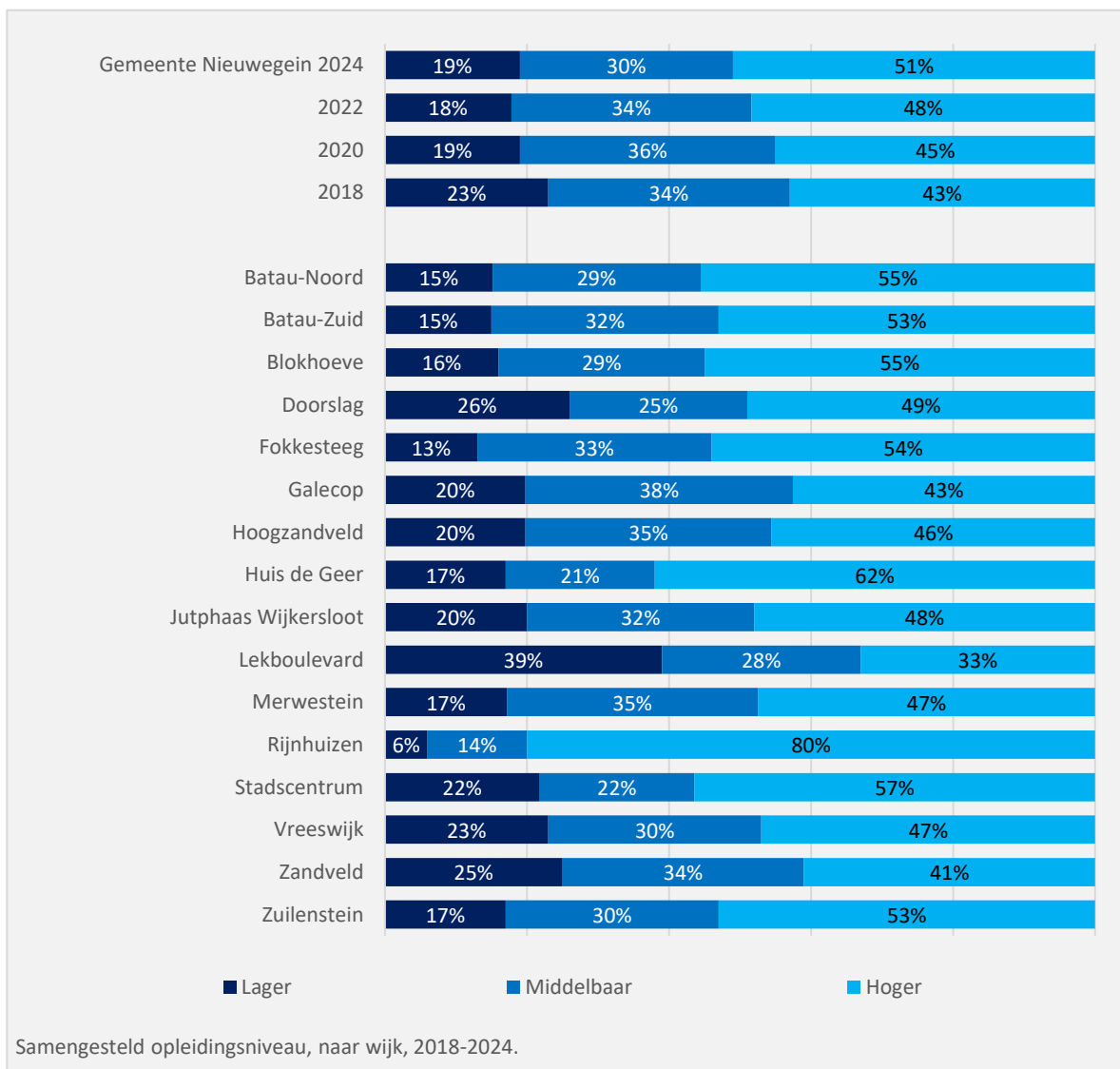
Samenstelling van huishoudens, 2024.

Vier op de tien respondenten is jonger dan 45 jaar (40%). Een kwart van de respondenten is 65-plus (26%). Iets meer dan de helft van de respondenten is een vrouw (54%).

Ruim een derde van de inwoners maakt deel uit van een gezin bestaande uit twee volwassenen zonder kinderen (37%), een kwart uit twee volwassenen met kinderen (26%). Drie op de tien respondenten zijn alleenstaand (30%) en 5% maakt deel uit van een eenoudergezin.

Vergeleken met de vorige meting is het aandeel 65-plussers iets afgenomen (van 30% in 2022 naar 26% in 2024), het aandeel respondenten jonger dan 45 is juist toegenomen (van 35% in 2022 naar 40% in 2024).

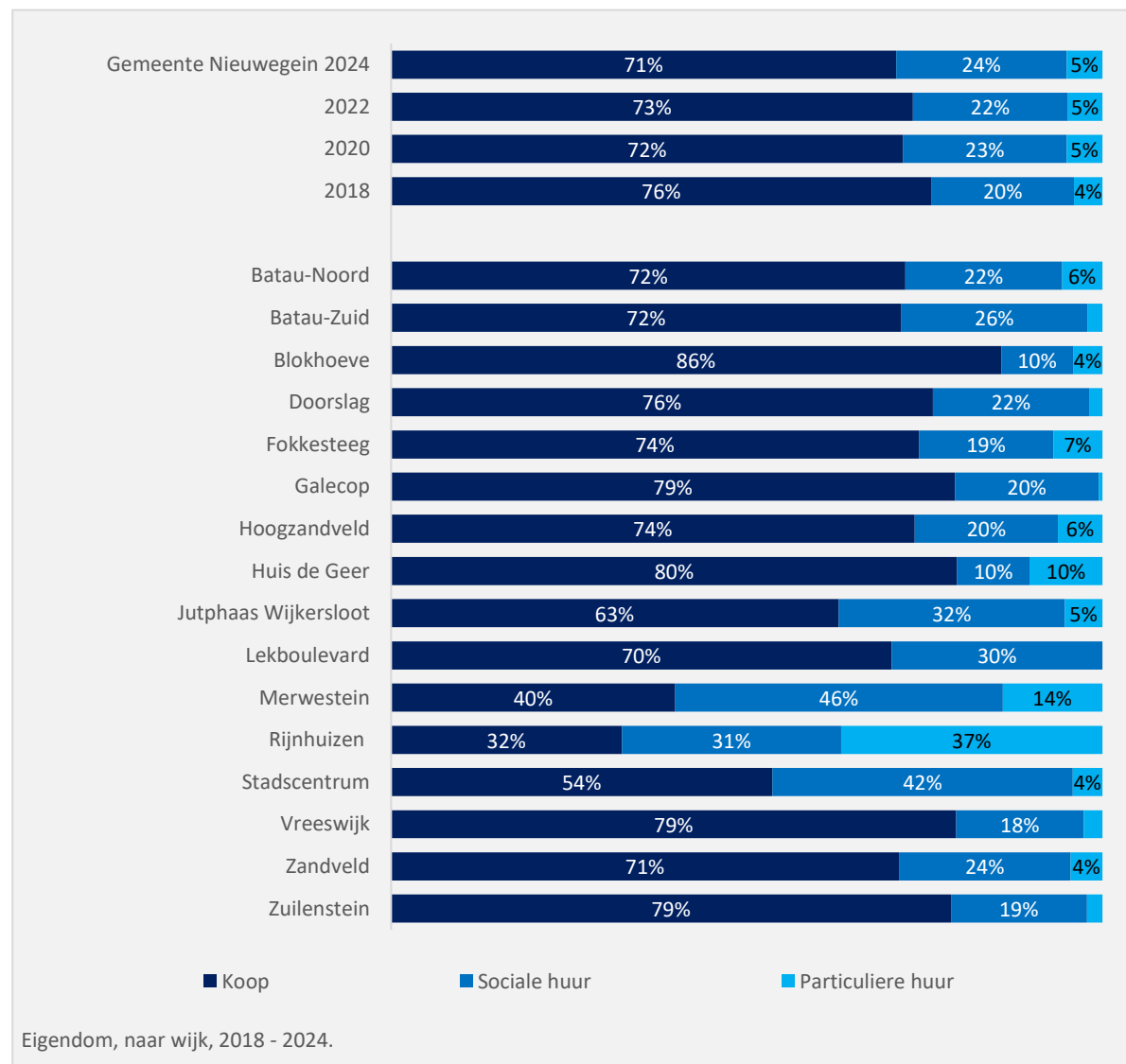
Achtergrondkenmerken: opleidingsniveau (na weging)

Van alle respondenten is 51% hoger opgeleid (HBO of WO), 31% middelbaar (MBO of havo/vwo) en 18% lager (LO, vmbo/mavo). Vergeleken met vorige metingen is het percentage hoger opgeleiden toegenomen (van 45% in 2020, 48% in 2022 naar 51% in 2024) en het percentage middelbaar opgeleiden iets afgenomen (van 36% in 2020, 34% in 2022 naar 30% in 2024).

Het percentage hoger opgeleiden is het grootst in Rijnhuizen (80%) en Huis de Geer (62%). In Lekboulevard (39%), maar ook in Doorslag (26%) en Zandveld (25%) ligt het aandeel lager opgeleiden (ver) boven het gemiddelde.

Achtergrondkenmerken: eigendom woning (na weging)

Zeven op de tien respondenten (71%) wonen in een koopwoning, een kwart in een sociale huurwoning van een corporatie (24%) en circa 5% huurt van een particulier. Vergeleken met 2022 wonen er iets minder respondenten in een koopwoning (van 73% in 2022 naar 71% in 2024), maar juist iets meer respondenten in een sociale huurwoning (van 22% in 2022 naar 24% in 2024%).

In vrijwel alle wijken wonen de meeste respondenten in een eigen woning. Het aandeel eigen woningen is het grootst in Blokhoeve (86%), gevolgd door Huis de Geer (80%). Alleen in Merwestein is het aandeel sociale huurders (46%) groter dan het aandeel eigen woningen (46%). Ook Stadscentrum telt relatief veel mensen in een sociale huurwoning (42%). Het aandeel koopwoningen is ook hier relatief laag (54%). Alleen in Rijnhuizen is het aandeel particuliere huur (37%) groter dan het aandeel sociale huur (31%) en het aandeel koopwoningen (32%).

Dimensus en Companen: Bundeling van kennis, kunde en kracht

Dimensus helpt opdrachtgevers bij het vinden van passende antwoorden op hun beleidsvraagstukken op het brede maatschappelijke werkkterrein. Dit doen wij vanuit een bevlogenheid en passie voor sociaal-wetenschappelijk onderzoek. U bent daarbij partner in het proces; een goed resultaat komt namelijk niet tot stand zonder goede input. De onderzoeken van Dimensus richten zich op thema's als leefbaarheid en veiligheid, wonen, zorg en welzijn, cultuur, sport en recreatie en klanttevredenheid.

Companen helpt gemeenten, regio's, woningcorporaties en zorginstellingen, onder andere door onderzoek naar vraag en aanbod op de woningmarkt; op het niveau van de regionale woningmarkt, op locatieniveau, op het niveau van uw vastgoedportefeuille. In de onderzoeken is er aandacht voor de kwaliteit van de leefomgeving en voor zorg en diensten aan huis. Het onderzoek van Companen biedt een praktische opmaat voor advies, beleidsplannen en samenwerking.

Dimensus en Companen bundelen de krachten om u nog beter van dienst te kunnen zijn met innovatief onderzoek, passend bij uw vraag. Wij koppelen deskundigheid en logistieke ervaring, kwaliteit, flexibiliteit en een plezierige samenwerking aan een betaalbare prijs. In gezamenlijkheid ontwikkelen we producten. Voorbeeld hiervan is de GemeenteBeleidsMonitor (GBM) die inzicht geeft in waar uw gemeente staat op het gebied van leefbaarheid, veiligheid en sociale kracht. En ook het WoonWaardeModel, waarmee gericht informatie wordt verkregen voor gebiedsmarketing rond nieuwe woonbestemmingen, samen met potentiële inwoners.

Zo gaan Dimensus en Companen samen op zoek naar antwoorden op uw vragen!

